

T.C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**ORTAOKULLARDA ÖĞRENİM GÖREN MÜLTECİ VE GÖÇMEN
ÇOCUKLARIN MOTOR BECERİ DÜZEYLERİNİN VE BEDEN EĞİTİMİ
TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ**

DOKTORA TEZİ

ALİ RIZA ATICI

DANIŞMAN

PROF. DR. MUSTAFA KAYIHAN ERBAŞ

AKSARAY 2023

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**ORTAOKULLARDA ÖĞRENİM GÖREN MÜLTECİ VE GÖÇMEN
ÇOCUKLARIN MOTOR BECERİ DÜZEYLERİNİN VE BEDEN EĞİTİMİ
TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ**

DOKTORA TEZİ

ALİ RIZA ATICI

DANIŞMAN
PROF. DR. MUSTAFA KAYIHAN ERBAŞ

AKSARAY 2023

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 24 (yirmi dört) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ali Rıza
Soyadı : ATICI
Bölümü : Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
İmza :
Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Ortaokullarda Öğrenim Gören Mülteci ve Göçmen Çocukların Motor Beceri Düzeylerinin ve Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının İncelenmesi
İngilizce Adı : Investigation of Motor Skill Levels and Basic Psychological Needs of Refugee and Immigrant Children in Physical Education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı :

İmza :

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

192243202 öğrenci numaralı Ali Rıza ATICI tarafından hazırlanan “Ortaokullarda Öğrenim Gören Mülteci ve Göçmen Çocukların Motor Beceri Düzeylerinin ve Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının İncelenmesi” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Danışman: Prof. Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ

Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Aksaray Üniversitesi

.....

Üye: Prof. Dr. Hüseyin ÜNLÜ

Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Aksaray Üniversitesi

.....

Üye: Prof. Dr. Serkan İBİŞ

Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

.....

Üye: Prof. Dr. Mustafa KARAHAN

Antrenörlük Eğitimi A.B.D., Dokuz Eylül Üniversitesi

.....

Üye: Doç. Dr. Zait Burak AKTUĞ

Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

.....

Tez Savunma Tarihi: 26.01.2023

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU

İmza

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimim boyunca ve tez sürecimde her zaman bana destek olan, yol gösteren danışmanım ve kıymetli hocam Prof. Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ'a çok teşekkür ediyorum.

Doktora tez aşamasında değerli zamanlarını ayıran tez izleme komitesi üyeleri Prof. Dr. Hüseyin ÜNLÜ'ye ve Prof. Dr. Mustafa KARAHAN'a ilgi ve desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Lisans ve lisansüstü eğitimlerim boyunca hoşgörüsü, bilgisi, becerisi, tecrübesi ve sabrıyla her daim bana yol gösteren ve yanımda olan, bilime ve insanlığa bakış açısıyla bana ilham veren, daima örnek alacağım değerli hocam Prof. Dr. Serkan İBİŞ'e çok teşekkür ederim.

Engin bilgileri ile sürekli yanımda olan değerli hocam Doç. Dr. Zait Burak AKTUĞ'a çok teşekkür ederim.

Doktora tezi veri toplama sürecinde yardımlarını esirgemeyen canım kardeşim Berika Burcu ATICI'ya ve desteğini her an yanımda hissettiğim sevgili kardeşim Oğuzhan ATICI'ya teşekkür ederim.

Varlığıyla yanımda olan kardeşten öte dostum Burhan YILMAZ'a teşekkür ederim.

Doktora eğitimimin tüm zorlu süreçlerinde bana moral ve güç veren, desteği ve katkısıyla süreci kolaylaştıran sevgili eşim Elif ATICI'ya ve çalışmalarım sırasında kendilerini ihmal etmek zorunda kaldığım canım oğlum Ahmet Ediz ATICI'ya ve canım kızım Beren ATICI'ya çok teşekkür ederim.

Bu günlere gelmemde en büyük pay sahibi olan, hayatım boyunca her zaman beni destekleyen, başarabileceğime inanan ve hep yanımda olan annem Dudu ATICI'ya, babam Ahmet ATICI'ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ali Rıza ATICI

Aksaray 2023

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
ORTAOKULLARDA ÖĞRENİM GÖREN MÜLTECİ VE GÖÇMEN
ÇOCUKLARIN MOTOR BECERİ DÜZEYLERİNİN VE BEDEN
EĞİTİMİ TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ
(Doktora Tezi)

Ali Rıza ATICI, Aksaray 2023

ÖZET

Dünya'nın farklı bölgelerinde değişik tarihlerde devam eden çatışmalar ve savaşlar, milyonlarca insanı yerinden yurdundan zorunlu göç ettirmiştir. Son yıllarda 4 milyona yakın insan Irak, Suriye ve Afganistan'dan Türkiye'ye göç etmek durumunda kalmıştır. Bu kadar çok sayıda insanın sosyal hayata katılmasıyla birlikte onların eğitimi de önemli bir gündem konusu haline gelmiştir. Göçle gelen sorunların başında göçmen ve mülteci çocukların durumu olmuştur. Çocukların eğitimleri bu sorunların başında gelmektedir. Çocukların Türk eğitim sistemine dâhil olmasıyla birlikte okullarda birtakım sorunlar ortaya çıkmıştır. Mülteci ve göçmen çocukların temel psikolojik ihtiyaçları ve motor gelişimleri yeni geldikleri ülkedeki çocuklardan farklı olabileceği ve bundan kaynaklı yaşanabilecek uyum problemlerin tespitinin yapılması ve çözüm önerilerinin getirilmesi çalışmanın en önemli amaçlarından biridir.

Çalışmaya 2020-2021 eğitim öğretim yılında Aksaray ilinde yaşayan 11-14 yaş arası ortaöğretim öğrencileri arasından rastgele yöntemle seçilmiş 148 erkek ve 123 kız olmak üzere toplam 271 gönüllü mülteci ve göçmen öğrenci katılmıştır. Katılımcıların motor becerileri Eurofit Test Bataryası ile temel psikolojik ihtiyaçları ise Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği ile belirlenmiştir. Ayrıca araştırma grubunda yer alan öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini tespit etmek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Analiz kapsamında, betimleyici istatistiklerden yararlanılmış, bunun yanında verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek amacıyla verilerin homojenliği ve varyansları test edilmiş, normalite için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Bu doğrultuda demografik değişkenler açısından elde edilen verilerle de motor beceri düzeyleri ve beden eğitiminde temel psikolojik ihtiyaçları incelenmiştir. Bağımsız gruplarda aritmetik ortalamalar arası farka ait karşılaştırmalarda t-testi kullanılmıştır. İki'den fazla değişkenin yer aldığı karşılaştırmalar da ise tek yönlü varyans analizi kullanılmış; anlamlılık düzeyi olan heterojen dağılımlarda ise Tukey testi kullanılmıştır.

Araştırmada grubundaki mülteci ve göçmen çocukların cinsiyete göre, anne-baba eğitim durumlarına göre, mensubu olduğu uyruğa göre, sınıfa göre, Türkiye’de kalma sürelerine göre ve sportif etkinliklere katılım sürelerine göre anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçlarının ve motor beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerinin düzeyi ve yönü arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaç alt boyutlarına göre ilişki düzeyi ve yönü arasında anlamlı farklılıklara rastlanılmıştır.

Sonuç olarak; araştırmadan elde edilen tüm veriler ışığında, motor beceri düzeylerinin temel psikolojik ihtiyaçların karşılanmasında önemli faktörlerden biri olduğu söylenebilir. Fiziksel aktiviteler, beden eğitimi dersleri ve sportif branşlara yönelik faaliyetlerin motor beceri düzeylerinin geliştirilmesi sürecinde önemli bir araç olduğu bilinmekle beraber, bu araştırma sonucunda dolaylı olarak temel psikolojik ihtiyaçların karşılanması açısından da çok önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Özellikle mülteci ve göçmen çocukların ülkeye entegrasyon sürecini hızlandırmak adına fiziksel aktivite, beden eğitimi dersleri ve farklı spor branşlarına ait faaliyetlerin ön plana çıkartılabileceği ve bir araç olarak kullanılabileceği düşünülmektedir.

Bilim Kodu : 130105

Anahtar Kelimeler : Mülteci ve göçmen, temel psikolojik ihtiyaçlar, motor beceri

Sayfa Adedi : 102

Danışman : Prof. Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ

AKSARAY UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS DEPARTMENT
INVESTIGATION OF THE MOTOR SKILLS LEVELS AND THE
BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS OF REFUGEE AND MIGRANT
CHILDREN IN SECONDARY EDUCATION

(Ph.D)

Ali Rıza ATICI, Aksaray 2023

ABSTRACT

Conflicts and wars in different parts of the world at different dates have forced millions of people to migrate from their homes. In recent years, nearly 4 million people have had to migrate to Turkey from Iraq, Syria and Afghanistan. With such a large number of people joining social life, their education has become an important agenda item. One of the main problems arising from migration has been the situation of migrant and refugee children. The education of children is one of these problems. With the inclusion of children in the Turkish education system, a number of problems have emerged in schools. One of the most important aims of the study is to determine the basic psychological needs and motor development of refugee and immigrant children, which may be different from the children in the country they came from, and to identify the adaptation problems that may arise from this and to provide solutions.

A total of 271 volunteer refugee and immigrant students (148 boys and 123 girls), randomly selected from among 11-14 years old secondary school students living in Aksaray province in the 2020-2021 academic year, participated in the study. The motor skills of the participants were determined with the Eurofit Test Battery and their basic psychological needs were determined with the Basic Psychological Needs in Physical Education. In addition, "Personal Information Form" was used to determine the socio-demographic characteristics of the students in the research group. Within the scope of the analysis, descriptive statistics were utilized, in addition, the homogeneity and variances of the data were tested to test whether the data showed normal distribution, Kolmogorov-Smirnov test was applied for normality and it was seen that the data showed normal distribution. In this direction, motor skill levels and basic psychological needs in physical education were examined with the data obtained in terms of demographic variables. The t-

test was used for comparisons of the difference between arithmetic averages in independent groups. One-way analysis of variance was used in comparisons involving more than two variables; Tukey test was used in heterogeneous distributions with significance level.

Significant differences were found according to gender, working status of parents, nationality, age, class, length of stay in Turkey and duration of participation in sportive activities of refugee and immigrant children in the research group. Significant differences were found between the level and direction of the relationship between refugee and immigrant children's physical education basic psychological needs and motor skill levels. Significant differences were found between the level and direction of the relationship according to the sub-dimensions of refugee and immigrant children's physical education basic psychological needs.

In conclusion; in the light of all the data obtained from the research, it can be said that motor skill levels are one of the important factors in meeting basic psychological needs. Although it is known that physical activities, physical education classes and activities for sportive branches are important tools in the process of developing motor skill levels, it is thought to have a very important place in terms of meeting basic psychological needs indirectly as a result of this research. Especially in order to accelerate the integration process of refugee and immigrant children into the country, it is thought that physical activity, physical education classes and activities of different sports branches can be emphasized and used as a tool.

Science Code : 130105

Key Words : Refugee and immigrant, basic psychological needs, motor skills.

Page Number : 102

Supervisor : Prof. Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv
BÖLÜM I: KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	1
1. 1. Giriş.....	1
1.1.1. Problem Cümlesi.....	4
1.1.2. Alt Problemler.....	4
1.1.3. Araştırmanın Amacı.....	5
1.1.4. Araştırmanın Önemi.....	6
1.1.5. Araştırmanın Varsayımları.....	7
1.1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	7
1.1.7. Tanımlar.....	7
BÖLÜM II ALANYAZIN TARAMASI	10
2. 1. Motor Gelişim.....	10
2. 1. 2. Motor Gelişim İle İlgili Kavramlar	10
2. 1. 2. 1. Form (Hareket Şekli)	10
2. 1. 2. 2. Performans	10
2. 1. 2. 3. Hareket.....	11
2. 1. 2. 4. Temel Beceriler.....	11
2. 1. 2. 5. Motor Beceri	11
2. 1. 2. 6. Motor Öğrenme.....	11
2. 1. 2. 7. Spor Beceriler	11

2. 1. 3. Motor Gelişim Dönemleri (Evreleri)	11
2. 1. 3. 1. Refleks Hareketler Dönemi.....	13
2. 1. 3. 1. 1. Bilgi Toplama Evresi	13
2. 1. 3. 1. 2. Bilgi Çözme Evresi	13
2. 1. 3. 1. 3. Birincil Refleksler.....	13
2. 1. 3. 1. 4. Duruşa İlişkin Refleksler	15
2. 1. 3. 2. İlkel Hareketler Dönemi	16
2. 3. 1. 2. 1. Reflekslerin Baskılandığı Evre	17
2. 3. 1. 2. 2. İlk Kontrol Evre	17
2. 1. 3. 3. Temel Hareketler Dönemi.....	17
2. 1. 3. 4. Sporla İlişkili Hareketler Dönemi	18
2. 2. Hür İrade Kuramı	19
2. 2. 1. Temel Psikolojik İhtiyaçlar.....	20
2. 3. Çokkültürlülük	22
2. 4. Göç.....	23
2. 4. 1. Göçmen, Mülteci, Sığınmacı, Geçici Koruma Kavramları.....	24
2. 5. İlgili Araştırmalar.....	26
BÖLÜM III: YÖNTEM	29
3. 1. Araştırma Modeli	29
3. 2. Araştırma Grubu	29
3. 3. Veri Toplama Araçları	30
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	30
3.3.2. Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği	30
3.3.3. Boy ve Vücut Ağırlığı Ölçümü.....	31
3.3.3.1. Boy Uzunluğu Ölçümü	31
3.3.3.2. Vücut Ağırlığı Ölçümü	31
3.3.4. Eurofit Test Bataryası	32
3.3.4.1 Flamingo Denge Testi.....	32
3.3.4.2. Disklere Dokunma Testi	33
3.3.4.3. Durarak Uzun Atlama Testi.....	34
3.3.4.4. Otur-Eriş Testi	34
3.3.4.5. 30 sn Mekik Testi.....	35
3.3.4.6. El Kavrama Kuvveti Testi	36

3.3.4.7. 10x5 Mekik Koşusu Testi	36
3.3.4.8. 20 m Dayanıklılık Testi	37
3.3.4.9. Bükülü Kol ile Asılma Testi	38
3. 5. Verilerin Analizi	38
BÖLÜM IV: BULGULAR VE YORUMLAR	39
BÖLÜM V: TARTIŞMA.....	57
BÖLÜM VI: SONUÇ VE ÖNERİLER.....	73
KAYNAKLAR	78
EKLER.....	98
TEZ DEĞERLENDİRME FORMU	102

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Araştırma Grubunun Bağımsız Değişkenlere Göre Dağılımı	29
Tablo 2. Aritmetik Ortalamaların Cinsiyete Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	39
Tablo 3. Aritmetik Ortalamaların Anne Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları.....	40
Tablo 4. Aritmetik Ortalamaların Baba Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları.....	41
Tablo 5. Aritmetik Ortalamaların Aile Gelir Durumuna Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	42
Tablo 6. Tablo 6. Araştırma Grubunun Mensubu Olduğu Uyuğa Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	43
Tablo 7. Araştırma Grubunun Mensubu Olduğu Uyuğa Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması	45
Tablo 8. Araştırma Grubunun Sınıf Düzeyine Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması	46
Tablo 9. Araştırma Grubunun Sınıf Düzeyine Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması	48
Tablo 10. Araştırma Grubunun Türkiye’de Bulunma Süresine Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması	49
Tablo 11. Araştırma Grubunun Türkiye’de Bulunma Süresine Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması	50
Tablo 12. Araştırma Grubunun Sportif Etkinliklere Katılım Süresine Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	50
Tablo 13. Araştırma Grubunun Sportif Etkinliklere Katılım Süresine Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması	52
Tablo 14. Motor beceri düzeyleri ile temel psikolojik ihtiyaç düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik korelasyon analizi sonuçları.....	53
Tablo 15. Özerklik Alt Boyutunun Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi	54
Tablo 16. Yeterlik Alt Boyutunun Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi	55
Tablo 17. İlişkili/ait Olma Alt Boyutunun Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi	55

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Gallahue ve Ozmun Kum Saati Modeli.....	12
Şekil 2. İlkel Hareketler Dönemi	17
Şekil 3. Geri Bildirim ve Yeterlik Doyumu.....	22

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

APA:	American Psychological Association
F:	F Dağılımı
f:	Frekans
N:	Veri Sayısı
Ort:	Ortalama
SS:	Standart Sapma
t:	t değeri
TPI:	Temel Psikolojik İhtiyaçlar
$\bar{X}$:	Aritmetik Ortalama
SPSS:	Statistical Package For The Social Sciences
VKİ:	Vücut Kitle İndeksi
HİK:	Hür İrade Kuramı
YUKK:	Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu

BÖLÜM I: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. 1. Giriş

Tarih boyunca birçok medeniyetin doğuşundan çöküşüne sebep olan göç kavramı, insanlık tarihi kadar eski bir kavramdır. Bu kavram medeniyetlerin ve kültürlerin kaynaşmasına, ülkelerin farklı kültürlerin zenginliklerine sahip olmasını sağlamıştır.

Nüfus hareketliliği, insanoğlunun kalıcı bir özelliğidir ve insanların uluslararası sınırlar arasında hareket etmesine yol açmıştır (Aidara, 2021).

Küreselleşen dünyada, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında sürekli bir nüfus hareketi yaşanmaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde küresel göçün ve kentleşmenin sürekli artmasıyla hem ulusal sınırlar içinde hem de ulusal sınırlar arasında hareket eden göç, modern dünyada eşi görülmemiş bir olgu haline gelmiştir (Matos-Moreno, 2021). Günümüzde globalleşmenin farklı boyutlarıyla birlikte dünya genelinde gittikçe artan uluslararası göç hareketliliği, içerisinde bulunduğumuz çağın ‘göçler çağı’ olarak adlandırılmasına yol açmıştır (Castles ve Miller, 2008).

Yeryüzünde meydana gelen siyasal, sosyal ve ekonomik nedenlerden ötürü artan göç hareketleri göç alan ve göç veren ülkelerin belli bir göç politikası uygulamasını zorunlu kılar hale gelmiştir. Çünkü göçün hem göç veren hem de göç alan ülke üzerinde çok boyutlu etkileri vardır (Atajanova, 2022).

Dünyada son yıllarda artan göçten en çok etkilenen ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Ortadoğu’dan Avrupa’ya uzanan yoldaki jeopolitik konumu nedeniyle Türkiye, dünyanın en büyük göçmen nüfusundan birine ev sahipliği yapmaktadır.

Türkiye, yakın döneme kadar göç veren ve transit özellikleri ile ön plana çıkan bir ülke konumundan, sosyo-ekonomik kalkınmaya yönelik yaşanan olumlu gelişmelerin de

etkisiyle birlikte, göç alan bir ülke konumuna gelmiştir. Aynı zamanda, son yıllarda komşu ülkelerde yaşanan insani krizler ve istikrarsızlık ortamı nedeniyle uluslararası zorunlu göç hareketlerinden en çok etkilenen ülkelerden biri olmuştur. 2011 yılında Suriye’de başlayan insani kriz sonucunda yaklaşık 5,5 milyon insan başta Türkiye, Lübnan ve Ürdün olmak üzere diğer komşu ülkelere sığınmıştır. Türkiye, bu insani krizlerin başından beri sürdürdüğü insani yaklaşım ve uyguladığı açık kapı politikası neticesinde 2015 yılı itibarıyla dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke haline gelmiştir. Yaklaşık 3,5 milyondan fazla Suriye vatandaşının yanı sıra, uluslararası koruma kapsamında Irak, Afganistan, Somali, İran, gibi ülkelere Türkiye’ye gelerek uluslararası koruma başvurusu yapan ve bu süreç sonuçlanıncaya dek Türkiye’de yaşayan kişilerin sayısı da 2016 itibarıyla 462 bine ulaşmıştır (Kalkınma Bakanlığı, 2018).

Turizmden ticarete, öğrenci hareketliliklerinden günübirlik ziyaretlere kadar Türkiye’nin küresel sistem içerisinde kendine daha geniş bir yer açma çabası, Türkiye’ye yönelik uluslararası göç ve insan hareketliliklerinin ivme kazanmasına yol açmış görünmektedir. ABD ve Rusya gibi “büyük” devletlerin güç mücadelesi sahası olan Afganistan, Irak, Suriye gibi ülkeler uzun yıllardır iç savaş ve siyasi istikrarsızlıklarla çalkalanmakta ve bu bölgelerdeki insanlar kendilerine bir “koruma şemsiyesi” aramaktadırlar. Diğer taraftan Pakistan, İran gibi toplumsal ve ekonomik sorunları derinleşen ülkelerdeki insanların da başka ülkelere doğru yönelim eğilimleri artmaktadır (Sağıroğlu ve Özenci, 2022).

Göç, göçmenlerin ve göçmen olmayanların birlikte yaşadığı fiziksel ve sosyal ortamları bozarak davranışsal ve demografik değişikliklere neden olabilir. Bu değişiklikler, nüfusun sağlığını ve refahını olumlu ve olumsuz yönde etkiler (Song, 2017; Matos-Moreno, 2021).

Spor ve göçün, karşılıklı olarak birbirlerine destek veren önemli olgular olarak ortaya çıktığı belirlenmiştir. Spor ve göç konusunda ortaya çıkan gelişmelerin beklenmedik sonuçlar doğurduğu belirtilmiştir. Göç hareketleri; hayat standartları, coğrafi koşullar, eğitim, sağlık vb. durumların iyi olduğu yerleşim yerlerine doğru gerçekleşmekteyken bir süre sonra göçe maruz kalan bölgedeki toplumda çok farklı sorunlar ortaya çıkmaktadır. Sportif faaliyetlere katılımın artmasına paralel olarak, sosyokültürel kalkınma derecesini yükselteceğinden dolayı, göç ile neden olan sosyal uyum, çokkültürlülük algısı, kaygı, davranış, tutumlar vb. nedenler kendiliğinden ortadan kalkacak olması ya da en aza indirgenmesi araştırma açısından önemli bir husus olduğu düşünülmektedir. Bu anlamda spor, göçün olumsuz etkilerini yok edecek potansiyele sahiptir (Çankaya ve Tozlu, 2021).

Dünyanın farklı ülkelerine değişik sebeplerle göç eden insanları korumak ve onları topluma uyum sağlamalarına yardımcı olunmalıdır (Lifelong Learning Platform, 2016). Göç sürecinin en çok yıprattığı gruplardan biri olan çocuklar açısından entegrasyon sürecinin en temel boyutu, eğitimidir (Dere ve Demirci, 2021). Göçmen çocukların psikososyal açıdan desteklenmesi onların gelişim haklarının sağlanması açısından çok gereklidir (Canatan vd., 2015).

Maslow 'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre, insanların temel ihtiyaçlarının yanı sıra psikolojik ihtiyaçları ve kendini gerçekleştirme ihtiyaçları da vardır (McLeod, 2007). Fizyolojik ve güvenlik ihtiyaçları gibi temel ihtiyaçlar hayatta kalmak için önemlidir. Psikolojik ihtiyaçlar sevgi ve saygı gibi kişisel gelişim için önemlidir ve kendini gerçekleştirme bir varlık ihtiyacıdır (Poston, 2009).

Temel psikolojik ihtiyaçlar teorisi (TPİ) özerklik, yeterlik ve ilişkisellik için üç temel psikolojik ihtiyacın varlığını öne sürmektedir (Ryan ve Deci, 2017).

(Chu, Zhang vd., 2019) göre, özerklik, beden eğitimi dersi sırasında öğrencilerin hangi etkinliklere katılacağına kendisi karar vermesi gibi seçeneklere sahip olması ve iradelerini deneyimlemekle ilgilidir. Yeterlik, sosyal bağlamda bir ustalık duygusu hissetme arzu ihtiyaçlarını yansıtır. Örneğin, çocuklar beden eğitimi dersinde kendilerini yetkin hissederler ve becerilerini başarılı bir şekilde sergileyip en uygun şekilde zorlayıcı görevleri başardıklarında daha fazla çaba gösterebilirler. İlişkililik, aidiyet duygusuna karşılık gelir duygusal olarak başkalarına bağlı olmak ve onlar tarafından önemsenmek olarak tanımlanabilir. Örneğin, çocuklar grup etkinliklerine ve takım sporlarına katılır ve iş birliği yaparlarsa sınıf arkadaşlarıyla ilişkili hissedebilir ve beden eğitimine daha fazla katılabilirler. Her üç ihtiyacın da karşılanması, özellikle fiziksel ve bilişsel alanlarda beden eğitiminde optimal öğrenme için gereklidir. Yeterlik, özerklik ve ilişkililik ihtiyaçlarının daha fazla karşılandığını bildiren çocuklar, daha yüksek düzeyde fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk (Taylor ve Lonsdale, 2010) ile beden eğitiminde daha fazla çaba ve canlılık gösterirler (Hein vd., 2018).

Duda ve Allison'a (1990) göre, spor ve egzersiz psikolojisi alanındaki bilimsel araştırmalar, genellenebilir olmayan teorilerin yayılmasını önlemek için kültürler arası analizlerin dâhil edilmesini gerektirir. Çünkü kültür ve etnik köken, spor ve egzersize ilişkin psikolojik teorilerdeki biliş, duyguların ve davranış değişkenliğini açıklamada önemli değişkenler olabilir (Duda ve Allison, 1990). TPİ, kültürler arası uygulanabilirliği

açısından incelenen teorilere özellikle iyi bir örnektir. TPİ'nin temel iddialarından biri, özerklik, yetkinlik ve ilişkisellik gibi temel psikolojik ihtiyaçların önem ve etkileri bakımından evrensel olduğudur. Bu, ihtiyaçların karşılanmasının kültürel bağlamdan bağımsız olarak psikolojik sağlığı desteklediği anlamına gelmektedir (Deci ve Ryan, 2008). TPİ, kültürlerin insanları önemli şekillerde etkilediğini, ancak tüm insanların kültürden bağımsız olarak optimal refahı deneyimlemek için tatmin edilmesi gereken belirli psikolojik ihtiyaçları olduğunu savunur (Deci ve Ryan, 2008).

1.1.1. Problem Cümlesi

Aksaray ilinde ortaokullarda öğrenim gören mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?

1.1.2. Alt Problemler

Bu araştırmanın temel problemi doğrultusunda aşağıda belirtilen alt problemlere yanıt aranacaktır.

- 1) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- 3) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri anne-baba eğitim durumlarına göre farklılık göstermekte midir?
- 4) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri aile gelir durumuna göre farklılık göstermekte midir?
- 5) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri mensubu olduğu uyruğa göre farklılık göstermekte midir?
- 7) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri sınıfa göre farklılık göstermekte midir?
- 8) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri Türkiye’de kalma sürelerine göre farklılık göstermekte midir?
- 9) Mülteci ve Göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri sportif etkinliklere katılım süresine göre farklılık göstermekte midir?
- 10) Mülteci ve Göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ve motor beceri düzeyleri arasındaki ilişki düzeyi ve yönü nasıldır?

11) Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaç alt boyutlarına göre ilişki düzeyi ve yönü nasıldır?

1.1.3. Araştırmanın Amacı

Eğitim sadece bedensel faaliyetleri değil zihinsel etkinlikleri de kapsamaktadır (Batmaz vd., 2013). Eğitimin, insanoğlunu bilişsel ve fiziksel yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmeyi esas ilke olarak ele aldığı görülmüştür. Bireylerin bilişsel ve fiziksel açıdan sağlıklı olması toplumsal gelişim açısından da önemlidir. Bundan dolayı beden eğitimi dersi, öğrencilere sağlıklı ve hayat boyu devam ettirebilecekleri fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırma ilkelerini içerdiği belirlenmiştir (Petray, 1989). Bu doğrultuda, çocukluk döneminde temel spor eğitimi ve spora gereken ilginin sağlanması ve bu alışkanlıkların sürdürülebilmesi için beden eğitimi dersi ve fiziksel aktiviteler büyük önem taşımakta ve kazanımlarıyla bireylerin yaşamlarında kalıcı etkiler bırakmaktadır (Turkay vd., 2019).

Ergenlik dönemi ve yetişkinlik döneminde fiziksel olarak aktif olan gençlerin gelecek dönemde fiziksel aktivite alışkanlıklarının devamı noktasında önem arz etmektedir. (Conroy vd., 2005; Telama vd., 2005). Fiziksel aktivite ve enerji harcamalarından elde edilen sağlık kazanımları; özellikle çocukluk ve gençlik dönemlerinde aşırı kilo ve obezitenin azaltılması, özgüvenin ve öz yeterliliğin kazanılması, temel psikolojik ihtiyaçların karşılanmasını sağladığı belirlenmiştir (Ritchie vd., 2003; Warburton vd., 2006). Bu psikolojik ihtiyaçların giderilmesi, farklı yaşam alanlarında özellikle psikolojik ve fiziksel refah düzeyini yükselttiği varsayılmaktadır (Adie, Duda ve Ntoumanis, 2008; Baard, Deci ve Ryan, 2004; Bartholomew vd., 2011; Reeve ve Jang, 2006; Ryan, Patrick, Deci ve Williams, 2008).

Günümüzde çocuk gelişiminin ve eğitiminin yaşam boyu sağlıklı ve aktif bireylerin yetişmesi açısından önemlidir. Çocukların gelişimi ve eğitimine yönelik hizmetlerin planlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde bu bilgiler büyük önem taşımaktadır. Fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel gibi birçok boyutu bulunan çocuk gelişiminin en önemli boyutlarından biri de motor gelişimdir. Motor gelişimin süreçleri ve bu süreçte ortaya çıkan ürünleri bizlere çocuklar hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlar (Balkan ve Eliöz, 2020).

Son yıllarda ülkemiz farklı ülkelerden çok fazla göç almıştır. Bu göçle gelen sorunların başında göçmen ve mülteci çocukların durumu olmuştur. Çocukların eğitimleri bu

sorunların başındadır. Çocukların Türk eğitim sistemine dâhil olmasıyla birlikte okullarda birtakım sorunlar ortaya çıkmıştır. Bunlar; eğitim sistemine adapte, çokkültürlülük, dışlanma, dil vb. mülteci ve göçmen çocukların temel psikolojik ihtiyaçları ve motor gelişimleri yeni geldikleri ülkedeki çocuklardan farklı olacağından, bu durumdan kaynaklı problemlerin tespitinin yapılması ve çözüm önerilerinin getirilmesi bu çalışmanın en önemli amaçlarından biridir.

1.1.4. Araştırmanın Önemi

İnsanların sonradan kazanılan herhangi bir eksikliği ya da yetmezliğini ihtiyaç olarak tanımlanmaktadır (Morgan, 1984). İnsanların ihtiyaçları sınırsız ve sonsuzdur. Bundan dolayı insanlar ihtiyaçlara göre yeni istek ve taleplerde bulunurlar. İnsanların ihtiyaçları karşılandıkça beklentileride bu doğrultuda artmaktadır (Kuzgun, 2000). İnsanlar fizyolojik ihtiyaçlarını karşıladıkları zaman psikolojik ihtiyaçlarının da karşılamak isterler (Glasser, 1999).

Spor, kişilerin sosyolojik, psikolojik ve fizyolojik olarak sağlıklı olmasını sağlayan, kişilerin sosyal hayatını düzenleyen, zihinsel olarak belirli bir seviyeye gelmelerine olanak sağlayan pedagojik, biyolojik ve sosyal bir olgudur (Şahinler ve Ersoy, 2019).

Her geçen gün sporda farkındalığın artması, çağımızda insanları farklı alanlara yönlendirmiştir. Spor ile psikoloji arasındaki ilişkinin öneminin artması konunun popüler olmasını sağlamıştır (Yüceant, 2022). Spor ve egzersiz psikolojisi, sağlık ve refahı artırmak için fiziksel egzersize katılımın yanı sıra spor performansı ile ilgili davranışları anlamak ve değiştirmek için psikolojik teorilerin geliştirilmesi ve uygulanması ile ilgilidir (Wal, 2022).

Sportif etkinliklerin başarısının altında genetik unsurların, becerilerin, yeteneğin ve çevresel faktörlerin ön planda oldukları saptanmıştır. Ancak başarılı performans sürecinin yalnızca bu parametrelerle tanımlanması yeterli değildir. Sportif başarının gerisinde yatan sebepler pek çok araştırmacının ilgi odağı olmuş ve bilim insanları kendi bakış açılarıyla bu başarıların nasıl ortaya konulduğunu ifade etmeye çalışmıştır. Son yıllarda yapılan araştırmalar ise farklı bir noktaya değinerek, fiziksel parametrelerin yanı sıra psikolojik faktörlerin de sportif başarıya etkisinin oldukça önemli olduğunu göstermektedir (Miçoğulları vd., 2020). Bu noktadan hareketle literatürde mülteci ve göçmen çocukların

beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçları ile motor becerilerinin tespitinin yapıldığı ilk çalışma olması çalışmanın özgünlüğü göstermektedir.

1.1.5. Araştırmanın Varsayımları

- Araştırmada ele alınan değişkenler ve ilişkiler dışında kontrol altına alınamayan değişkenlerin etkisi söz konusudur. Ancak ele alınan değişkenler arasındaki ilişkilerin, araştırılmak istenen alanı yansıttığı varsayılmıştır.
- Katılımcıların beden eğitiminde temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeğine doğru cevap verdikleri varsayılmıştır.
- Katılımcıların motor beceri testini en yüksek performansla yaptıkları varsayılmıştır.

1.1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Pandemi sürecinden kaynaklı olarak belirlenebilecek araştırma grubuyla sınırlıdır.
- Ebeveynlerinden izin alınan öğrencilerle sınırlıdır.
- Aksaray ilinde, 2020-2021 eğitim öğretim yılında ortaokullarda öğrenim gören mülteci ve göçmen çocuklarla sınırlıdır.
- Veri toplama araçlarının ölçüm gücüyle sınırlıdır.

1.1.7. Tanımlar

Motor Gelişim: Motor davranışlardaki hayat boyu süren değişimler ve bu değişimlerin altında yatan süreçler olarak tanımlanır (Gallahue vd., 2014).

Bebeklik, çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik olarak insan yaşamı evrelere ayrılır (Gallahue vd., 2014). Her biri birbirinden önemli ve bir öncekini takip eden kritik dönem olarak adlandırılan telafisi mümkün olmayan bu evreler, bireylerin kendilerini tanıdıkları, her gün yeni şeyler öğrendikleri ya da öğrendikleri becerileri geliştirdikleri, öncelikle aile sonrasında uzman kişiler tarafından desteklenerek rehberlik edilmesi gereken önemli süreçlerdir. (Clark ve Humphrey, 2002).

Motor Beceri: Motor beceri, başarmak istenen bir amaca sahip ve uygun bir şekilde kullanılması gereken istemli vücut ya da uzuvların hareketini gerektirir. Motor beceri eylem veya işin amacı ile birlikte bulunan vücut ve ekstremitelerdir (Tiryaki, 2022). Bireyin herhangi bir hareketi sergilerken bu hareketi kaliteli bir şekilde yapabilmesindeki başarı düzeyine motor beceri denir (Koruç vd., 2012).

Motor Performans: Motor performans bireyin herhangi bir sportif ya da fiziksel hareketi ortaya koyabilme seviyesidir (Özer ve Aktop, 2014). Gönüllü eylemlerin ya da motor becerilerin gözlenebilir ürünüdür. Bir bireyin performans düzeyi motivasyon, uyarılmışlık, yorgunluk ve fiziksel durum gibi geçici etkenler, bireyin performans düzeyini de dalgalanmalara neden olabilir (Koruç vd., 2012).

Motor Öğrenme: Motor öğrenme, insanların motor becerileri nasıl edindiğini inceleyen bir motor davranış alt disiplini. Motor öğrenme, uygulama veya deneyimin bir sonucu olarak bir motor beceriyi yürütme yeteneğinde nispeten kalıcı bir değişiktir (Haibach vd., 2017). Başka bir ifadeyle de motor öğrenme, bireyin ilgi duyduğu hareketleri edinmeye çalıştığı ve bu hareketleri edinmeye çalışırken kendisine ket vuran ya da daha da iyileşmesini sağlayan durumların süzgeçten geçirildiği bir süreçtir (Kalkavan, 1996).

Hür İrade Kuramı: Bireyin davranışlarını dış etkenlerden (örneğin toplum kuralları, grup baskısı) ziyade kendi değer yargıları ve kişisel inançları doğrultusunda sergilemesi ve kararlarını kendi başına alması olarak kabul edilir (Budak, 2000; Ersöz vd., 2016).

Temel Psikolojik İhtiyaçlar: Temel psikolojik ihtiyaçlar, insan motivasyonu, kişilik gelişimi ve refahına ilişkin bir makro teoridir. Teori özellikle istemli veya kendi kaderini tayin eden davranışlara ve bunu teşvik eden sosyal ve kültürel koşullara odaklanmaktadır. TPİ aynı zamanda bir dizi temel ve evrensel psikolojik ihtiyacı, yani özerklik, yetkinlik ve ilişkisellik ihtiyaçlarını varsayar; bunların karşılanması, kültür veya gelişim aşamasına bakılmaksızın yaşamsal, sağlıklı insan işleyişi için gerekli ve elzem kabul edilir (Ryan, 2009).

Mülteci: 1951 Cenevre sözleşmesine göre; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korunmasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istenmeyen şahıslara verilen genel bir tabidir (Yıldız, 2018).

Göçmen: Ekonomik nedenlerle veya içinde bulunduğu sosyal ortamın hoşnutsuzluğu nedeniyle kendi ülkesini gönüllü olarak terk ederek başka bir ülkeye yasal veya yasadışı yollarla giden, orada yaşayan yabancıdır. Özellikle ekonomik refah için veya sosyal koşulları daha rahat olan bir ülkede yaşamak için ülkelerinden göçmenlere ekonomik göçmenler denmektedir (Ziya, 2012).

Sığınmacı: Uluslararası literatürde sığınmacılık mültecilikten önceki kategoriye işaret etmekte; bir diğer ifadeyle sığınmacı, aday mülteci konumunda bulunmaktadır. Mülteci olma şartlarını taşıyıp taşımadığının belirlenmesi sırasında geçen sürede kişiye sığınmacı statüsü verilir ve bu kişiler ülkeden ülkeye değişmesine rağmen mültecilerle aşağı yukarı aynı haklara sahip olurlar (Başak, 2011; Pandır vd., 2015).

BÖLÜM II ALANYAZIN TARAMASI

2. 1. Motor Gelişim

Özünde hareket olan becerilerin kazanılmasını içeren ve doğum öncesi dönemde başlayıp ömür boyu devam eden bir süreçtir (Çoknaz, 2021). Motor gelişim, yaşam döngüsü boyunca motor davranışlardaki kesintisiz değişimdir. Motor gelişim hem süreç hem de ürün olarak incelenir. Süreç olarak, bireyin bebeklik döneminden yaşlılık dönemine kadar motor davranışlarındaki değişimi etkileyen biyolojik, görsel ve çevresel taleplerin araştırılmasını içerir (Gallahue vd., 2020).

Motor gelişim, yaşam süresi boyunca meydana gelen yaşa bağlı, ardışık değişiklikleri ve bu değişiklikleri etkileyen süreçleri ve faktörleri inceleyen bir disiplindir (Haibach vd., 2018). İnce, Çelik ve Cavlı (2021) göre motor gelişim, yaşam boyu hareket davranışlardaki değişimin, değişimi etkileyen, değişimden etkilenen faktörler ve sürecin incelenmesi olarak tanımlanmışlardır.

2. 1. 2. Motor Gelişim ile İlgili Kavramlar

2. 1. 2. 1. Form (Hareket Şekli)

İki ya da daha fazla hareketin bir sıra içinde düzenlenmesiyle ortaya çıkan modele form denir. Örneğin, tenis topunu fırlatırken omuz, kol, gövde ve bacak hareketlerinin düzenlenmesiyle meydana gelen fırlatma, form olarak adlandırılır (Özer ve Özer, 2021).

2. 1. 2. 2. Performans

Yapılan bir hareketin ya da hareketin sonucunu belirtmek için kullanılır. Performans hareketin ölçülebilen bir özelliğidir ve genellikle süre ya da belirtilir (Çoknaz, 2020).

2. 1. 2. 3. Hareket

Bedenin, herhangi bir bölümünün gözlenebilir pozisyon değişikliği olarak açıklanmaktadır. Hareket, temel motor süreçlerin en üst eylemi olarak ifade edilmektedir (Gallahue vd., 2020).

2. 1. 2. 4. Temel Beceriler

2 ve 7 yaşları kapsayan çocukların yeteneklerini keşfetme zamanı olarak tanımlanır. Bu dönemde çocukları önce ayrı ayrı, koşma, atlama, sıçrama, sekme, fırlatma, yakalama, topa vurma gibi, sonra kombinasyonlar halinde bir takım lokomotor, stabil ve manipülatif becerilerin nasıl yapılacağını keşfetme sürecidir (Mengütay, 2006).

2. 1. 2. 5. Motor Beceri

Öğrenilmiş, hedefe yönelik vücudun bir ya da birden fazla parçasının hareketi veya istemli hareket görevi olarak tanımlanmaktadır (Gallahue vd., 2020). Bir başka tanımda ise; deneyim ve öğrenmenin etkisi ile bir ya da birden fazla hareketin bütünselliği olarak tanımlanır (Yalçın, 2021). Motor beceriler, hareket esnasında kullanılan kasların türüne göre kaba (büyük) ve ince (küçük) kas becerileri olarak sınıflandırılabilir (Bayraktar ve Süleymanoğulları, 2020).

2. 1. 2. 6. Motor Öğrenme

Motor öğrenme içsel bir süreç ya da durumdur. Motor öğrenme düzeyi bireyin herhangi bir zamanda üretebilme kapasitesini yansıtmaktadır (Schmidt ve Wrisberg, 2012).

2. 1. 2. 7. Spor Beceriler

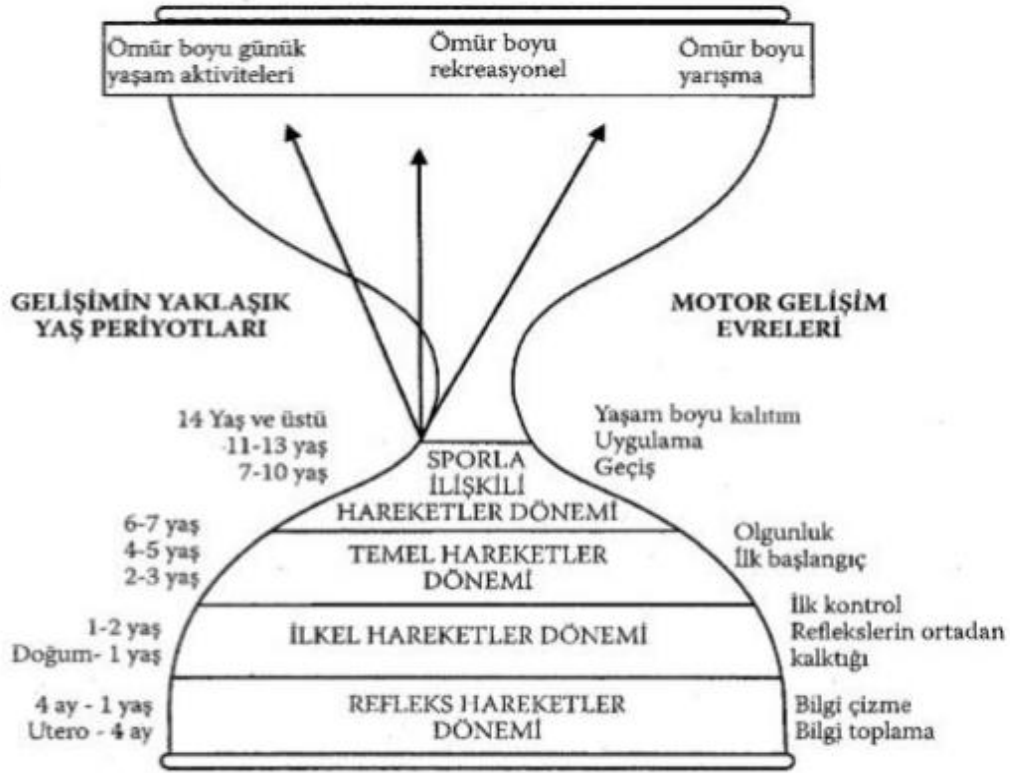
Sporla ilgili aktivitelerin gerçekleştirilmesi için gerekli temel hareket kalıplarının uyumlu bir şekilde bir araya gelmesidir. Bir spor beceri performansının daha yüksek beceri seviyelerine ulaşması temel hareket kalıplarının gittikçe daha doğru şekilde yapılması beklenir (Gallahue vd., 2020).

2. 1. 3. Motor Gelişim Dönemleri (Evreleri)

Gallahue (1982) motor gelişimin doğum öncesi dönemden başlayarak ileriki yaşları kapsayan 4 dönemlik bir model ortaya koymuştur. Bu gelişim modellerinin her dönemi kendi içinde farklı aşamalardan oluşmaktadır.

Gallahue ve Ozmun (2006) motor gelişim dönemlerini ele alarak kum saati modelini oluşturmuşlardır.

Şekil 1. Gallahue ve Ozmun kum saati modeli (Gallahue vd., 2020)

Kum saati modeli, motor davranışı açıklamak için bize genel yönergeler sağlayan sezgisel bir araç, yani kavramsal bir metafor veya motor gelişim modelidir. Sezgisel yöntemler, verilen sorunlara yanıtların nasıl aranacağına ilişkin ipuçları sağlayan genel kurallardır. Geliştirme çalışmasında, pek çok teori, araştırmacıların sonunda algoritmalara, yani takip edilirse verilen türde bir soruna bir çözüm bulmaya yol açacağını garanti eden kurallar dizisine yol açacağını umdukları buluşsal araçları kullanır. Hem kum saati modelinde hem de motor gelişim metaforunda ilk dönem refleksif dönem olarak adlandırılır. Refleks, belirli bir uyarana tepki olarak ortaya çıkan ani ve istemsiz harekettir. Bu davranışlar, omurilik ve beyin sapı gibi beynin alt merkezleri tarafından kontrol edilir. Gallahue'ye göre motor gelişimin refleksif fazı, bilgi kodlama ve şifre çözme aşaması olarak adlandırılan birbirleriyle örtüşen iki aşamaya ayrılabilir (Şen, 2004).

2. 1. 3. 1. Refleks Hareketler Dönemi

Refleks, dıştan gelen bir uyarıcı sonucu doğan irade dışı fiziksel yanıt olarak tanımlanmaktadır (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018). Anne karnındaki çocuğun yaptığı ilk hareketler refleksif hareketlerdir. İstemsiz olarak kontrol edilen bu hareketler motor gelişim safhalarının temeli oluşturur (Mengütay, 2006). Refleks hareketler dönemi, bilgi toplama evresi olan doğum öncesi dönemle başlar ve yaklaşık dördüncü ayda görülen bilgi çözme evresi ile devam eder (Bayraktar ve Süleymanoğulları, 2020).

Gallahue vd., (2020) refleks hareketleri ilke ve duruşa ilişkin refleksler olarak örneklendirmiştir.

İlkel refleksler; yiyecek arama, bilgi toplama ve koruyucu tepkilerdir. Kısacası bu refleksler, yaşamın devam edebilmesi bakımından önem taşıyan reflekslerdir (Gallahue vd., 2020).

Duruşa ilişkin refleksler; istemsiz hareketlerin ikinci formudur. Görünüş olarak istemli hareketlere benzemektedir. Fakat tamamen istem dışıdır. Bu refleksler daha ileride bilinç kontrolüyle birlikte kullanılacak olan lokomotor, manipülatif ve stabilite mekanizmaları için nöro-motor test zamanlama görevi görür (Gallahue vd., 2020).

Refleksif hareketler dönemi, birbirini izleyen iki aşamaya ayrılabilir.

2. 1. 3. 1. 1. Bilgi Toplama Evresi

Bilgi toplama evresi, doğum öncesi dönemden başlayarak bebekliğin 4. ayına kadar süren dönemi kapsar. Bu evrede, bebeğin hareketler yolu ile besin arama, bilgi toplama ve korunmasında temel araç olmaktadır (Özer ve Özer, 2021).

2. 1. 3. 1. 2. Bilgi Çözme Evresi

Merkezi sinir sisteminin gelişimiyle paralel olarak refleks hareketlerin giderek azaldığı ve sonraki dönemlerdeki istemli hareketlerin temeli olarak sayılabilecek lokomotor (emekleme), manipülatif (yakalama) ve denge (oturma) hareketlerin ortaya çıktığı evredir (Bayraktar ve Süleymanoğulları, 2020).

2. 1. 3. 1. 3. Birincil Refleksler

Birincil refleksler; beslenme, bilgi toplama ve korunma kökenlidir. Yaşamın devam edebilmesi için çok önemli reflekslerdir (Mengütay, 2006). Doğum öncesi yaşamda ve yaşamın ilk evresinde görülen bazı birincil refleksler şu şekildedir.

Moro Refleksi: Vücut dengesinin aniden bozulmasına veya aşırı ani uyarılara karşı istemsiz koruyucu bir motor tepkidir (Edwards ve Khalili, 2021). Bu refleks 4. Ayda kaybolur. Moro refleksinin çok zayıf oluşu ya da hiç olmaması çok önemlidir (Apak, 1989; Özer ve Özer, 2021).

Asimetrik Tonik Boyun Refleksi: Bebeğin boynunun sağa ve sola çevirmesi ile başlar. Yüzüstü veya sırtüstü yatırılan bebeğin başı bir tarafa çevrildiğinde yüzü tarafındaki ekstremitelerde ekstansör, arka tarafındaki ekstremitelerde fleksör hipertonus açığa çıkar (Şahin, 2016). Bu refleks genellikle beş aylıkken kaybolur (Küttner, 2018).

Emme Refleksi: Bebeğin dudaklarına dokununca emme hareketi başlar. Emme refleksinin kaybolması uyanıklıkta 4. ay sonu, uykuda 7. ay sonudur (Kurul, 2007).

Arama Refleksi: Bebeğin ağzına ya da yanağına dokunulduğunda başını o tarafa çevirmesi ve yakalarsa emme hareketinin başlamasıdır. 3. aya kadar görülmesi olağandır (Şahin, 2019).

Palmar Kavrama Refleksi: Bebek uyanırken simetrik sırtüstü ve rahat bir pozisyonda yatırılır. Muayene eden kişi işaret parmağıyla bebeğin ayasını okşar. Bu uyarana yanıt iki aşamadan oluşur: parmak kapatma ve tutunma. Bebeğin parmakları, muayene eden kişinin parmağını çevrelemek için fleksiyona uğrar (parmak kapanması). Avuç içine uygulanan basınç, parmakların tendonlarında çekişe neden olarak tutunma hareketine yol açar. Başparmak bu refleksten etkilenmez. Bu refleks tipik olarak altı aylıkken kaybolur (Anekar ve Bordoni, 2021).

Plantar Refleks: Başparmağın ayak parmaklarının hemen arkasındaki ayak tabanına bastırılmasıyla ortaya çıkar. Durum ve pozisyon, palmar kavrama refleksini ortaya çıkarmakla aynıdır. Refleks tepkisi, tüm ayak parmaklarının fleksiyon ve adduksiyonundan oluşur (Futagi vd., 2012).

Babinski Refleksi: Ayağın plantar yüzeyine topuktan ayak parmaklarına lateral basınç uygulayarak ve ayak başparmağının tabanına doğru içe doğru kıvrılarak ortaya çıkar (Salandy vd., 2019). Normalde doğuştan görülmekle birlikte, daha sonra dördüncü ay civarında başlayan ve yaklaşık on ikinci aya kadar süren plantar reflekse dönüşür (Gallahue vd., 2020).

2. 1. 3. 1. 4. Duruşa İlişkin Refleksler

İstemsiz hareketlerin ikinci şeklini oluşturur. Bunlar daha sonraki istemli hareketlere görünüm olarak son derece benzemektedir ancak tamamen istem dışıdır (Gallahue vd., 2020). Bu refleksler daha ileride bilinç kontrolüyle birlikte kullanılacak olan lokomotor, manipülatif ve stabilite mekanizmaları için nöro-motor test zamanlama görevi görür (Mengütay, 2006). Duruşa ilişkin refleksler şu şekildedir.

Adımlama Refleksi: Adım atma refleksi yaşamın ilk 6 haftasında görülür. Bu refleksi ortaya çıkarmak için, bebek dik ve hafifçe öne doğru tutulur, dizler hafifçe bükülür ve ayaklar düz bir yüzeye dokundurulur. Buna karşılık bebek atar gibi önce bacağını sonra diğerini kaldırır (Murray ve Mckinn, 2013; Greenfield ve Long, 2016; Salandy vd., 2019). Yürümeyi andıran bu hareket 2. ayda kaybolur (Thelen, 1982; Salandy vd., 2019).

Emekleme Refleksi: Emekleme refleksi, bebek yüzüstü pozisyona getirildiğinde ve bir ayağının tabanına basınç uygulandığında görülür (Gallahue vd., 2020). Doğumdan hemen sonra görülür ve 4. aydan sonra ortadan kalkar (Kahraman, 2021; Dilimulati, 2021).

Yüzme Refleksi: Bebek yüzüşü durumunda su içinde tutulduğunda kol ve bacaklarını ritmik olarak uzatıp çekme hareketi yapar. 6. aydan sonra ortadan kalkar (Gallahue vd., 2020).

Çekme Refleksi: Bebek, bir veya iki elle tutularak dik pozisyonda kalmak için kollarını bükür. Öne doğru itildiğinde de aynı şeyi yapar. Çekme refleksi genellikle üçüncü veya dördüncü aylarda başlar ve iki yıl boyunca devam eder (Gallahue vd., 2020).

Boynu ve Bedeni Çevirme Refleksi: Bebek, sırtüstü durumdayken başı bir tarafa çevrildiğinde, bedenin diğer bölümlerini refleks olarak aynı tarafa çevirir. Bu refleks 6. Ay civarında kaybolur. 6. Aydan itibaren başlayan istemli dönme hareketini temelini oluşturduğu düşünülmektedir (Lavay ve McCarthe, 1992).

Paraşüt ve Propping Refleksi: Bebeğin genel olarak kol ve bacaklarının bir güce karşı korunma hareketidir. Bebeğin havada dik pozisyonda aniden yere bırakıldığında bacaklarının gerginleşip yanlara doğru açılması paraşüt refleksi olarak adlandırılır. Propping refleksi ise, oturur pozisyondaki bebeğin dengesi bozulunca bacaklarının yanlara doğru açılması şeklinde görülür (Kalkavan, 2001; Akgül, 2019).

Labyrinthine Righting (Denge) Refleksi: Bebek dik pozisyondan öne, geriye veya yanlara doğru eğildiği zaman getirildiği pozisyonun aksi yöne doğru başını hareket ettirir

ve dik pozisyona getirmeye çalışır. Bu refleks bebeğin başını dik tutabilmesinde önemli rol oynar (Bayraktar ve Süleymanoğulları, 2020).

Landau Refleksi: Bebeğin yüzüstü pozisyondayken başını kaldırmaya çalışmasıdır. Bebek bu refleksle kollarıyla kavramak ve nesneleri ağzına getirmek için üst gövdesini yerden kaldırmaktadır (Gilbert, 2018; Bafralı, 2021).

2. 1. 3. 2. İlkel Hareketler Dönemi

İlkel hareketlerin ilkel biçimi bu evrede oluşmaktadır (Gallahue vd., 2014; Ergin, 2019). Bebek hayatta kalmak ve hayatını verimli bir şekilde devam ettirebilmesi için üç temel hareket kategorisine başlamak zorundadır. Bunlar; denge, yer değiştirme ve manipülatif becerilerdir (Gallahue vd., 2020).

Denge: Bir hareketi ya da durumu devam ettirebilme becerisi adlandırılır. Oturma ve ayakta durma ilk önemli denge biçimleridir. Bebek denge becerisinin gelişmesiyle birlikte vücut kısımlarının, vücudunun ağırlık merkezine göre etkin bir şekilde olarak kullanmasını öğrenebilecektir. Denge aynı zamanda, yürüme, koşma ve atlama yeteneklerinin kazanılmasında da önemli bir etkidir (Megep, 2013).

Yer Değiştirme: Bebeğin boşlukta hareketleri yer çekimi ile başa çıkabilme becerisine bağlıdır. Yer değiştirme dengeden bağımsız gelişmez, büyük oranda dengeye bağlıdır. Bebek, dengenin ilkel gelişim görevlerini yerine getirmeden serbestçe hareket edemez (Gallahue vd., 2020).

Manipülatif Beceriler: Bireylerin herhangi bir hareketi bir nesne veya materyal kullanarak yaptığı hareketlerdir. Bu hareketlere topa vurma, disk atma, engel geçme vb. örnek olarak verilebilir (Özbar, 2014; Koçak, 2019). Bu beceriler uygulanırken eller ve ayaklar aktif olarak kullanılır, ancak vücudun diğer bölümleri de işe katılabilir. Manipülatif beceriler, uzaydaki nesneleri izlemek için özellikle önemli olan el-göz ve ayak-göz koordinasyonun gelişimine önemli derecede katkı sağlar. Manipülatif becerilerdeki yeterlilik, genellikle lokomotor becerilerinden sonra meydana gelir. Ancak manipülatif beceriler otomatik gelişmez. (McKenzie vd., 1998; Al Ardha vd., 2018).

İlkel hareketler olgunlaşmayla beraber gelişir ve çocuktan çocuğa, çevresel ve kalıtsal etmenlere bağlı olarak değişir (Şahin, 2016; Yıldız ve Çetin 2018).

Yalçın (2010) göre ilkel hareketler döneminde sırası ile yapılan hareketler şunlardır;

Şekil 2. İlkel Hareketler Dönemi (Yalçın, 2010)

Emekleyerek merdiven çıkar	13-24 ay
Taklit ederek top yuvarlar	13-24 ay
Modele bakarak üç küp ile kule yapar	13-24 ay
Merdivenlerden geriye doğru emekleyerek iner	13-24 ay
Çömelir, Ayağa kalkar	13-24 ay
Eğilerek yerden nesneleri alır	13-24 ay
4 küpten kule yapar	17-24 ay

İlkel hareketler iki dönemde incelenir.

2. 3. 1. 2. 1. Reflekslerin Baskılandığı Evre

Bebeğin doğumdan 1 yaşına kadar geçen süreyi kapsar. Bebekler doğduklarında, omurilik ve orta beyin merkezinden yönlendirilen vücutlarının bazı bölgelerini hareket ettirerek yetenekte olurlar. Bu dönem içerisinde sinir sisteminin olgunlaşması sonucunda reflekslerin yerini istemli hareketlere bırakır (İnce vd., 2021).

2. 3. 1. 2. 2. İlk Kontrol Evre

Bebeğin doğumdan sonraki 12-24 aylık dönemi kapsar. Bu dönemde bebeğin hareketlerinde kesinlik görülmeye başlar ve davranışları kontrol altına alınır. Kontrolün ve dengenin sağlanmasıyla, bebekler dikkatlerini aşamalı olarak hareketlerinden çevreye yöneltmeye başlarlar (Bayraktar ve Süleymanoğulları, 2020).

2. 1. 3. 3. Temel Hareketler Dönemi

İki yaştan başlayarak yedi yaşa kadar geçen zamanın, temel motor becerilerin kazanıldığı dönem olarak belirtildiği görülmüştür. İki yaşından sonra temel hareketler, kaba formuyla ortaya çıktığı ve çocukların öncelikle kendi bedeninin hareket becerisi ile ilgili farkındalığa sahip olmaya çalıştığı ve bunu sınamak için çaba gösterdiği saptanmıştır. Daha sonra bedeni üzerindeki kontrolü ile hareketlerini daha uyumlu ve kontrollü yapmaya başlar.

Dönemin sonlarında ise çocuk, uyumlu ve kontrollü gelişmiş hareketlerini mekanik yönden etkili olarak gerçekleştirir. 5-6 yaşlarda temel beceriler olgunlaşmış olarak görülür (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018). Temel hareketlerin gelişimi üç evrede incelenir.

Başlangıç Evresi: Bu evrede çocuklar bedenlerinin hareket yeteneklerini anlamak ve bu hareketleri denemek için çaba gösterir (Özer ve Özer, 2021).

İlk Evre: Çocukların ritmik ve koordinasyon yeteneklerinin gelişmesi ile birlikte hareketler daha uyumlu olmasına rağmen, hareketi sınırlama veya abartma devam etmektedir (İnce vd., 2021).

Olgunluk Evresi: Bu döneme denk gelen çocuğun hareketlerinin tutarlı ve yeterli olması beklenir. Çocukların 5-6 yaşlarında bu evreye ulaşmış olmaları gerekir (İnce vd., 2021).

2. 1. 3. 4. Sporla İlişkili Hareketler Dönemi

Bu dönem, altı yaş bitimi, yedi yaş başlangıcı ve üzerini içerir. Okula yeni başlayan çocuklar, bu dönemden önce elde ettikleri temel becerileri daha akıcı ve doğru olarak ortaya koydukları gözlemlenir. Burada ‘‘spor’’ kavramının, kapsayıcı anlamıyla kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Yani yalnız yarışma değil; aynı zamanda eğlence ve spor etkinlikleri açısından gönüllü katıldıkları faaliyetler; oyun, dans gibi aktiviteleri de bir araç olarak benimsenmiştir (Izgar, 2018).

Bu dönemde gelişim hızı psikomotor olgunluğa ve duysal etkinliklere bağlıdır. 7 yaşından 10 yaşına kadar olgunlaşmış olan temel becerilerini birleştirerek sporla ilgili becerilerde kullanma başlar. Kuvvet, dayanıklılık, hız, denge gibi özelliklerin gelişmesiyle performans artar (Yalçın, 2010).

Genel Evre (7-10 yaş): 7-10 yaş arası evreyi kapsar. Performansın artırılması bu dönemde çok önemlidir. Daha çok hareketi yapmak değil kontrollü ve doğru yapmak önem arz eder. Bu dönemde birey aktif olarak çok sayıda hareket becerisini keşfetmeye ve birleştirmeye uğraşır.

Özel Hareket Becerileri Evresi (11-13 yaş): 11-13 yaş aralığını kapsayan evredir. Bu süreçte bireysel farklılıklar ve seçilen branşa yönelim söz konusudur. Büyümenin en hızlı olduğu dönemin belirtilerinin tamamlanmasına kadar geçen sürede kız çocuklarında motor öğrenme becerisi bir daha hiçbir zaman erişemeyeceği bir seviyeye ulaştığı için kız çocukları açısından önemli bir dönemdir.

Uzmanlaşma Evresi (14 yaş ve üzeri): 14 yaşında başlayan ve yetişkinlik dönemine kadar devam eden bir süreçtir. Bu dönem motor gelişim evresinin zirve noktasıdır. Bu evrenin en önemli özelliği çocuğun seçtiği branşa uzun süre devam etmesidir. Bu dönemde çocuk nöro-musküler sistem olarak da gelişmiştir ve daha karmaşık yeni hareketler sıklıkla yapılabilir (Mengütay, 2005; Gallahue vd., 2014; Yılmaz, 2017).

Bu dönemin en önemli özellikleri

- Ergenlik döneminden önce çocukların performans seviyeleri önemli bir artış gösterir.
- Temel hareket becerilerinin akıcı olması motor gelişim için önemlidir.
- Sportif hareketlere başlama ve uygulama evresinde ilerleme kaydedebilmek için, gerekli olduğu takdirde bir önceki evreye dönüp olgun hareket becerisi üzerinde çalışmak gerekebilir.
- Temel hareketler döneminde doğru ve akıcı hareket becerisine sahip olmak sportif becerilere sahip olmanın ön koşuludur.
- Bu dönemde öğretmenler, öğrencilerin bireysel gelişimlerini ve ihtiyaçlarını belirleyerek buna uygun etkinlikler belirlemelidirler.
- Çocuklarının becerileri en iyi şekilde yapmaları ve kusursuz olarak uygulamaları için konsantrasyonlarını yükseltecek yarışma programları organize edilebilir.
- Çocuğun motivasyonunu artırmak amacıyla beceri düzeyine bakılmaksızın farklı aktivitelere yönlendirmek gerekir.
- Rekabet için yapılan sportif etkinlikler çocukların hayatlarındaki en önemli unsurlardandır. Bu etkinliklerdeki başarılar, gelişimsel olarak uygun ve yeterli deneyimlere bağlıdır (Gallahue, 1982; Aral vd., 2001; Çetin, 2019).

2. 2. Hür İrade Kuramı

Hür irade kuramı (HİK), kişinin kendi zihnine veya özgür iradesine dayalı olarak, dış zorlama olmaksızın hareket etmesini ifade eder (Wehmeyer vd., 2017). Amerikan Psikoloji Derneği (1992) göre hür irade kuramı, kişinin davranışlarını dış taleplerden ziyade içsel kanaatler ve kararlar kontrol etmesi olarak tanımlamıştır. Hür irade kuramı, insanın gelişmesini kolaylaştıran veya engelleyen sosyal koşullarla ilgilidir. Kuram, biyolojik, sosyal ve kültürel koşulların hem genel olarak hem de belirli alanlarda ve çabalarda

psikolojik büyüme, katılım ve sağlık için doğuştan gelen insan kapasitelerini nasıl geliştirdiğini veya zayıflattığını inceler (Ryan ve Deci, 2017).

Hür irade kuramının amacı, toplumun sağlıklı bir biçimde gelişmesini sağlayan koşulları belirlemek ve büyüme, bütünleşme, iyi olma sürecinde etkin olan faktörleri net bir biçimde tanımlamaktır (Ryan ve Deci, 2000; Çankaya, 2009). Hür irade kuramında insanların özünde tutarlı bir benliğe sahip, psikolojik gelişme eğilimleri olan, yaşantılarını bütünleştirmek ve var olan engellerin üstesinden gelmek için çabalayan, aktif organizmalar olduğu vurgulanmaktadır (Ryan ve Deci, 2000; Deci ve Ryan, 2002).

Deci ve Ryan (2000) Hür irade kuramı, psikolojik iyi olma hali için gerekli olan özerklik, yeterlilik ve ilişkili olma şeklinde kavramsallaştırılan bazı temel psikolojik ihtiyaçları olduğunu ve genellikle insanların bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik eylemlerle motive olduklarını öne sürer. Onlar doğal organizmasal aktivitelerin ve bunların birbirleri ile bütünleşmesinin temel psikolojik ihtiyaçlara bağlı olduğunu iddia ederler (Deci vd., 1994).

2. 2. 1. Temel Psikolojik İhtiyaçlar

Hür irade kuramının bir alt kuramı olan temel psikolojik ihtiyaçlar kuramı, insanın doğasında bulunur ve sonradan kazanılmaz. Hür irade kuramına göre bu ihtiyaçlar, doğuştan gelir. İhtiyaçların doyurulması bireyin bütünlüğü, sağlığı ve aynı zamanda gelişimi için oldukça önemlidir. Temelde var olan psikolojik ihtiyaçların eksik olması durumunda bireyin kişisel bütünlüğü ve sağlığı olumsuz olarak etkilenir. (Sorhan, 2014; Güler, 2020). Temel psikolojik ihtiyaçlar, sosyal bağlamlarda iyilik ve kötülüğün nasıl geliştiğine dair katkıda bulunur. Bu ihtiyaçlar, iyi olma veya kötü olma durumlarının sosyal çevreye ve onun temel psikolojik ihtiyaçları karşılama potansiyeline bağlı olduğunu öne sürer (Walle vd., 2012).

Hür irade kuramında üç temel psikolojik ihtiyaçtan bahsedilir. Bunlar; özerklik (autonomy), ilişkili olma (relatedness) ve yeterlilik (competence).

Özerklik: İsteğe bağlı ve kendi kendine onaylanan davranış deneyimini ifade eder (Niemec ve Ryan, 2009). Özerklik, kendi kendini yönetme ihtiyacını ve davranışların kendi kendini onaylamasıdır (Ryan ve Deci, 2000). Özerklik, bireyin kendi kararlarını ve davranışlarını belirlerken özgürce hareket edebilmesidir. Başka bir deyişle özerklik, kişinin içsel olarak irade ve seçim duygusunu ifade etmektedir. Bireyin sorumluluklarını üstlenme becerisi ve kendi kendine kararlar alabilmesi, özerk karar verme (self-determined) olarak

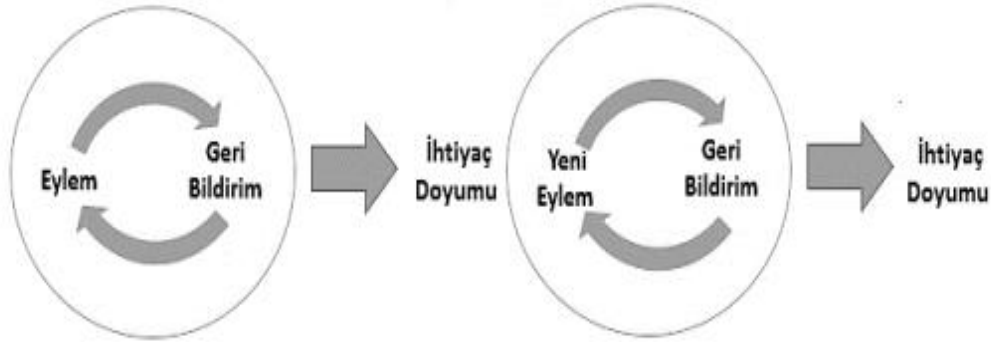
tanımlanmaktadır (Ryan ve Lynch, 1989; Deci ve Ryan, 2000; Mithaug vd., 2003; Gül, 2020).

Özerklik kişinin eylemlerinin başkalarının müdahalesi ya da etkisi olmadan, özgür ve kendi iradesiyle kendi adına karar verebildiğini duyumsamasıyla ilgilidir. Özerklik, ‘‘kendi isteklerinin farkında olmak’’ ve davranışlarında ‘‘seçme hakkı’’ olduğunu hissetmek özerk karar vermenin boyutları olarak tanımlanmaktadır (Ryan ve Stiller, 1991; Artıran, 2015).

İlişkili Olma: İlişkililik, sosyal olarak bağlı hissetmekle ilgilidir. İnsanlar en tipik olarak başkaları tarafından önemsendiklerini hissettiklerinde bağlılık hissederler. Yine de ilgililik, ait olma ve diğerleri arasında önemli hissetme ile de ilgilidir. Bu nedenle, ilişki kurmak için eşit derecede önemli olan, kişinin kendini başkalarına vererek veya katkıda bulunarak deneyimlemesidir (Deci ve Ryan, 2017). Genel anlamıyla İlişkililik, insanların başkalarıyla ilişki kurma ve sosyal çevrelerine ait olma ihtiyacı hissini yaşamalarıdır (Ersöz vd., 2016). Kişi çevresiyle kurduğu ilişkilerin tamamen kendisine, beklentilerine, arzu ve isteklerine uygun sağlamasını ve aynı zamanda güvende olduğunu hissetmek ister. Bireylerin ilişki ihtiyaçlarını giderirken bağımsız, özerk olmak istemesi ve aynı zamanda tüm kontrolü elinde bulundurmak istemesidir. Kişinin tüm bu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için diğer kişiler ile sosyal ilişki içerisinde olarak, doyurucu etkileşimler içinde bulunması gerekir (Yiğit, 2012; Güler, 2020).

Yeterlik: Yeterlilik, kişinin sosyal çevre ile etkileşiminde kendini etkili hissetmesi anlamına gelir. Yani, kişinin kapasitelerini ve yeteneklerini kullanması, genişletmesi ve ifade etmesi için fırsatları ve destekleri deneyimlemesidir (Deci ve Ryan, 1980; Deci ve Moller, 2005; Ryan ve Moller, 2016). İnsanlar kariyerlerinde, ilişkilerinde ve yaptıkları işlerde yeterli hissetmek isterler. Yetersiz hissettirilen hemen her kişi bulunduğu ortamlarda mutsuzluk yaşayabilir. Başarılı bir şekilde yaptığı işlerin üstesinden gelen ve yaptığı işler takdir edildiğinden yeterliliğini fark etmiş kişilerin bu ihtiyacının karşılandığı düşünülmektedir (Sarı vd., 2011; Artıran ve Şimşek, 2020). Yeterlik ihtiyacının doyumu tek başına psikolojik sağlığın iyi olması için yeterli değildir. İlişkili ve özerklik olma ihtiyaçlarının da karşılanmasıyla kişi daha etkin ve yeterli olabilir (Sheldon, Ryan ve Reis, 1996).

Şekil 3. Geri Bildirim ve Yeterlik Doyumu (Gül, 2020)

2. 3. Çokkültürlülük

Çokkültürlü ve çokkültürlülük sıfat olarak 1941 yılında İngilizcede eski milliyetçiliklerin bir anlam ifade etmediği, ön yargısız ve bağımsız bireylerden oluşan kozmopolit bir toplumu nitelemek için kullanılmıştır (Doytchheva, 2009). Siyasi bir proje olarak çokkültürlülük kavramı ilk olarak, 1970’ li yıllarda Kanada’ da azınlıkların ve göçmenlerin kültürel, etnik, toplumsal ve siyasi taleplerine bağlı olarak ortaya çıkmıştır (Yanık, 2019). Kavramın tarih sahnesinde yer almasındaki temel etmen, uluslararası göç ve bu göçün yarattığı kültürel, dilsel, dinsel ve etnik taleplerdir (Yanık, 2019).

Bir toplumu “çok kültürlü” olarak adlandırmak, onun tek bir kültürden ziyade birden çok kültürel grubu içerdiğini iddia etmektir. Dolayısıyla soyut olarak, “çokkültürlülük” kültürel homojenliğin tam tersidir. Bununla birlikte, somut terimlerle, “çokkültürlülük” kültürel ve diğer farklılık biçimlerine uygun şekilde yanıt vermeyle ilgili bir dizi söylemi çağırıştır. Bu tartışmalar, uygun giyim tarzları, toprak hakları, ırkçılık karşıtlığı, din özgürlüğü, mahkeme prosedürü, göçmenlik, dil ve eğitim politikası, insan haklarının kapsamı ve hatta toplumun temel yapısı ve amaçları dâhil olmak üzere çok çeşitli konuları kapsar (Ashcroft ve Bevir, 2019).

Çokkültürlü bakış açısı, birbirini tamamlayan üç görüşü kapsamaktadır: Birincisi, insanların kültürle iç içe olduğu, ikincisi, kültürel çeşitlilik ve kültürler arası diyalogun kaçınılmaz ve arzu edilir olduğu, üçüncüsü ise, tüm kültürlerin iç çoğulculuğa sahip olduğu görüşlerinin yaratıcı etkileşiminden oluşur (Parekh, 2002).

Kymlicka (1998) göre, çokkültürlülük için önce kültürel çeşitliliğin varlığını gerek görmektedir. Ona göre kültürel çeşitlilik üç kaynaktan doğar. Birinci kaynak, birden fazla ulusun yan yana yaşamasıdır. İkinci kaynak göçtür. Üçüncü kaynak ise kendi ulusal

toplumları ya da etnik grupları içinde marjinal konuma itilmiş kişilerdir. Bunlar; eşcinseller, yoksullar ve sakatlar olarak gösterilebilir (Say, 2013).

Erdoğan (1998) göre çokkültürlülük, kültürel kökeni ne olursa olsun değişik kültürel geleneklerin eşitlik esasına dayanarak bir arada yaşamalarında bir sorunun olmadığını ifade eden siyasal ve toplumsal bir sistemdir.

Emiroğlu (2016) göre çokkültürlülük eski bir kavramdır. Söz konusu kavramın eski olmasının sebepleri, ideolojik ve teorik olarak farklı, toplumsal bir politika aracı olarak farklı, toplumsal yapının bir parçası olarak ise daha da farklı anlamsal içeriklere sahip olmasıdır (Mazı, 2018).

2. 4. Göç

Tarih boyunca birçok medeniyetin doğuşuna, gelişmesine ve çöküşüne sebep olan göç olgusu, insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. Bu olgu medeniyetlerin ve kültürlerin kaynaşmasına, ülkelerin farklı kültürlerin zenginliklerine sahip olmasını sağlamıştır (Göç Araştırmaları Dergisi, 2015). Ekonomik, siyasi, ekolojik veya bireysel nedenlerle bir yerden başka bir yere yapılan ve kısa, orta veya uzun vadeli geriye dönüş veya sürekli yerleşim hedefi güden coğrafik, toplumsal ve kültürel bir yer değiştirme hareketidir (Yalçın, 2004). Türk Dil Kurumu (TDK) göre göç; toplumsal, ekonomik, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme olarak tanımlamıştır. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununa (YUKK) göre göç: “Yabancıların, yasal yollarla Türkiye’ye girişini, Türkiye’de kalışını ve Türkiye’den çıkışını ifade eden düzenli göç, ile yabancıların yasa dışı yollarla Türkiye’ye girişini, Türkiye’de kalışını, Türkiye’den çıkışını ve Türkiye’de izinsiz çalışmasını ifade eden düzensiz göçü ve uluslararası koruma” şeklinde tanımlamaktadır (6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu). Uluslararası Göç Hukuku Sözlüğünde ise göç kavramı: “Bir kişinin veya bir grup insanın uluslararası bir sınırı geçerek veya bir devlet içinde yer değiştirmesi” şeklinde tanımlanmaktadır (Uluslararası Göç Terimleri Sözlüğü). Özer (2004) göç; coğrafi mekân değiştirme sürecinin sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi boyutlarıyla toplum yapısını değiştiren nüfus hareketleridir. Her dönemde farklılaşan siyasi, toplumsal ve çevresel hususlar zoruyla hayat koşullarında meydana gelen değişimler, göçleri meydana getirmiştir (Deniz, 2008). Farklı bir yaklaşıma göre ise, göç kişilerin mecburi olarak veya beklentilerine karşılık verebilecek eğitim, sağlık, kültürel nedenlerden dolayı yaşam alanlarını değiştirmesi olarak da

tanımlanabilmektedir. Eğitim ve çalışma amaçlı kısa süreli hareketlenme de göç sayılmaktadır. İnsanlık yaşamı süresince yaşanan göçler, mekânda eşit olmayan bir biçimde dağıtılmış olan ekonomik imkânlardan faydalanma isteğinin bir sonucu olabileceği gibi ekonomik sistemler veya devlet otoritesinin uygulamaya koyacağı savaşlar ve sürgünler sonucunda ortaya çıkması mümkündür (Kaygalak, 2009).

Literatürde en çok tercih edilen ve hukuki ayrımı vurgulaması bakımından önem taşıyan sınıflandırma yasal (düzenli) ve yasadışı (düzensiz) göçtür. Düzensiz göç bir ülkeye yasadışı giriş, ülkede yasadışı ikamet ya da yasadışı çalışma gibi geniş bir hareket alanını kapsamaktadır. Bunlardan herhangi birinin yasadışı olması, göçün düzensiz olarak tanımlanmasına neden olmaktadır. Günümüzde uluslararası göç hareketleri içinde en çok tartışılan olgu düzensiz göç hareketleridir (Avcı, 2022). Düzensiz göçler; “yasadışı göç” tabiri yerine “düzensiz göç” ve “kâğıtsız göç” olarak adlandırılan bu göçler, en basit anlamıyla gönderen, transit ve alıcı ülkelerin düzenleme normlarının dışında gerçekleşen göçlerdir (Çiçekçi, 2009).

2. 4. 1. Göçmen, Mülteci, Sığınmacı, Geçici Koruma Kavramları

Göçmen: Uluslararası hukuk belgelerinde siyasi kriterler nedeniyle değil de daha çok ekonomik nedenlerle, hayat standartlarını yükseltmek için vatandaşı olduğu ülkeden başka bir ülkeye göç eden kişiye denir (Yılmaz, 2006). Göçmen kavramının genellikle daha iyi yaşam koşullarına kavuşma nedeniyle kendi ülkesinden başka bir ülkelere göç eden kişiler için kullanıldığı görülmektedir (Deniz, 2009). Göçmenlikten bahsedilebilmesi için iki unsurun bulunması gerekmektedir. Bunlardan ilki, göç eyleminde bulunan kişinin kendi rızasının mevcudiyeti, diğeri ise, kişinin yerleşme maksadının olmasıdır (Parlak, 2021). Göçmen kişiler genellikle ekonomik sebeplerle veya içerisinde bulunduğu sosyal ortamın hoşnutsuzluğu sebebiyle yaşamış olduğu ülkesini kendi isteğiyle terk ederek başka bir ülkeye yasal ya da yasadışı yollara başvurarak giden ve orada yaşayan yabancılardır. Göçmenler özellikle ekonomik nedenlerden ötürü, refah seviyesi daha yüksek bir ülkede yaşamak amacıyla göç etmektedirler (Yıldız, 2022).

Göçmen, daha iyiye ulaşma hedefi ve bu hedefine ulaşacağına dair umudu olan kişidir. Göçmenin göç sürecinde karşılaştığı zorlukları göze almasını mümkün kılan temel güç de bu umudunu korumasıdır (Sakız ve Apak, 2020).

Mülteci: Mülteci, muhtelif sebeplerden ötürü ortaya çıkan baskı, savaş ya da hayatlarını tehlikeye sokacak olayların meydana gelmesinden sonra kişilerin kendi ülkesinden başka bir ülkeye yasal olarak sığınma talebi sonucunda başvurdıkları ülkede yaşayan kişiye denilmektedir (Vural, 2018). Türkiye'nin de taraf olduğu Cenevre sözleşmesine göre mülteci kavramı; ‘İrkı, dini, tabiiyeti, belirli bir sosyal gruba mensubiyeti ve siyasi görüşleri yüzünden haklı bir zulüm korkusu nedeniyle vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve söz konusu korku yüzünden, ilgili ülkenin korumasından yararlanmak istemeyen kişilere mülteci denir.’”

Sığınmacı: Cenevre 1951 sözleşmesine göre; ülkesinde meydana gelen savaş, çatışma, saldırı, doğal afet sebebiyle yaşamından endişe duyan ya da ırk, din, sosyal konum, siyasal düşünce ya da ulusal kimliği nedeniyle ayrımcılığa uğradığını düşünerek kendi ülkesine olan güvenini yitiren, bu sebeplerle ülkesini terk edip başka bir ülkeye sığınarak uluslararası koruma talebinde bulunan kişilere sığınmacı denir. Sığınmacı ve mülteci kavramları birbirine çok benzeyen kavramlardır. Uluslararası Göç Örgütü’ne (2009) göre sığınmacı, bireylerin kendilerini korumak için ülkelerinden ayrılması, İltica ve Göç Mevzuatına göre ise (2005) sığınmacı, bireylerin vatandaşı oldukları ülkeye korkudan dönememesi şeklinde belirtilmiştir.

Mülteci ve sığınmacı kavramları arasındaki en önemli fark sığınmacının uluslararası koruma (mülteci statüsünü kazanmak) için yetkili bir makama başvurması fakat başvurusunun henüz sonuçlanmamış olmasıdır. Türkiye'nin sığınma sistemine baktığımızda ise ikili bir yapısı vardır; Suriye’den gelen mültecilere toplu olarak “Geçici Koruma” statüsü verilmekte, diğer uyruklara sahip mültecilerin ise bireysel olarak “Uluslararası Koruma” başvurusunda bulunmaları gerekmektedir. “Mülteci”, “Şartlı Mülteci” ve “İkincil Koruma Statüsü Sahibi” olmak üzere üç farklı uluslararası koruma kategorisi mevcuttur. Mültecilik statüsü ile ilgili Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile Türkiye arasındaki en önemli fark Türkiye Cumhuriyeti’nin Cenevre Sözleşmesine “coğrafi çekince” koyması ve sadece Avrupa’dan gelen kimselere mülteci statüsünü tanımasıdır (Göç İdaresi Daire Başkanlığı, 2013).

Geçici Koruma: Geçici koruma terimi, herhangi bir uluslararası sözleşmede tanımlanmamıştır. Bununla birlikte bu terim günümüz uygulamasında, sıklıkla kitlesel akın durumlarında, acil korunma ihtiyacının karşılanması için sağlanan istisnâ ve geçici süreli korumayı nitelemek amacıyla kullanılmaktadır (Edwards, 2012). Geçici Koruma Göç

Terimleri Sözlüğü (2013) göre, çatışma veya yaygın şiddet ortamlarından kitlesel olarak kaçıp gelen kişilere öncesinde bireysel statü belirleme işlemine tabi tutulmaksızın devlet tarafından geçici koruma sağlama konusunda geliştirilen düzenleme olarak ifade edilmektedir. Geçici koruma silahlı çatışma, yaygın şiddet, insan hakları ihlalleri ve doğal afet gibi nedenlerle ülkesini kitlesel olarak terk etmek zorunda kalan kişilerin korunmasında tarihte önemli bir rol oynamış ve bugün de bu önemini muhafaza eden bir koruma biçimidir (Ciğer, 2016).

2. 5. İlgili Araştırmalar

Öner (2019) egzersiz katılımcılarının temel psikolojik ihtiyaçları ve mental iyi oluşlarının incelenmesinin amaçlandığı çalışmada, mental iyi oluşun temel psikolojik ihtiyaçlar, özerklik, yeterlik ve ilişki ihtiyaçları ile pozitif yönlü anlamlı ilişki gösterdiğini ortaya koymuştur.

Bayraktar (2011) Güreş eğitim merkezlerindeki güreşçilerin sosyal çevrelerinin, anne-baba eğitim durumlarının ve aile gelir düzeylerinin temel psikolojik ihtiyaçlarını; sosyal çevre ile aile gelir durumlarının da depresyon düzeylerini etkilediğini saptamıştır.

Şeker (2017) yapmış olduğu çalışmada kaç yıldır spor yapıyor değişkenine göre temel psikolojik ihtiyaçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varmıştır.

Aydın (2020) Kars ilinde yaşayan ve spor yapan lise öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçları ile boş zamanda sıkılma algılarının çeşitli değişkenlere göre incelendiği bu çalışmada katılımcıların TPİ Yeterlilik alt boyutunda orta, TPİ İlişki alt boyutunda orta, TPİ Özerklik alt boyutunda kısmen düşük ortalamalara sahip olduğu sonucuna varmıştır.

Sorhan (2014) Üniversite öğrencilerinin algılanan sosyo-ekonomik durumlarına göre düşünme ihtiyacı düzeyi ve temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumundan aldıkları puanların anlamlı düzeyde farklılık gösterip göstermediğini bulmak amacıyla yapılan analiz sonucunda üniversite öğrencilerinin sosyo-ekonomik durumlarına göre düşünme ihtiyacı düzeyi ve temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunun anlamlı bir farklılık gösterdiğini tespit etmiştir.

Yasul (2016) 18-30 yaş aralığında yapmış olduğu çalışmada, beden eğitimi öğretmenliği ve antrenörlük bölümünde eğitim görmekte olan öğrencilerin, temel psikolojik ihtiyaçlar

ölçeğinin özerklik – ilişki – yeterlilik alt boyutlarında yaş değişkeni bakımında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varmıştır.

Güler (2020) araştırma sonucuna göre kişisel eğitim ile egzersiz yapan bireylerin egzersizde temel psikolojik ihtiyaçlar kapsamında değerlendirilen egzersizde yeterlik, ilişkili ve özerkliğe yönelik psikolojik ihtiyaçlarının, egzersiz bağımlılığı düzeyleri üzerinde pozitif yönde etkisinin olduğu sonucuna varmıştır.

Ünlü (2009) beden eğitimi öğretmen adaylarının branş değişkenine göre psikolojik ihtiyaçlarında anlamlı farklılıklar vardır. Psikolojik ihtiyaçlar açısından, ilişkili boyutunda takım sporu ile uğraşan öğretmen adaylarının bireysel sporlarla uğraşan adaylara kıyasla kendilerini daha yeterli hissettikleri görülmüştür. Beden eğitimi öğretmen adaylarının spor düzeylerine göre psikolojik ihtiyaçlarında anlamlı bir farklılık rastlanmamıştır.

Uzun (2021) Ortaokullarda öğrenim gören taşınmalı eğitim kapsamında olan öğrencilerin okuldaki temel psikolojik ihtiyaç düzeyleri taşınmalı eğitim kapsamında olmayan öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde düşük bulmuştur. Bunun nedenleri arasında okulda çocuğu okula bağlayan temel etmenlerden olan ders içi ve ders dışı etkinliklerin yeteri kadar yapılamaması, yola ayrılan sürenin fazla olması, serviste yaşanan bazı sorunlar, kırsal kesimde eğitime verilen önem gibi durumlar söylenebilir sonucuna varmıştır.

Serin (2021) temel psikolojik ihtiyaçlar alt boyutlarından “İlişkili Olma” cinsiyet değişkeni açısından erkek öğrenci puanlarının kız öğrenci puanlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta iken “Özerklik” ve “Yeterlik” alt boyutlarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Başka bir ifadeyle, öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile TPI alt boyutlarından “Özerklik” ve “Yeterlik” ihtiyaçları kız ve erkek öğrenci gruplarında aynı düzeyde doyum sağlanırken “İlişkili Olma” ihtiyacının erkek öğrencilerde daha fazla doyuma ulaştığı sonucuna varmıştır.

Özen (2021) öğretmenlerin genel olarak temel psikolojik ihtiyaçlarının orta düzeyde karşılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Alt boyutlarda ise öğretmenlerin sosyal ilişkiler kurabilme ile ilgili ihtiyaçlarının karşılanmasını ifade eden ilişkili olma alt boyutundaki doyumun iyi düzeyde olduğu görülmüştür. Özerklik ve yeterlik ile ilgili doyumların ise genelde olduğu gibi orta düzeyde kaldığı tespit etmiştir.

Dinçer (2019) ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerin çalışmada beden eğitimi dersine yatkınlık ölçeğinden elde edilen bulgular kapsamında ortaokul öğrencilerinin

cinsiyetlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik yatkınlık düzeylerinde etkili bir değişken olmadığı ve ilgili değişken çerçevesinde, katılımcılar arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farka yol açmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ölçeğin iki alt boyutundan elde edilen veriler, erkek ve kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yatkınlık düzeylerinin benzer oranda olduğunu sonucuna varmıştır.

Gürer ve Kılınç (2019) doğa sporları yapanların temel psikolojik ihtiyaçlarının deneyimleri ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmediği sonucuna varmışlardır.

BÖLÜM III: YÖNTEM

3. 1. Araştırma Modeli

Çocukların beden eğitimi temel psikolojik durumlarını belirlemek için ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

3. 2. Araştırma Grubu

Çalışmanın evrenini Aksaray ilinde yaşayan mülteci ve göçmen gençler, örneklemini ise Aksaray ilinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda aktif eğitim-öğretim gören 11-14 yaş arasındaki sağlıklı kız ve erkek kişiler arasında rastgele olarak seçilmiş 271 mülteci ve göçmen gençler oluşturmaktadır.

Tablo 1. Araştırma Grubunun Bağımsız Değişkenlere Göre Dağılımı

	Değişkenler	f	%
Uyruk	Afganistan	144	53.1
	Suriye	25	9.2
	Irak	23	8.5
	Özbekistan	57	21.0
	Diğer	22	8.1
Cinsiyet	Kız	123	45.4
	Erkek	148	54.6
Sınıf	5	98	36.2
	6	69	25.5
	7	64	23.6
	8	40	14.8
Anne Eğitim Durumu	Okuryazar değil	188	69.4
	Okuryazar ve üzeri	83	30.6
Baba Eğitim Durumu	Okuryazar değil	165	60.9
	Okuryazar ve üzeri	106	39.1
Aile Gelir Durumu	Düşük	116	42.8
	Orta ve üzeri	155	57.2
Türkiye’de Bulunma Süresi	1-3 yıl	40	14.8
	4-6 yıl	117	43.2
	7 yıl ve üzeri	114	42.1
Sportif Etkinliklere Katılım Süresi	Hiç	41	15.1
	1-3 yıl	146	53.9
	4 yıl ve üzeri	84	31.0

Tablo 1’ de araştırma grubunda yer alan mülteci ve göçmen öğrencilerin cinsiyet, uyruk, sınıf, anne-baba eğitim durumu, aile gelir durumu, Türkiye’de bulunma süreleri ve sportif etkinliklere katılım süresi değişkenleri açısından dağılımına yer verilmiştir. Buna göre araştırma grubu 123 (%45.4)’ ü kız, 148 (%54.6)’sı erkek olmak üzere toplamda 271 öğrenci oluşturmuştur. Mensubu olduğu uyruğa göre 144 (%53.1) ‘i Afganistan uyruklu, 25 (%9.2) ‘si Suriye uyruklu, 23 (%8.5) ‘i Irak uyruklu, 57 (%21) ‘i Özbekistan uyruklu, 22 (%8.1) ‘i diğer uyruklu öğrencilerden oluşmaktadır. Sınıf değişkenine göre bakıldığında 98 (%36.2) ‘si 5. sınıf, 69 (%25.5) ‘i 6. sınıf, 64 (%23.6) ‘sı 7. sınıf, 40 (%14.8) ‘i 8. sınıf öğrencisi olduğu görülmüştür. Anne eğitim durumu değişkenine bakıldığında 188 (%69.4) ‘ü okuryazar değil, 83 (%30.6) ‘sı okuryazar ve üstü olduğu görülmüştür. Baba eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında 165 (%60.9) ‘u okuryazar değil, 106 (%39.1) ‘i okuryazar ve üstü olduğu görülmüştür. Aile gelir değişkenine göre 116 (%42.8) ‘i düşük, 155 (%57.2) ‘si orta ve üzeri olduğu görülmüştür. Türkiye’ de bulunma süreleri değişkenine göre 40 (%14,8) ‘i 1-3 yıl, 117 (%43.2) ‘si 4-6 yıl, 114 (%42.1) ‘i 7 yıl ve üzeri olduğu görülmüştür. Sportif etkinliklere katılım süresi değişkenine göre 41 (%15.1) ‘i hiç, 146 (%53.9) ‘u 1-3 yıl, 84 (%31) ‘i 4 yıl ve üzeri olduğu görülmüştür.

3. 3. Veri Toplama Araçları

Araştırma grubunda yer alan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Öğrencilerin motor beceri düzeylerini ölçmek için Eurofit Test Bataryası kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin Beden eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarını belirlemek amacıyla Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan katılımcıların kişisel bilgilerini (cinsiyet, uyruk, sınıf, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, aile gelir durumu, Türkiye’ de kalma süresi, sportif etkinliklere katılım) elde etmek amacıyla tasarlanmıştır.

3.3.2. Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği

Öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarını tespit etmek amacıyla Vlachopoulos Katartzi ve Kontou (2011) tarafından geliştirilen ve Türkçe’ye Türkay vd., (2019) tarafından uyarlanan Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar ölçeği (TPİ) kullanılmıştır. Söz konusu ölçek 12 madde ve Yeterlilik (1,4,7,10), İlişki (2,5,8,11) ve Özerklik (3,6,9,12) olmak üzere 3 alt

boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin uyarlama sürecinde lise öğrencileri üzerinde elde edilen Cronbach alfa katsayıları özerklik 0,66, yeterlik 0,69 ve ilişki 0,76 olarak tespit edilmiştir.

Bu çalışma için ölçekten elde edilen verilerin iç tutarlık katsayıları tekrar hesaplanmış ve sırasıyla Cronbach alfa değerleri; yeterlik alt boyutu için .74, ilişki alt boyutu için .78, özerklik alt boyutu için .79 ve ölçek toplamı için .81 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3. Boy ve Vücut Ağırlığı Ölçümü

3.3.3.1. Boy Uzunluğu Ölçümü

Boy ölçümlerinde hassasiyet derecesi 0,01 m olan Tem Eko 300 kg x 50 gr 35 x 40 marka kilo/boy ölçer baskül kullanılmıştır. Boy uzunluğu ölçülürken sporcunun, düz bir zemin üzerinde, ayakları çıplak ve dik durur pozisyonda olmalarına dikkat edilmiştir. Boy uzunlukları cm cinsinden kaydedilmiştir (Durandt, 2009).

Resim 3.1. Boy Uzunluğu Ölçümü

3.3.3.2. Vücut Ağırlığı Ölçümü

Ağırlık ölçümleri hassaslık derecesi 0,05 kg olan Tem Eko 300 kg x 50 gr 35 x 40 marka kilo/boy ölçer baskül kullanılmıştır. Ölçüm yapılırken deneklerin ayakkabısız olması ve üzerlerinde ölçüm değerlerini etkilemeyecek giysiler olması sağlanmıştır. Vücut ağırlığı kg cinsinden kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).

Resim 3.2. Vücut Ağırlığı Ölçümü

3.3.4. Eurofit Test Bataryası

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak Eurofit Test bataryası kullanılmıştır. Test ve ölçümlere ait protokoller aşağıda tanımlanmaktadır.

3.3.4.1 Flamingo Denge Testi

Uygulama yapılan öğrenci dilediği ayağı ile kirişin üzerine basmış, serbest kalan bacağına geriye bükerek aynı tarafta bulunan eli ile tutup flamingo kuşuna benzer bir şekilde durmaya çalışmıştır. Boşta kalan elini dengeyi sağlamak için kullanmıştır. Uygulayıcı öğrencinin doğru pozisyona gelmesi ve testin başlaması için öğrenciyi tutarak yardım etmiştir. Uygulamayı yapan kişi ellerini öğrenciden çektikten sonra kronometre ile testi başlatmış ve öğrenci 1 dakika dengede durmaya çalışmıştır. Öğrencinin dengesini kaybetmesi, boştaki ayağını bırakması ve vücudunun herhangi bir bölümünün yere temas etmesi durumunda kronometre durdurulmuş, doğru pozisyon aldıktan sonra kronometre tekrar başlatılmıştır. Uygulama 1 dakika tamamlanana kadar devam etmiştir. 1 dakika boyunca dengede durmak için yapılan deneme sayısı test sonucu olarak kayıt altına alınmıştır.

Resim 3.3. Flamingo Denge Testi

3.3.4.2. Disklere Dokunma Testi

Kol hareket hızını ölçmek için uygulanmıştır. 20 cm çapında iki (A ve B) plastik disk masa üzerine 80 cm aralıklı olarak dizilmiştir. Katılımcı baskın olan eli ile mümkün olan hızla A ve B diskine 25 kez (toplam 50) dokunmuştur. Katılımcının A diskine dokunması ile kronometre başlatılmış ve test sonucu elde edilen değer sn cinsinden kaydedilmiştir (Adam, 1988).

Resim 3.4. Disklere Dokunma Testi

3.3.4.3. Durarak Uzun Atlama Testi

Durarak uzun atlama testi ile katılımcıların patlayıcı kuvvetleri ölçülmüştür. Katılımcılardan çizgi gerisinde çift ayak sıçrayabildiği en uzun mesafeye sıçraması istenmiştir. Test sırasında katılımcının sıçradığı mesafe metre ile ölçülecek ve test katılımcılara iki defa uygulanmıştır. Katılımcının en uzun atladığı mesafe cm cinsinden test skoru olarak kaydedilmiştir (Erol ve Alpkaya, 2011).

Resim 3.5. Durarak Uzun Atlama Testi

3.3.4.4. Otur-Eriş Testi

Öğrencilerin, esneklik değerleri otur-eriş testi ile belirlenmiştir. Uzunluğu 35 cm, genişliği 45 cm ve yüksekliği 32 cm olan sehpa kullanılmıştır. Sehpanın üst yüzey ölçüleri ise, uzunluk 55 cm, genişlik 45 cm' dir. Otur-eriş testinde, sporcudan yere oturması ve çıplak ayak tabanını düz bir şekilde test sehpasına dayaması istenmiştir. Deneğin gövdesinden (bel ve kalça) ileri doğru eğilerek ve dizlerini bükmeden elleri vücudunun önünde olacak şekilde uzanabildiği yere kadar uzanması sağlanmış ve uzandığı en son noktada, öne ya da geriye esnemen 1-2 saniye beklemesi istenmiştir. Uygulama sırasında deneğin dizlerinin bükülmemesi sağlanmış ve ölçülen değer cm cinsinden kaydedilmiştir (Günay vd., 2013).

Resim 3.6. Otur-Eriş Testi

3.3.4.5. 30 sn Mekik Testi

Öğrencinin sırt üstü yatarak, ensede ellerini birleştirip, karnına doğru dizlerini hafif çeker pozisyonda, tabanları tamamen minderde olacak şekilde yerleşmesine yardımcı olmuştur. Bir yardımcı öğrencinin ayak bileklerini tutar ve test bitinceye kadar ayakların minderde kalmasını sağlamıştır. İstenilen pozisyona getirilen öğrenci yukarıya doğru kalkarken dirseklerini öne doğru getirmiştir ve dizlerine dokunmuştur. Hareketin başlangıcına dönüş yapıldığında omuzların mindere teması sağlanmıştır. Test başlamadan öğrenci hareketin tamamını bir defa yapması sağlanmıştır. Kronometre ‘Hazır Başla’ komutu ile çalıştırılmış ve 30 saniye sonra durdurulmuştur. Uygulayıcı yapılan her doğru mekiği yüksek sesle saymıştır. Test süresince tamamlanan ve doğru yapılan mekikler skor olarak kaydedilmiştir.

Resim 3.7. 30 sn Mekik Testi

3.3.4.6. El Kavrama Kuvveti Testi

El kavrama kuvveti ölçümleri 5–100 kg arası ölçüm yapabilen el dinamometresi ile baskın elde iki tekrar yaptırılarak maksimum el kavrama kuvveti ölçülüp, en iyi derece kg cinsinden kaydedilmiştir (Kurt ve Pekünlü, 2015).

Resim 3.8. El Kavrama Kuvveti Testi

3.3.4.7. 10x5 Mekik Koşusu Testi

5 metre arayla zemin üzerine iki paralel çizgi çizilmiştir. Çizgiler 120 cm uzunluğunda olup, çizgi uçları işaret konisi işaretlerle belirlenmiştir. Test lideri tarafından, katılımcıların yaptığı koşularda her iki ayağın çizgi ötesine geçmesini koşunun istenilen parkurda ve dönüşlerin çabuklukla yapılması sağlanmıştır. Her turu takiben, yapılan tur sayısı yüksek sesle test lideri tarafından okunmuştur. Kronometre, katılımcının bitiş çizgisini bir ayağıyla geçtiği an durdurulmuştur. 5 turu tamamlamak için gereken süre 1/10 zamanla kaydedilmiştir (Erol ve Alpkaya, 2011).

Resim 3.9. 10x5 Mekik Koşusu Testi

3.3.4.8. 20 m Dayanıklılık Testi

Öğrencilerin 20 m’lik mesafeyi gidiş dönüş olarak koşması sağlanmış ve koşu belli aralıklarla sinyal sesi veren bir teyp ile denetlenmiştir. Katılımcı sinyali duyduğunda ikinci sinyalde pistin diğer ucunda olacak şekilde temposunu kendi ayarlamış, başta yavaş olan hız her 10 saniyede bir giderek artmıştır (Günay vd., 2013).

Resim 3.10. 20 m Dayanıklılık Testi

3.3.4.9. Bükülü Kol ile Asılma Testi

Test de uygulayıcının yardımıyla öğrencilerin uygulama yapılacak alanın altında kollarını uygun boyutta uzatarak elleri tam karşı tarafı gösterecek şekilde barfiksi tutması ve uygun pozisyon yakalandığında yardım kesilerek ölçüme başlanmıştır. Yardımın bırakıldığı anda ölçüm süresi başlatılmıştır. Öğrencinin olması gereken pozisyonunu kaybettiği an süre durdurulmuş ve sonuç kaydedilmiştir (Çetinkaya, 2022).

Resim 3.11. Bükülü Kol ile Asılma Testi

3. 5. Verilerin Analizi

Analiz kapsamında, betimleyici istatistiklerden yararlanılmış, bunun yanında verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek amacıyla verilerin homojenliği ve varyansları test edilmiş, normalite için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Bu doğrultuda demografik değişkenler açısından elde edilen verilerle de motor beceri düzeyleri ve beden eğitiminde temel psikolojik ihtiyaçları incelenmiştir. Bağımsız gruplarda aritmetik ortalamalar arası farka ait karşılaştırmalarda t- testi kullanılmıştır. İki den fazla değişkenin yer aldığı karşılaştırmalar da ise tek yönlü varyans analizi kullanılmış; anlamlılık düzeyi olan heterojen dağılımlarda ise Tukey testi kullanılmıştır. Araştırmada uygulanan beden eğitiminde temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeğinde elde edilen verilerle motor beceri düzeyleri arasındaki ilişki ve ilişkinin düzeyinin tespiti amacıyla, korelasyon analizi yapılmıştır. Motor beceri düzeylerinin temel psikolojik ihtiyaçları yordama düzeyini belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizi tekniğinden faydalanılmıştır. Yapılan analizlerde SPSS 26.0 paket program kullanılmıştır.

BÖLÜM IV: BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırma problemlerine ilişkin elde edilen nicel ve nitel bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Aritmetik Ortalamaların Cinsiyete Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları

Değişkenler		n	$\bar{X}$	Ss	t	p	
Eurofit Testi	Denge	Kız	123	7.5691	6.58747	2.629	.009
		Erkek	148	5.7568	4.73462		
	El-göz koordinasyonu	Kız	123	18.2249	11.82733	2.580	.010
		Erkek	148	15.5795	3.62796		
	El kavrama testi (Sağ)	Kız	123	21.1365	17.49703	-1.377	.170
		Erkek	148	23.7041	13.16508		
	El kavrama testi (Sol)	Kız	123	17.6768	4.83347	-4.690	.001
		Erkek	148	23.4722	12.97376		
	Esneklik	Kız	123	26.5394	6.35017	-.173	.863
		Erkek	148	26.6693	5.98616		
	Bükülü kol ile asılma	Kız	123	12.2724	19.83067	-5.093	.001
		Erkek	148	24.5495	19.69304		
	Durarak uzun atlama	Kız	123	148.7886	26.58862	-7.634	.001
		Erkek	148	176.6176	32.35184		
	10x5 mekik koşusu	Kız	123	35.2764	3.25223	8.848	.001
		Erkek	148	32.0835	2.68881		
Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Mekik	Kız	123	11.5935	3.93146	-7.696	.001
		Erkek	148	15.3986	4.14981		
	20 m dayanıklılık koşusu	Kız	123	16.8374	7.53067	-6.720	.001
		Erkek	148	24.9662	11.52366		
	Özerklik	Kız	123	18.6829	5.02831	-1.913	.057
		Erkek	148	20.0000	6.10787		
	Yeterlik	Kız	123	18.1301	4.68160	-1.947	.053
		Erkek	148	18.9662	6.90895		
	İlişki/Ait Olma	Kız	123	20.8699	5.19451	.275	.783
		Erkek	148	20.6757	6.22942		
	Ölçek Toplamı	Kız	123	57.68	11.541	-1.247	.213
		Erkek	148	59.64	13.882		

Tablo 2’ e göre araştırma grubunda yer alan öğrencilerin cinsiyete göre eurofit test bataryası ve temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenlerini belirlemek amacıyla t-testi uygulanmıştır. Yapılan istatistiksel işlemler sonucunda öğrencilerin cinsiyete göre Eurofit test bataryası değişkenine göre; flamingo, disklere dokunma, el kavrama testi sol, bükülü kol ile asılma, durarak uzun atlama, 10x5 mekik testi ve 20m dayanıklılık testlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 3. Aritmetik Ortalamaların Anne Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları

Değişkenler		n	$\bar{X}$	Ss	t	p	
Eurofit Testi	Denge	Okur-yazar değil	188	6.4574	5.74440	-.528	.598
		Okur-yazar	83	6.8554	5.66360		
	El-göz koordinasyonu	Okur-yazar değil	188	16.2989	4.07214	-1.407	.161
			Okur-yazar	83	17.8702		
	El kavrama testi (sağ)	Okur-yazar değil	188	26.5830	17.82202	1.237	.217
			Okur-yazar	83	26.6723		
	El kavrama testi (Sol)	Okur-yazar değil	188	23.3025	11.77650	.542	.588
			Okur-yazar	83	20.8087		
	Esneklik	Okur-yazar değil	188	21.0721	6.14319	-.110	.912
			Okur-yazar	83	20.3201		
	Bükülü kol ile asılma	Okur-yazar değil	188	166.3989	19.68786	-.595	.552
			Okur-yazar	83	158.5229		
	Durarak uzun atlama	Okur-yazar değil	83	166.3989	32.00761	1.825	.069
			Okur-yazar	188	158.5229		
	10x5 mekik koşusu	Okur-yazar değil	188	18.4809	3.28883	-.113	.910
			Okur-yazar	83	20.1014		
	Mekik	Okur-yazar değil	188	33.5173	4.57409	-.656	.512
			Okur-yazar	83	33.5675		
	20 m dayanıklılık koşusu	Okur-yazar değil	188	13.5532	10.20457	-1.122	.263
			Okur-yazar	83	13.9398		
Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Özerklik	Okur-yazar değil	188	20.7926	19.1702	-1.014	.312
			Okur-yazar	83	22.3735		
	Yeterlik	Okur-yazar değil	188	19.1702	18.7660	.943	.461
			Okur-yazar	83	19.9277		
	İlişki/Ait Olma	Okur-yazar değil	188	18.7660	20.5426	.032	.343
			Okur-yazar	83	18.1807		
	Ölçek Toplamı	Okur-yazar değil	188	20.5426	58.48	.115	.599
			Okur-yazar	83	21.2651		

Tablo 3’ e göre aritmetik ortalamaların anne eğitim durumuna göre karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçlarına bakıldığında Eurofit test bataryası değişkeni ve Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenlerinde herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4. Aritmetik Ortalamaların Baba Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları

Değişkenler		n	$\bar{X}$	Ss	t	p	
Eurofit Testi	Denge	Okur-yazar değil	165	6.4424	5.85324	-.492	.623
		Okur-yazar	106	6.7925	5.50622		
	El-göz koordinasyonu	Okur-yazar değil	165	16.2668	3.60079	-1.243	.215
			Okur-yazar	106	17.5792		
	El kavrama testi (Sağ)	Okur-yazar değil	165	26.5377	15.99028	.187	.852
			Okur-yazar	106	22.6785		
	El kavrama testi (Sol)	Okur-yazar değil	165	22.3210	11.93732	.382	.703
			Okur-yazar	106	21.0377		
	Durarak uzun atlama	Okur-yazar değil	165	164.7539	34.98777	.478	.633
			Okur-yazar	106	162.7925		
	Esneklik	Okur-yazar değil	165	17.5792	6.37286	.156	.876
			Okur-yazar	106	26.6570		
	Bükülü kol ile asılma	Okur-yazar değil	165	19.2367	23.98409	.258	.797
			Okur-yazar	106	18.5734		
	10x5 mekik koşusu	Okur-yazar değil	165	33.6295	3.42070	.592	.554
			Okur-yazar	106	33.3820		
	Mekik	Okur-yazar değil	165	13.3273	4.36053	-1.587	.114
			Okur-yazar	106	14.2075		
	20 m dayanıklılık koşusu	Okur-yazar değil	165	21.6364	11.24890	.690	.491
			Okur-yazar	106	20.7170		
Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Özerklik	Okur-yazar değil	165	19.2848	6.14143	-.424	.672
			Okur-yazar	106	19.5849		
	Yeterlik	Okur-yazar değil	165	17.9515	4.81082	-2.188	.656
			Okur-yazar	106	19.5755		
	İlişki/Ait Olma	Okur-yazar değil	165	20.3697	4.93892	-1.405	.161
			Okur-yazar	106	21.3774		
	Ölçek Toplamı	Okur-yazar değil	165	57.61	11.948	-1.836	.068
			Okur-yazar	106	60.54		

Tablo 4'e göre aritmetik ortalamaların baba eğitim durumuna göre karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçlarına bakıldığında Eurofit test bataryası değişkeni ve Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenlerinde herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Tablo 5. Aritmetik Ortalamaların Aile Gelir Durumuna Göre Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları

Değişkenler		n	$\bar{X}$	Ss	t	p	
Eurofit Testi	Denge	Düşük	116	7.1121	6.95172	1.330	.185
		Orta ve üzeri	155	6.1806	4.55482		
	El-göz koordinasyonu	Düşük	116	16.1081	3.85976	-1.128	.260
		Orta ve üzeri	155	17.2831	10.71052		
	El kavrama testi (Sağ)	Düşük	116	22.6419	14.85780	.096	.924
		Orta ve üzeri	155	22.4615	15.68391		
	El kavrama testi (Sol)	Düşük	116	20.9003	8.15278	.079	.937
		Orta ve üzeri	155	20.7980	12.00774		
	Esneklik	Düşük	116	26.3496	6.44271	-.604	.546
		Orta ve üzeri	155	26.8055	5.92216		
	Durarak uzun atlama	Düşük	116	165.3914	33.67411	.607	.544
		Orta ve üzeri	155	162.9355	32.36594		
	Bükülü kol ile asılma	Düşük	116	20.0955	26.98105	.771	.442
		Orta ve üzeri	155	18.1403	14.22000		
	10x5 mekik koşusu	Düşük	116	33.3922	3.43548	-.596	.552
		Orta ve üzeri	155	33.6379	3.29961		
Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Mekik	Düşük	116	14.1293	4.31888	1.462	.145
		Orta ve üzeri	155	13.3290	4.56000		
	20 m dayanıklılık koşusu	Düşük	116	21.3793	11.47978	.136	.892
		Orta ve üzeri	155	21.2000	10.10362		
	Özerklik	Düşük	116	19.3707	6.46668	-.079	.937
		Orta ve üzeri	155	19.4258	5.01679		
	Yeterlik	Düşük	116	18.9397	7.66277	.836	.404
		Orta ve üzeri	155	18.3226	4.38406		
	İlişki/Ait Olma	Düşük	116	20.2069	6.83026	-1.376	.170
		Orta ve üzeri	155	21.1806	4.81539		
	Ölçek Toplamı	Düşük	116	58.52	14.902	-.260	.795
		Orta ve üzeri	155	58.93	11.191		

Tablo 5'e göre aritmetik ortalamaların aile gelir durumuna göre karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçlarına bakıldığında Eurofit test bataryası değişkeni ve Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenlerinde herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Tablo 6. Araştırma Grubunun Mensubu Olduğu Uyuğa Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Eurofit Testleri	Uyruk	n	$\bar{X}$	Ss	d	F	p	Tukey HSD
Denge	Afganistan	144	5.7083	4.96685	4	2.911	.022	1<3
	Suriye	25	8.0000	4.49073				
	Irak	23	9.3043	6.04855				
	Özbekistan	57	6.5439	7.41155				
	Diğer	22	7.9091	5.10750				
El-göz koordinasyonu	Afganistan	144	16.3154	4.01755	4	2.962	.020	1<5
	Suriye	25	16.2400	3.37106				
	Irak	23	15.6496	4.09997				3<5
	Özbekistan	57	16.3881	3.87844				4<5
	Diğer	22	22.6336	26.58999				
El kavrama testi (Sağ)	Afganistan	144	23.4236	16.59590	4	1.541	.191	
	Suriye	25	26.1520	28.07852				
	Irak	23	24.0113	7.16056				
	Özbekistan	57	20.1888	6.17022				
	Diğer	22	17.1895	3.58532				
El kavrama testi (Sol)	Afganistan	144	21.6834	12.92182	4	1.209	.307	
	Suriye	25	19.5320	6.11928				
	Irak	23	22.6417	7.84515				
	Özbekistan	57	19.8975	6.90899				
	Diğer	22	17.3864	4.94342				
Esneklik	Afganistan	144	27.1361	6.12183	4	.768	.547	
	Suriye	25	25.8800	6.14458				
	Irak	23	25.6000	7.53344				
	Özbekistan	57	26.5263	5.79903				
	Diğer	22	25.2727	5.66889				
Bükülü kol ile asılma	Afganistan	144	21.5227	25.31545	4	1.309	.267	
	Suriye	25	13.9268	11.67396				
	Irak	23	15.7661	16.40219				
	Özbekistan	57	17.4274	13.71695				
	Diğer	22	15.4277	8.50299				
10x5 mekik koşusu	Afganistan	144	33.4181	3.37280	4	1.724	.145	
	Suriye	25	34.3788	3.30617				
	Irak	23	34.6674	3.99203				
	Özbekistan	57	32.8691	3.24457				
	Diğer	22	33.8541	2.50704				
Mekik	Afganistan	144	13.3542	4.66870	4	2.267	.062	
	Suriye	25	12.3200	3.81576				
	Irak	23	13.6957	4.27928				
	Özbekistan	57	15.1053	4.36170				
	Diğer	22	13.5455	3.63485				
Durarak Uzun Atlama	Afganistan	144	166.8222	35.45276	4	1.852	.119	
	Suriye	25	155.8000	34.73711				
	Irak	23	150.1739	34.48801				
	Özbekistan	57	167.0351	27.22326				
	Diğer	22	161.2727	19.33214				
20 m dayanıklılık koşusu	Afganistan	144	22.2917	11.12728	4	1.632	.166	
	Suriye	25	17.2400	7.42900				
	Irak	23	19.8696	11.80641				
	Özbekistan	57	21.9298	11.33084				
	Diğer	22	19.0000	6.36957				

Tablo 6 incelendiğinde araştırma grubunun mensubu olduğu uyruğa göre Eurofit test bataryasını sonuçların aritmetik ortalama açısından anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; boy-kilo testi, flamingo testi açısından, Afganistan uyruklu öğrenciler ile Irak uyruklu öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. Afganistan uyruklu öğrencilerin ($\bar{X}$ =5.7083) Eurofit test puan ortalamasının Irak uyruklu öğrencilerden ($\bar{X}$ = 9.3043) daha düşük olduğu görülmüştür.

Disklere dokunma testi açısından, diğer uyruklu öğrenciler ile Afganistan uyruklu öğrenciler, Irak uyruklu öğrenciler ve Özbekistan uyruklu öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. Diğer uyruklu öğrencilerin ($\bar{X}$ =7.90) Afganistan uyruklu öğrencilerden ($\bar{X}$ =16.31), Irak uyruklu öğrencilerden ($\bar{X}$ =15.64) ve Özbekistan uyruklu öğrencilerden ($\bar{X}$ =6.54) daha düşük olduğu görülmüştür.

Boy-kilo testi açısından, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

El kavrama testi (sağ) testi açısından, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

El kavrama testi (sol) testi açısından, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

Otur-eriş testi açısında, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

Bükülü kol ile asılma, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

10x5 mekik koşusu testi açısından, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

30 sn mekik koşusu testi açısından, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

Durarak uzun atlama testi açısında, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır. 20 m dayanıklılık koşusu testi açısından, Eurofit test bataryası sonuçlarının mensubu olduğu uyruğa göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

Tablo 7. Araştırma Grubunun Mensubu Olduğu Uyruğa Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Uyruk	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Özerklik	Afganistan	144	19.6597	6.36002	4	1.061	.376	
	Suriye	25	20.5200	4.33128				
	Irak	23	17.5652	5.28141				
	Özbekistan	57	19.3509	4.94430				
	Diğer	22	18.5000	3.97312				
Yeterlik	Afganistan	144	18.9097	6.85506	4	.993	.412	
	Suriye	25	19.9200	4.36768				
	Irak	23	16.9565	4.75278				
	Özbekistan	57	18.0526	4.73747				
	Diğer	22	18.0455	5.61865				
İlişki/Ait Olma	Afganistan	144	20.6806	4.76680	4	2.168	.073	
	Suriye	25	23.7200	10.84942				
	Irak	23	19.5652	5.52536				
	Özbekistan	57	20.6140	5.04535				
	Diğer	22	19.5909	5.08648				
Ölçek Toplamı	Afganistan	144	59.25	13.049	4	2.220	.067	
	Suriye	25	64.16	15.107				
	Irak	23	54.09	12.493				
	Özbekistan	57	58.02	11.184				
	Diğer	22	56.14	12.194				

Tablo 7 incelendiğinde araştırma grubunun mensubu olduğu uyruğa göre Temel Psikolojik İhtiyaç düzeylerinin aritmetik ortalama açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Tablo 8. Araştırma Grubunun Sınıf Düzeyine Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçlarının Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Eurofit Testleri	Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Denge	5	98	7.5204	5.66274	3	1.867	.135	
	6	69	5.5797	5.45949				
	7	64	6.7031	6.58444				
	8	40	7.5204	4.41559				
El-göz koordinasyonu	5	98	18.9234	13.05893	3	3.394	.018	
	6	69	15.7971	3.18797				
	7	64	15.2592	3.02379				3<1
	8	40	15.6585	4.92684				
El kavrama testi (Sağ)	5	98	18.4835	14.16736	3	12.740	.000	1<4
	6	69	20.0223	5.39952				2<4
	7	64	23.9727	5.91064				3<4
	8	40	34.5205	28.50783				
El kavrama testi (Sol)	5	98	17.4177	13.58599	3	11.659	.000	1<3
	6	69	19.4594	5.33104				1<4
	7	64	23.4536	6.69991				2<4
	8	40	27.4368	9.77594				
Esneklik	5	98	25.6561	5.88367	3	2.416	.067	
	6	69	26.2536	5.28846				
	7	64	27.2742	6.70316				
	8	40	28.5013	6.84752				
Bükülü kol ile asılma	5	98	16.7173	20.22677	3	1.412	.240	
	6	69	17.3635	14.24893				
	7	64	21.6175	28.19223				
	8	40	23.0732	15.81147				
10x5 mekik koşusu	5	98	34.3813	2.99779	3	3.383	.019	2<1
	6	69	33.0223	3.08242				
	7	64	33.1319	3.32355				
	8	40	32.9753	4.27575				
Mekik	5	98	12.8163	3.74812	3	6.208	.000	1<2
	6	69	13.5072	4.43125				2<4
	7	64	13.5156	4.38610				3<4
	8	40	16.3000	5.37897				
Durarak uzun Atlama	5	98	156.8612	33.26418	3	6.364	.000	1<4
	6	69	161.2174	26.81630				2<4
	7	64	166.3438	31.15716				
	8	40	182.4500	37.63587				
20 m dayanıklılık koşusu	5	98	18.4592	7.75417	3	5.104	.002	1<3
	6	69	21.2609	10.49461				1<4
	7	64	22.9688	11.00500				
	8	40	25.5000	14.54612				

Tablo 8 incelendiğinde araştırma grubunun sınıf düzeyine göre Eurofit test bataryasını sonuçların aritmetik ortalama açısından anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; boy-kilo testi, flamingo testi, otur-eriş testi ve bükülü kol ile asılma testlerinde herhangi bir anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Disklere dokunma testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 7. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 7. sınıfta öğrenim gören öğrenciler (

$\bar{X} = 15.25$) Eurofit test puan ortalamalarının, 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 18.92$) daha düşük olduğu görülmüştür.

El kavrama testi (sağ) testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X} = 34.52$) Eurofit test puan ortalamalarının, 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 16.48$), 6. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 20.02$) ve 7. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 23.97$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

El kavrama testi (sol) testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 7. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X} = 17.41$) Eurofit test puan ortalamalarının, 7. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 23.45$) daha düşük olduğu görülmüştür. Aynı zamanda 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 5 ve 6. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X} = 24.43$) Eurofit test puan ortalamalarının, 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 17.41$) ve 6. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 19.45$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

10x5 mekik koşusu testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 6. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X} = 34.38$) Eurofit test puan ortalamalarının, 6. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 33.02$) daha düşük olduğu görülmüştür.

30 sn mekik koşusu testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X} = 16.30$) Eurofit test puan ortalamalarının, 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 12.81$), 6. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 13.50$) ve 7. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 13.51$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

Durarak uzun atlama testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 6 ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X} = 182.45$) Eurofit test puan ortalamalarının, 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 156.86$) ve 6. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X} = 161.21$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

20 m dayanıklılık koşu testi açısından, 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 6. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X}=18.45$) Eurofit test puan ortalamalarının, 7. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X}=22.96$) daha düşük olduğu görülmüştür. Aynı zamanda 5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında da anlamlı farklara rastlanmıştır. 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{X}=18.45$) Eurofit test puan ortalamalarının, 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden ($\bar{X}=25.50$) daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 9. Araştırma Grubunun Sınıf Düzeyine Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Özerklik	5	98	19.5408	4.76925	3	1.086	.355	
	6	69	20.2609	4.23797				
	7	64	18.6250	5.40282				
	8	40	18.8250	9.21784				
Yeterlik	5	98	19.7449	7.47685	3	2.580	.054	
	6	69	18.6377	4.86878				
	7	64	17.7188	5.01575				
	8	40	17.0500	4.65172				
İlişki/Ait Olma	5	98	21.9592	6.80345	3	2.252	.083	
	6	69	20.0000	5.40969				
	7	64	20.2500	4.61880				
	8	40	19.9750	4.94320				
Ölçek Toplamı	5	98	61.24	13.937	3	2.543	.057	
	6	69	58.90	10.289				
	7	64	56.59	12.155				
	8	40	55.85	14.542				

Tablo 9 incelendiğinde araştırma grubunun sınıf düzeyine göre Temel Psikolojik İhtiyaç düzeylerinin aritmetik ortalama açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Tablo 10. Araştırma Grubunun Türkiye’de Bulunma Süresine Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Eurofit Testleri	Yıl	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Denge	1-3 yıl	40	5.1500	4.97970	2	1.620	.200	
	4-6 yıl	117	7.0256	5.32311				
	7 yıl ve üzeri	114	6.6228	6.27594				
El-göz koordinasyonu	1-3 yıl	40	16.4887	4.43817	2	.336	.715	
	4-6 yıl	117	17.2648	12.05311				
	7 yıl ve üzeri	114	16.3850	3.99326				
El kavrama testi (Sağ)	1-3 yıl	40	27.8247	28.74516	2	2.837	.060	
	4-6 yıl	117	21.6743	7.48139				
	7 yıl ve üzeri	114	21.5711	14.34128				
El kavrama testi (Sol)	1-3 yıl	40	20.7830	8.02582	2	.035	.965	
	4-6 yıl	117	21.0318	8.06241				
	7 yıl ve üzeri	114	20.6675	13.23339				
Esneklik	1-3 yıl	40	29.4350	6.39877	2	5.135	.006	2<1
	4-6 yıl	117	26.0385	6.28187				3<1
	7 yıl ve üzeri	114	26.2061	5.67396				2<3
Bükülü kol ile asılma	1-3 yıl	40	19.0587	13.44815	2	.006	.994	
	4-6 yıl	117	18.8219	14.41780				
	7 yıl ve üzeri	114	19.1081	27.25486				
10x5 mekik koşusu	1-3 yıl	40	33.4912	2.92495	2	.007	.993	
	4-6 yıl	117	33.5214	3.51209				
	7 yıl ve üzeri	114	33.5589	3.35682				
Mekik	1-3 yıl	40	13.5250	5.06363	2	.116	.890	
	4-6 yıl	117	13.5726	4.32777				
	7 yıl ve üzeri	114	13.8246	4.42488				
Durarak uzun Atlama	1-3 yıl	40	172.4500	32.80084	2	1.562	.212	
	4-6 yıl	117	162.6581	30.80981				
	7 yıl ve üzeri	114	162.3807	34.77989				
20 m dayanıklılık koşusu	1-3 yıl	40	21.9500	11.54023	2	.555	.575	
	4-6 yıl	117	21.8291	11.27730				
	7 yıl ve üzeri	114	20.4737	9.77826				

Tablo 10 incelendiğinde araştırma grubunun Türkiye’de bulunma süresine göre Eurofit test bataryasını sonuçların aritmetik ortalama açısından anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; boy-kilo testi, flamingo testi, disklerle dokunma testi, el kavrama testi (sağ), el kavrama testi (sol), bükülü kol ile asılma, 10x5 mekik koşusu testi, 30 sn mekik koşusu testi, durarak uzun atlama testi ve 20 m dayanıklılık testlerinde herhangi bir anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Otur-eriş testi açısından, 1-3 yıl arasında bulunan öğrenciler ile 4-6 yıl arasında bulunan öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 1-3 yıl arasında bulunan gören öğrenciler ($\bar{X} = 29.43$) Eurofit test puan ortalamalarının, 4-6 yıl arasında bulunan gören öğrencilerden ($\bar{X} = 26.03$) daha yüksek olduğu görülmüştür. 1-3 yıl arasında bulunan öğrenciler ile 4-6 yıl ve 7 yıl ve üzeri bulunan öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. 1-3 yıl arasında bulunan öğrencilerin ($\bar{X} = 29.43$) Eurofit test puan ortalamalarının 4-6 ve 7 yıl ve üzeri öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 11. Araştırma Grubunun Türkiye’de Bulunma Süresine Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Yıl	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Özerklik	1-3 yıl	40	19.9500	4.86194	2	.429	.652	
	4-6 yıl	117	19.5470	6.39032				
	7 yıl ve üzeri	114	19.0614	5.15131				
Yeterlik	1-3 yıl	40	18.1250	4.92085	2	.264	.768	
	4-6 yıl	117	18.8632	7.14855				
	7 yıl ve üzeri	114	18.4649	5.01887				
İlişki/Ait Olma	1-3 yıl	40	21.0000	5.66139	2	2.095	.125	
	4-6 yıl	117	19.9658	4.84400				
	7 yıl ve üzeri	114	21.5000	6.57731				
Ölçek Toplamı	1-3 yıl	40	59.08	12.948	2	.088	.916	
	4-6 yıl	117	58.38	13.252				
	7 yıl ve üzeri	114	59.03	12.586				

Tablo 11 incelendiğinde araştırma grubunun Türkiye’de bulunma sürelerine göre Temel Psikolojik İhtiyaç düzeylerinin aritmetik ortalama açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Tablo 12. Araştırma Grubunun Sportif Etkinliklere Katılım Süresine Göre Eurofit Test Bataryası Sonuçların Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Eurofit Testleri	Yıl	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Denge	Hiç	41	6.9756	6.88291	2	.196	.823	
	1-3 yıl	146	6.6233	5.45343				
	4 yıl ve üzeri	84	6.3095	5.58608				
El-göz koordinasyonu	Hiç	41	17.8778	4.03076	2	.412	.663	
	1-3 yıl	146	16.6462	10.83673				
	4 yıl ve üzeri	84	16.4773	4.56983				
El kavrama testi (Sağ)	Hiç	41	23.2951	20.70613	2	.346	.708	
	1-3 yıl	146	22.9854	16.93930				
	4 yıl ve üzeri	84	21.3931	7.24085				
El kavrama testi (Sol)	Hiç	41	19.3434	7.43170	2	.624	.537	
	1-3 yıl	146	21.3823	12.38924				

	4 yıl ve 84 üzeri	20.6338	7.94941				
Esneklik	Hiç	41	27.0805	6.63066			
	1-3 yıl	146	26.5483	6.42678			
	4 yıl ve 84 üzeri	84	26.4887	5.41066	2	.143	.867
Bükülü kol ile asılma	Hiç	41	20.0341	32.62809			
	1-3 yıl	146	19.2732	18.66412			
	4 yıl ve 84 üzeri	84	17.9469	16.23211	2	.172	.842
10x5 mekik koşusu	Hiç	41	35.1361	3.81902			
	1-3 yıl	146	32.8835	3.04717			
	4 yıl ve 84 üzeri	84	33.8785	3.34956	2	8.289	.000
Mekik	Hiç	41	12.1220	4.45643			1<3
	1-3 yıl	146	13.6507	4.41407			
	4 yıl ve 84 üzeri	84	14.4643	4.41642	2	3.870	.022
Durarak Uzun Atlama	Hiç	41	154.1220	32.49169			
	1-3 yıl	146	164.6671	33.57271			
	4 yıl ve 84 üzeri	84	167.6190	31.29722	2	2.412	.092
20 m dayanıklılık koşusu	Hiç	41	17.0732	8.25345			1<2
	1-3 yıl	146	21.9589	10.84682			1<3
	4 yıl ve 84 üzeri	84	22.1429	11.10643	2	3.818	.023

Tablo 12 incelendiğinde araştırma grubunun sportif etkinliklere katılım süresine göre Eurofit test bataryasını sonuçların aritmetik ortalama açısından anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; boy-kilo testi, flamingo testi, disklere dokunma testi, el kavrama testi (sağ), el kavrama testi (sol), bükülü kol ile asılma ve durarak uzun atlama testlerinde herhangi bir anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

10x5 mekik koşusu testi açısından, hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ile 1-3 yıl arasında sportif etkinliklere katılan öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. Hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ($\bar{X}$ =35.13) Eurofit test puan ortalamalarının 1-3 yıl arasında sportif etkinliklere katılan öğrencilerden (x = 32.88) daha yüksek olduğu görülmüştür.

30 sn mekik koşusu testi açısından, hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ile 4 yıl ve üzeri sportif etkinliklere katılan öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. Hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ($\bar{X}$ =12.12) Eurofit test puan ortalamalarının 4 yıl ve üzeri sportif etkinliklere katılan öğrencilerden ($\bar{X}$ = 14.46) daha düşük olduğu görülmüştür.

20 m dayanıklılık koşu testi açısından, hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ile 1-3 yıl arasında sportif etkinliklere katılan öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. Hiç

sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ($\bar{X}$ =17.07) Eurofit test puan ortalamalarının 1-3 yıl arasında sportif etkinliklere katılan öğrencilerden ($\bar{X}$ = 21.95) daha düşük olduğu görülmüştür. Aynı zamanda, hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ile 4 yıl ve üzeri sportif etkinliklere katılan öğrenciler arasında anlamlı farklara rastlanmıştır. Hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ($\bar{X}$ =17.07) Eurofit test puan 4 yıl ve üzeri sportif etkinliklere katılan öğrencilerden ($\bar{X}$ = 22.14) daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 13. Araştırma Grubunun Sportif Etkinliklere Katılım Süresine Göre Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeylerinin Aritmetik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Temel Psikolojik İhtiyaçlar	Yıl	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p	Tukey HSD
Özerklik	Hiç	41	17.51	5.055	2	2.804	.062	
	1-3 yıl	146	19.85	6.079				
	4 yıl ve üzeri	84	19.53	5.059				
Yeterlik	Hiç	41	16.34	4.525	2	3.515	.031	2<1
	1-3 yıl	146	19.10	7.014				
	4 yıl ve üzeri	84	18.78	4.299				
İlişki/Ait Olma	Hiç	41	20.17	5.024	2	1.075	.343	
	1-3 yıl	146	20.50	4.994				
	4 yıl ve üzeri	84	21.51	7.198				
Ölçek Toplamı	Hiç	41	54.02	12.55	2	3.331	.037	1<2 1<3
	1-3 yıl	146	59.46	12.98				
	4 yıl ve üzeri	84	59.83	12.51				

Tablo 13 incelendiğinde, Temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği yeterlik alt boyutu yıl değişkeni açısından anlamlı fark tespit edilmiştir.

Buna göre, hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ($\bar{X}$ =16.34) Eurofit test puan ortalamalarının 1-3 yıl arasında sportif etkinliklere katılan öğrencilerden ($\bar{X}$ =19.10) daha düşük olduğu görülmüştür.

Ölçek toplamı yıl değişkeni açısından anlamlı farklar tespit edilmiştir. Hiç sportif etkinliklere katılmayan öğrenciler ($\bar{X}$ = 54.02) Eurofit test puan ortalamalarının 4 yıl ve üzeri sportif etkinliklere katılan öğrencilerden ($\bar{X}$ =59.83) daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 14. Motor Beceri Düzeyleri İle Temel Psikolojik İhtiyaç Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

Değişkenler (n=271)	B	K	F	D	O	ES	ESL	DU	B	M	MT	DK	Ö	Y	İ	ÖT
Boy (B)	1															
Kilo (K)	.127	1														
Denge testi (F)	-.024	.068	1													
El-göz koordinasyonu (D)	-.040	-.200**	.089	1												
Esneklik testi (O)	.076	.120*	-.068	-.013	1											
El kavrama kuvveti (Sağ el) (ES)	.071	.303**	-.063	-.064	.210**	1										
El kavrama kuvveti (Sol el) (ESL)	.133*	.429**	-.110	-.190**	.142*	.239**	1									
Durarak uzun atlama (DU)	.167**	.065	-.250**	-.120*	.255**	.119	.305**	1								
Bükülü kol ile asılma (B)	.037	.037	-.148*	-.056	.091	.075	.175**	.210**	1							
10 x 5 Mekik koşusu (M)	-.105	-.073	.253**	.193*	-.238**	-.106	-.301**	-.532**	-.266**	1						
Mekik testi (MT)	.144*	.059	-.162**	-.147*	.132*	.066	.243**	.430**	.247**	-.547**	1					
20 m dayanıklılık koşusu (DK)	.108	.066	-.292**	-.179**	.174**	.152*	.298**	.409**	.333**	-.548**	.556**	1				
Özerklik alt boyutu (Ö)	.021	.022	-.051	-.093	.083	-.054	.122*	.091	-.055	-.103	.068	.221**	1			
Yeterlik alt boyutu (Y)	-.062	-.089	-.092	-.026	-.014	.018	-.012	.055	-.088	-.138*	.041	.028	.327**	1		
İlişkili (ait) olma alt boyutu (İ)	.015	-.063	-.004	-.041	-.058	-.031	.012	.018	-.060	-.001	.030	.094	.332**	.295**	1	
Ölçek Toplamı (ÖT)	-.013	-.060	-.067	-.072	.004	-.030	.053	.073	-.092	-.110	.062	.152*	.741**	.742**	.732**	1
$\bar{X}$	157.74	44.28	6.579	16.78	26.61	22.53	20.84	163.98	18.97	33.53	13.67	21.27	19.40	18.58	20.76	58.75
Ss	93.504	10.394	5.712	8.492	6.142	15.308	10.514	32.893	20.647	3.354	4.467	10.694	5.671	6.005	5.773	12.887

** $p < 0.01$; * $p < 0.05$

Tablo 14 incelendiğinde; araştırma grubunun temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeğinden aldıkları toplam puanın aritmetik ortalaması ile 20 m dayanıklılık koşusu testinden aldıkları puanların aritmetik ortalamaları arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = .152$; $p < 0.05$). Ayrıca temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarından olan özerklik alt boyutu ile el kavrama kuvveti (sol el) ($r = .122$; $p < 0.05$) ve 20 m dayanıklılık testi sonuçları ($r = .221$; $p < 0.01$) arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarından olan yeterlik alt boyutu ile 10 x 5 mekik koşusu arasında da negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkiye ($r = -.138$; $p < 0.05$) rastlanmıştır.

Tablo 15. Özerklik Alt Boyutunun Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

Değişkenler	B	Standart Hata B	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	16.543	6.352	-	2.604	.010	-	-
Denge testi	0.010	0.062	0.010	0.166	.868	-0.051	0.010
El-göz koordinasyonu	-0.035	0.041	-0.052	-0.859	.391	-0.093	-0.053
Esneklik testi	0.064	0.058	0.069	1.097	.274	0.083	0.068
El kavrama kuvveti (Sağ)	-0.045	0.023	-0.121	-1.948	.052	-0.054	-0.120
El kavrama kuvveti (Sol)	0.049	0.035	0.092	1.398	.163	0.122	0.086
Durarak uzun atlama	0.001	0.013	0.009	0.116	.908	0.091	0.007
Bükülü kol ile asılma	-0.040	0.017	-0.145	-2.290	.023	-0.055	-0.141
10 x 5 Mekik koşusu	0.012	0.137	0.007	0.089	.929	-0.103	0.006
Mekik testi	-0.111	0.098	-0.087	-1.128	.260	0.068	-0.070
20 m Dayanıklılık koşusu	0.154	0.042	0.291	3.678	.000	0.221	0.222
R= 0.307	R ² = 0.094						
F _(10, 260) = 2.707	p = .004						

Tablo 15 incelendiğinde; Eurofit test bataryası değişkenleri birlikte, özerklik alt boyutu düzeyleri ile düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vermektedir ($R=0.307$, $p<.01$). Adı geçen on değişken birlikte, özerklik alt boyutundaki toplam varyansın yaklaşık %9'unu açıklamaktadır ($R^2=0.094$).

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin özerklik alt boyutu üzerindeki göreceli önem sırası; 20 m dayanıklılık koşusu, bükülü kol ile asılma, el kavrama kuvveti (sağ), el kavrama kuvveti (sol), mekik testi, esneklik testi, el-göz koordinasyonu testi, denge, durarak uzun atlama ve 10 X 5 mekik koşusudur. Regresyon katsayılarına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde; sadece 20 m dayanıklılık koşusu ve bükülü kol ile asılma değişkenlerinin özerklik üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu görülmektedir. Diğer değişkenler özerklik üzerinde önemli bir etkiye sahip değildir.

Tablo 16. Yeterlik Alt Boyutunun Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

Değişkenler	B	Standart Hata _B	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	34.239	6.901	-	4.961	.000	-	-
Denge testi	-0.082	0.068	-0.078	-1.216	.225	-0.092	-0.075
El-göz koordinasyonu	-0.002	0.044	-0.003	-0.053	.958	-0.026	-0.003
Esneklik	-0.046	0.063	-0.047	-0.725	.469	-0.014	-0.045
El kavrama kuvveti (Sağ)	0.011	0.025	0.027	0.429	.668	0.018	0.027
El kavrama kuvveti (Sol)	-0.026	0.038	-0.045	-0.665	.507	-0.012	-0.041
Durarak uzun atlama	-0.001	0.014	-0.003	-0.041	.968	0.055	-0.003
Bükülü kol ile asılma	-0.037	0.019	-0.129	-1.980	.049	-0.088	-0.122
10 x 5 Mekik koşusu	-0.360	0.149	-0.201	-2.423	.016	-0.138	-0.149
Mekik testi	-0.023	0.106	-0.017	-0.213	.832	0.041	-0.013
20 m Dayanıklılık koşusu	-0.018	0.046	-0.031	-0.386	.700	0.028	-0.024
R= 0.216 F_(10, 260) = 1.266	R² = 0.046 p = .049						

Tablo 16 incelendiğinde; Eurofit test bataryası değişkenleri birlikte, yeterlik alt boyutu düzeyleri ile düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vermektedir ($R=0.216$, $p<.05$). Adı geçen on değişken birlikte, yeterlik alt boyutundaki toplam varyansın yaklaşık %5'ini açıklamaktadır ($R^2=0.046$).

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin yeterlik alt boyutu üzerindeki göreceli önem sırası; 10 X 5 mekik koşusu, bükülü kol ile asılma, denge testi, esneklik testi, el kavrama kuvveti (sol), 20 m dayanıklılık koşusu, el kavrama kuvveti (sağ), mekik testi, disk el-göz koordinasyonu ve durarak uzun atlamadır. Regresyon katsayılarına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde; sadece 10 X 5 mekik koşusu değişkeninin yeterlik üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu görülmektedir. Diğer değişkenler yeterlik üzerinde önemli bir etkiye sahip değildir.

Tablo 17. İlişkili/ait Olma Alt Boyutunun Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

Değişkenler	B	Standart Hata _B	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	18.137	6.701	-	2.707	.007	-	-
Denge testi	0.017	0.066	0.017	0.259	.796	-0.004	0.016
El-göz koordinasyonu	-0.020	0.043	-0.030	-0.469	.639	-0.041	-0.029
Esneklik	-0.059	0.061	-0.062	-0.958	.339	-0.058	-0.059
El kavrama kuvveti (Sağ)	-0.013	0.024	-0.034	-0.534	.594	-0.031	-0.033
El kavrama kuvveti (Sol)	0.002	0.037	0.004	0.057	.954	0.012	0.004
Durarak uzun atlama	.004	0.013	0.021	0.276	.783	0.018	0.017
Bükülü kol ile asılma	-0.027	0.018	-0.095	-1.447	.149	-0.060	-0.089
10 x 5 Mekik koşusu	0.086	0.144	0.050	0.593	.553	-0.001	0.037
Mekik testi	-0.015	0.103	-0.012	-0.145	.885	0.030	-0.009
20 m Dayanıklılık koşusu	0.089	0.044	0.164	2	.047	0.094	0.123
R= 0.164 F_(10, 260) = 0.722	R² = 0.027 p = .704						

Tablo 17 incelendiğinde; Eurofit test bataryası değişkenleri birlikte, ilişkili/ait olma alt boyutu düzeyleri ile anlamlı bir ilişki vermemektedir ($R=0.164$, $p>.05$). Adı geçen on değişken birlikte, ilişkili/ait olma alt boyutundaki toplam varyansın yaklaşık %3'ünü açıklamaktadır ($R^2=0.027$).

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin ilişkili/ait olma alt boyutu üzerindeki göreceli önem sırası; 20 m dayanıklılık koşusu, bükülü kol ile asılma, esneklik testi, 10 X 5 mekik koşusu, el kavrama kuvveti sağ, el-göz koordinasyonu testi, durarak uzun atlama, denge testi ve mekik testidir. Değişkenlerin ilişkili/ait olma üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olmadığı ve önemli bir etkiye sahip olmadıkları görülmektedir.

BÖLÜM V: TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular, alt problemler halinde literatürde yer alan çalışmalar ile birlikte tartışılmıştır.

5.1. Alt Problem 1: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçları ve Motor Beceri Düzeyleri Cinsiyete Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Aritmetik ortalamaların cinsiyete göre karşılaştırılmasına yönelik yapılan t-testi sonuçları incelenmiştir. Buna göre Eurofit test bataryası değişkenine göre; flamingo, disklere dokunma, el kavrama testi sol, bükülü kol ile asılma, durarak uzun atlama, 10x5 mekik testi, 30sn mekik testi ve 20m dayanıklılık testlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde, cinsiyete göre motor beceri düzeylerinin farklılık göstermesinin beklenen bir sonuç olduğunu görülmüştür.

Flamingo testine göre; 1 dakika süre içerisinde flamingo denge tahtası üzerinde yapılan hatalar sayılmış ve puan olarak kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =7.5691 hata), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =5.7568 hata) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin flamingo testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Berisha (2018) Kosova'daki öğrencilerin flamingo denge testi ortalama değerlerini; erkeklerde 14,8 hata ve kızlarda 17,8 hata olarak bulduğu görülmüştür. Haslofasça vd., (2017), 11-12 yaş arasındaki öğrenciler üzerinde yapmış oldukları çalışmada flamingo denge testi ortalama değerlerini; erkeklerde 6.8 hata ve kızlarda 7.8 hata olarak bulduğu, bunun yanında Bulut (2019) ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilere yaptığı çalışmada ise erkeklerin ortalamalarını 8.77 hata ve kızların ortalamalarını ise 10.40 hata olarak bulduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar araştırma bulgularını destekler nitelikte olduğu görülmüştür. Literatürde araştırma bulgularını desteklemeyen çalışmalarda bulunmaktadır. Kızılakşam (2006) 12-14 yaş aralığındaki erkek ve kız öğrenciler üzerinde

yaptığı çalışmada, flamingo denge testinin gruplar arasında anlamlı farka rastlamamıştır. Mazlumoğlu (2015) 10-12 yaşında spor yapan kız ve erkek bireylerin, spor yapmayanlara göre flamingo denge test sonuçlarının daha iyi olduğunu tespit etmiştir. Denge gelişimin büyük bir kısmı okul öncesi dönemde tamamlanır. Geri kalan kısmı ise çocukluk döneminde tamamlanmış olur (Scheid, 1994).

Disklere dokunma testine göre; A ve B disklerine 25'er adet dokunmayla sn/dk olarak puanları kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =18.2249 sn), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =15.5795 sn) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin disklere dokunma testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Berisha (2018) yaptığı çalışmada ise Kosova'daki öğrencilerin disklere dokunma testi ortalama değerlerini; kızlarda 12,76 sn ve erkeklerde 14,45 sn olarak bulmuştur. Yine aynı araştırmasında disklere dokunma testi Avrupa ülkeleri ortalama değerlerini kızlarda 14,01 sn, erkek çocuklarda ise 14,46 sn olarak belirtmiştir. Miguel-Etayo vd., (2014) erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre disklere dokunma testlerinde daha başarılı olduklarını tespit etmişlerdir. Özer (2016) yaptığı çalışmada, erkeklerin kızlardan daha ritmik koordinasyona sahip olduklarını tespit etmiştir. Literatür değerlendirildiğinde, elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmakla birlikte, farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Fjortoft (2000) yaptığı çalışmada disklere dokunma testinde erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı farklılıklara rastlamamıştır. Sever vd., (2017) kız öğrencilerin disklere dokunma test puanlarının erkek öğrencilere göre daha iyi olduğunu tespit etmişlerdir. Fiziksel aktivitenin reaksiyon zamanına ve el göz koordinasyonuna olumlu katkı sağladığı bilinmektedir (İri, Aktuğ ve Keskin, 2018). Bu bilgiden yola çıkarak mülteci ve göçmen erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla fiziksel aktivite yaptıkları var sayılarak (okuldan önce ve sonra çalışma, evin dışarıdaki işlerinin yapılması vb.) erkek öğrencilerin reaksiyon zamanı ve el göz koordinasyonu kız öğrencilere göre daha iyi çıkmasının nedeni olabileceği düşünülmektedir.

El kavrama (sol) testine göre; el dinamometresi ile alınan ölçümde kg bazında en yüksek skorlar puan olarak kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =17.6768 kg), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =23.4722 kg) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin el kavrama testi (sol) kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Berisha (2018) yaptığı çalışmada Kosova'daki öğrencilerin el kavrama (sol) testi ortalama değerlerini; erkeklerde 19.0 kg ve kızlarda 17.6 kg olarak bulmuştur.

Dobosz vd., (2015), 7-19 yaş arasındaki öğrenciler üzerinde yapmış oldukları çalışmada el kavrama (sol) testi ortalama değerlerini; erkeklerde 21.0 kg ve kızlarda 19.4 kg olarak bulmuşlardır. Literatür değerlendirildiğinde, elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmakla birlikte, farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Bağcı (2009) ve Mazlumoğlu (2015) çalışmalarında el kavrama testine göre erkek ve kız öğrenciler arasında anlamlı farklılıklara rastlanılmadığı görülmektedir. Erkek öğrencilerin el kavrama testinin kız öğrencilerden daha iyi olmasının nedeni; erkeklerin bu dönemde hormonal yapılarında meydana gelen değişimlere bağlı olarak kassal hipertrofi gözlenmesinden dolayı olabileceği düşünülmektedir.

Bükülü kol ile asılma testine göre; kişinin çenesi barfiks aletinin üstünde kalarak kolları bükülü şekilde durabildiği kadar sn/dk olarak puanları kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =12.2724 sn), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =24.5495 sn) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin bükülü kol ile asılma testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Dobosz vd., (2015), 7-19 yaş arasındaki öğrenciler üzerinde yapmış oldukları çalışmada bükülü kol ile asılma testi ortalama değerlerini; erkeklerde 8.6 sn ve kızlarda 5.4 sn olarak bulmuşlardır. Öztürk (2019) çalışmasında, 10-12 yaş grubu çocukların bükülü kol ile asılma testi sonuçlarına göre erkek öğrencilerin 6,37 sn ortalamalarının, kız öğrencilerden 2,02 sn daha yüksek olduğunu bulmuştur. Tınazcı vd., (2004) yaptıkları çalışmada, 7-11 yaş grubu bükülü kolla asılma testi erkekler ortalamasını 4,61 sn kızların ortalamasını ise 3,26 sn olarak bulmuşlardır. Bu sonuçların araştırma bulgularını desteklediği görülmektedir. Araştırma sonuçlarının erkek öğrenciler lehinde olmasının nedeni; erkek öğrencilerin göğüs ve omuz kasları bu dönemde kız öğrencilerden daha fazla gelişmiş olabileceği düşünülmektedir.

Durarak uzun atlama testine göre; kişinin çift ayakla sıçradığı en uzak mesafe cm olarak kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =148.7886 cm), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =176.6176 cm) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin durarak uzun atlama testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Öztürk (2019) çalışmasında, 10-12 yaş grubundaki çocukların durarak uzun atlama testi sonuçlarına göre erkek çocukların puanlarının (149,23 cm), kızların (143,27 cm) puanlarından daha yüksek olduğunu bulmuştur. Berisha (2018) yaptığı çalışmada Kosova’da öğrenim gören öğrencilerin durarak uzun atlama testi ortalama değerlerini; erkeklerde 131.2 cm ve kızlarda 126.16 cm olarak bulmuştur. Dobosz vd., (2015), 7-19 yaş arasındaki öğrenciler

üzerinde yapmış oldukları çalışmada durarak uzun atlama testi ortalama değerlerini; erkeklerde 151.7 cm ve kızlarda 139.9 cm olarak bulmuşlardır. Alanyazın değerlendirildiğinde, elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmakla birlikte, farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Koçak (2020) yüzme eğitimi alan çocuklar arasında yaptığı çalışmada durarak uzun atlama testinin cinsiyete göre anlamlı farklılıklara rastlamamıştır. Berisha (2018) yaptığı çalışmada, 11 yaş grubundaki çocukların durarak uzun atlama testinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farka rastlamamıştır. Durarak uzun atlama testinin erkekler lehine anlamlı olması erkek öğrencilerin patlayıcı kuvvetlerinin kız öğrencilere göre iyi seviyede olmasından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

10x5 mekik koşusu testine göre; 10 metre uzunluğundaki platformda karşılıklı 5 turun tamamlanması sonunda alınan skorlar sn/dk cinsinden puan olarak kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =35.2764 sn), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =32.0835 sn) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin 10x5 mekik koşusu testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Dobosz vd., (2015), 7-19 yaş arasındaki öğrenciler üzerinde yapmış oldukları çalışmada 10x5 mekik koşusu testi ortalama değerlerini; erkeklerde 21.29 sn ve kızlarda 23.0 sn olarak bulmuşlardır. Bulut (2019) ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilere yaptığı çalışmada ise erkeklerin ortalamalarını 21. 648 sn kızların ortalamalarını ise 25. 830 sn olarak bulmuştur. Bu sonuçlar literatür bulgularının mevcut çalışmada elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Literatür değerlendirildiğinde, elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmakla birlikte, farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Berisha (2018) 11 yaş grubundaki öğrencilerin 10x5 mekik testi değerlerine göre kız öğrencilerin puanlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek performansa sahip olduğunu tespit etmiştir. Miguel vd., (2014) erkeklerin kızlara göre daha yüksek performansa sahip olduğunu tespit etmişlerdir. Literatürde değişkenlik gösteren çalışmaların bulunmasının normal olduğu söylenebilir çünkü o dönemde yaşı küçük olması ve hala tamamen motor becerilerin cinsiyete göre fark göstermemesi olarak düşünülebilir.

30 sn mekik testine göre; 30 sn içinde çekilen mekikler puan olarak kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =11.5935 tekrar), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =15.3986 tekrar) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin mekik testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Öztürk (2019) yaptığı

çalışmada, 10-12 yaş çocukların 30 sn mekik testinin cinsiyete göre karşılaştırdığında erkek (17,83 tekrar) ortalamalarının kızlardan (15,16 tekrar) daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Asma ve Işık (2020) ortaöğretim öğrencilerine yapmış olduğu 30 sn mekik test puanlarına göre; erkekler katılımcıların ortalamalarını 21.57 tekrar, kızların test puanlarını ise 13.50 tekrar buldukları görülmektedir. Tepe (2016), Dünder (2012) ve Pekel (2007) çalışmamıza paralel sonuçlar bulmuşlardır. Literatür değerlendirildiğinde, elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmakla birlikte, farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Çelik vd., (2013) 7-9 yaş sedanter kız ve erkek çocuk üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmada, 30 sn mekik çekme ortalama değeri 7 yaş kızlarda 17,37 adet, erkeklerde 16,67 adet tekrar olduğu tespit etmişlerdir. Erkeklerin puanlarının kızlardan fazla çıkmasının nedeni, seçilen gruptaki kız öğrencilerin gövde dayanıklılıkların erkeklerden az olmasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

20 m dayanıklılık koşusu testine göre; 20 metre uzunluğundaki platformda test yavaş bir koşu hızında (8 km/s) başlar ve sinyal seslerine göre hızlanarak devam eder. Öğrenciler iki defa sinyal sesinden önce istenilen alana varamadığında veya kendi arzusuyla koşmayı bıraktığında test sonlandırılmıştır. Alınan başarılı turlar puan olarak kaydedilmiştir. Kızların aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =16.8329 tekrar), erkeklerin aldığı puanların aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$ =24.9662 tekrar) olarak bulunmuş ve bu sonuçlara göre erkeklerin 20 m dayanıklılık testi kızlara göre daha iyi seviyede olduğu görülmüştür. Güçlüöver vd., (2019) 9-10 yaşındaki çocukların 20 m dayanıklılık test sonuçlarına göre erkeklerin ortalamalarını 15.16 tekrar, kızların ise 9.94 olarak buldukları görülmüştür. Literatür değerlendirildiğinde elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Yüksel (2015) kız ve erkek badmintoncular üzerinde yaptıkları araştırmada, erkeklerin 20 m dayanıklılık testlerinin kızlara oranla istatistik olarak daha anlamlı çıktığını tespit etmiştir. Faude vd (2007), Lieshout (2002), Ramos (2013) ve Arabacı (2008) yaptıkları araştırmalar çalışmamız destekler niteliktedir. Çalışmamıza göre farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Bulut (2019) ortaöğretim öğrencilerine uyguladığı 20 m testinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farka rastlamadığı görülmektedir. Erkeklerin puanlarının kızlardan fazla çıkmasının nedeni, bu dönemde dayanıklılığın gelişimi erkeklere göre kızlarda daha düşük bir tempo ile gerçekleşmesi olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmamızda temel psikolojik ihtiyaçların cinsiyete göre farklılık bulunmamıştır. Literatürde çalışmamızı destekleyen araştırmalar yer almaktadır. Nigar (2014) 461 (248 kız, 213 erkek) ortaokul öğrencisine yaptığı çalışmada cinsiyete göre temel psikolojik ihtiyaçlarda istatistiksel

olarak farklılığa rastlamamıştır. Kaya (2018) 484 (235 kız, 249 erkek) ortaokul öğrencisine yaptığı çalışmada cinsiyete göre temel psikolojik ihtiyaçlarda istatistiksel olarak farklılığa rastlamamışlardır. Yine Dinçer (2019) 334 (170 kız, 164 erkek) ortaokul öğrencilerine yaptığı çalışmada cinsiyete göre farklılık bulunmadığını belirtmiştir. Literatürde bu çalışmayı desteklemeyen araştırmalarda bulunmaktadır. Serin (2021) 488 (272 kız, 216 erkek) ortaokul öğrencilerine yaptığı çalışmada Temel psikolojik ihtiyaçların cinsiyete göre erkekler lehine anlamlı farklılık gösterdiğini bulmuştur. Ünlü (2009) çalışmasında Temel Psikolojik İhtiyaçların cinsiyet değişkenine göre, kızların erkeklere oranla istatistiksel olarak daha anlamlı olduğunu tespit etmiştir. Temel psikolojik ihtiyaçların cinsiyete göre anlamlı farkın olmayışının nedeni, erkek ve kızlarda temel psikolojik ihtiyaçların (özerklik, yeterlilik, ilişki kurma) karşılanması bakımından içerisinde yaşadığı toplum bazen bu ihtiyaçların karşılanmasında bireyde olumsuz doyum sağlar iken bazı toplumda bu ihtiyaçlar olumlu bir doyumunu gerçekleştirdiği görülmüştür. Mülteci ve göçmen çocukların cinsiyet açısından farklılık olmaması bu doyumların benzer toplum ve aile yapılarında karşılanıp karşılanmadığından olabileceği düşünülmektedir.

Genel olarak değerlendirecek olursak, kızlar motor beceri seviyelerinin erkeklere oranla düşük olması din ve aile faktörlerinden de kaynaklı olabilmektedir. Egzersizlerin belirli kurallar çerçevesinde (kıyafet, etkileşim vb.) gerçekleştirilmesi özellikle kızların fiziksel aktivite ile uğraşmalarını güçleştirebilmektedir (Alamri, 2013; Dagkas vd., 2011). Ailenin ise bilhassa ergenlik çağındaki kız çocukları istese dahi sportif etkinliklerle uğraşmasına izin vermemeleri ya da istememeleri gibi durumlardan kaynaklı olabilir. Pakistan’da gerçekleştirilen bir çalışmada bu faktörlerin etkisini destekler niteliktedir (Laar vd., 2019).

5.2. Alt Problem 2: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçları ve Motor Beceri Düzeyleri Anne-Baba Eğitim Durumuna Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Aritmetik ortalamaların anne-baba eğitim durumuna göre karşılaştırılmasına yönelik yapılan t-testi sonuçları incelenmiştir. Buna göre Eurofit test bataryası değişkeni ve temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Literatür incelendiğinde çalışmamızı destekleyen araştırmalar bulunmaktadır. Buksur ve Canlı (2021), Karadağ (2019), Aydın (2020), Sorhan (2014) çalışmalarında motor beceri düzeylerinin anne-baba eğitim durumuna göre farklılık göstermediğini bulmuşlardır. Bu durumun sebebi araştırma grubunda yer alan çocukların anne baba eğitimlerinin birbirlerine çok yakın olmasından

kaynaklandığı düşünülmektedir. Literatür değerlendirildiğinde, elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmakla birlikte, farklılık gösteren çalışmalarda gözlenmiştir. Güler ve Günay (2004), Freitas, Maia ve Beunen (2007) ve Tekelioğlu (1999) yaptıkları çalışmalar çalışmamızı destekler nitelikte değildir.

Temel psikolojik ihtiyaçlarının anne-baba eğitim durumlarına göre ise, Bayraktar (2011) ve Çırak (2017) yaptıkları çalışmalarda temel psikolojik ihtiyaçların anne-baba eğitim durumuna göre anlamlı farklılıklara rastlanmamışlardır. Araştırma grubunda yer alan çocukların anne baba eğitimlerinin birbirlerine çok yakın olması anlamlı farkın ortaya çıkmasını engellediği düşünülmektedir.

Literatürde çalışmamızı desteklemeyen araştırmalarda bulunmaktadır. Yiğit (2012) ve Halmatov (2007) yaptığı çalışmada temel psikolojik ihtiyaçların anne-baba eğitim durumuna göre anlamlı farklılıklara rastlanmamışlardır.

5.4. Alt Problem 3: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Motor Beceri Düzeylerinin Aile Gelir Durumuna Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Aritmetik ortalamaların aile gelir durumuna göre karşılaştırılmasına yönelik yapılan t-testi sonuçları incelenmiştir. Buna göre Eurofit test bataryası değişkeni ve temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Literatür incelendiğinde çalışmamızı destekleyen araştırmalar bulunmaktadır. Top ve Yıldız (2017) yaptığı çalışmada ailelerin gelir durumunun motor beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Alkan ve Mutlu (2019) çalışmada çocukların aile gelir durumlarının motor beceri durumlarını etkilemediğini bulmuştur. Karadağ (2019) ise kız çocukların ailelerinin gelir durumu ile motor beceri düzeylerini arasında anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

Çalışmamızı desteklemeyen araştırmalarda bulunmaktadır. Krobhholz (1997), Ülker (2019), Erbaş (2012), Avşar vd., (2017) ailelerinin ekonomik düzeyleri ile motor beceri arasında anlamlı farklılıklara rastlanmamışlardır.

Temel psikolojik ihtiyaçlarının aile gelir durumlarına göre ise literatürde çalışmamızı destekleyen araştırmalar bulunmaktadır. Çırak (2017) Ağrı ilinde yaptığı çalışmada aile gelir seviyesi ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır. Aydın (2020), Lefkowitz ve Tesiny (1985), Kaya ve Sarı (2016) yaptıkları çalışmalarda

araştırmamıza paralel sonuçlar bulmuşlardır. Bunun yanında literatürde araştırmamızı desteklemeyen çalışmalarda bulunmaktadır. Sorhan (2014), Dinçer (2019) ve Bayraktar (2011) yaptıkları çalışmalarda aile gelir seviyesi ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılıklara rastlamışlardır.

Aile aylık gelir seviyesine göre çocukların temel psikolojik ihtiyaçlarında ve motor becerilerinde anlamlı derecede farkın olmaması, çalışmanın yapılmış olduğu bölgenin bir etken olabileceğini düşündürmektedir.

5.5. Alt Problem 4: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Motor Beceri Düzeylerinin Mensubu Olduğu Uyuğa Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Araştırma grubunda yer alan mülteci ve göçmen öğrencilerin mensubu olduğu uyuğa göre yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda eurofit test bataryası değişkenine göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Literatür incelendiğinde, motor beceri düzeyleri ile farklı milletten oluşan öğrenciler karşılaştırıldığında genel olarak anlamlı farklılıklara rastlanıldığı görülmektedir.

Motor beceri testinde yer alan flamingo denge testi ve disklere dokunma testlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Flamingo denge testinde Iraklı öğrencilerin puanları diğer uyruklu öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Disklere dokunma testinde diğer uyruklu olarak belirtilen öğrencilerin puanları diğer uyruklu öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür. İmamoğlu ve Çoknaz (2022) yaptıkları çalışmada, ortaokullarda öğrenim gören göçmen öğrenciler ile Türk öğrencilerin fiziksel uygunluk durumları karşılaştırılmış hem kız öğrencilerin hem de erkek öğrencilerin flamingo denge testi ve disklere dokunma testleri arasında anlamlı farklılıklara rastlamışlardır. Berisha (2018) yaptığı çalışmada, Kosova’ da yaşayan 11 yaş grubuna motor beceri testleri uygulamıştır. Test sonuçlarını diğer ülkelerle karşılaştırmıştır. Kosova’da yaşayan çocukların disklere dokunma testi puanlarının, Letonya, Estonya ve Sırbistan’ da yaşayan öğrencilerin puanlarından yüksek çıktığını tespit etmiştir. Genç vd., (2018) yaptıkları çalışmada, Türk ve Iraklı erkek çocukların fiziksel uygunluk değerlerini karşılaştırmışlardır. Yapılan çalışmada öğrenciler arasında denge testinde anlamlı farklılıklara rastlamışlardır.

Erkeklerin kızlara göre daha çok fiziksel aktivitede bulunması, rahat hareket edebilmesi, temizlik yemek vb. gibi günlük ev işleri ile uğraşmaması ya da daha az uğraşması gibi faktörler bu duruma sebep olmuş olabilir.

Temel psikolojik ihtiyaçlarının mensubu olduğu uyruğa göre ise literatürde çalışmamızı destekleyen araştırmalar bulunmaktadır.

Halmatov (2007) yaptığı çalışmada, Türk ve yabancı uyruklu erkek öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarını karşılaştırmış ve anlamlı farklılıklara rastlamamıştır. Suleymanov (2021) spor yapan ve yapmayan yabancı uyruklu öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlar değişkeni arasında anlamlı farklılıklara rastlamamıştır.

Mülteci ve göçmen çocukların mensubu olduğu uyruğa göre temel psikolojik ihtiyaçlarında anlamlı farkın olmayışı, yaşanan sosyal çevrenin ve aile yapılarının benzerlik göstermesinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

5.7. Alt Problem 5: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Motor Beceri Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Araştırma grubunda yer alan mülteci ve göçmen öğrencilerin sınıfa göre yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda eurofit test bataryası değişkenine göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Motor beceri testinde yer alan el kavrama testi (sağ), el kavrama testi (sol), 10x5 mekik testi, 30 sn mekik testi, durarak uzun atlama testi, 20 m dayanıklılık testi, disklerle dokunma testlerinde sınıfa göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

El kavrama testi (sağ) sonuçlarına göre, 8. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

El kavrama testi (sol) sonuçlarına göre, 8. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

10x5 mekik testi sonuçlarına göre, 5. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

30 sn mekik testi sonuçlarına göre, 8. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Durarak uzun atlama testi sonuçlarına göre, 8. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

20 m dayanıklılık testi sonuçlarına göre, 8. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Disklere dokunma testi sonuçlarına göre, 5. sınıftaki çocukların puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Alan yazında çalışmamızı destekleyen araştırmalar bulunmaktadır.

Eroğlu ve Ünlü (2019) yaptıkları çalışmada, Türk ve yabancı uyruklu öğrencilerin sınıfa göre fiziksel uygunluk test sonuçlarını incelemişlerdir. Araştırma sonucuna göre, durarak uzun atlama, el kavrama testi (sağ), el kavrama testi (sol), 30 sn mekik, disklere dokunma testlerinin yaşa göre anlamlı farklılıklara rastlamışlardır.

Tek (2015), Yan (2007), Sever vd., (2017) yaptıkları çalışmalarda sınıf düzeyi ile 30 sn mekik testi arasında anlamlı farklılıklara rastlamışlardır.

Sınıfa göre motor becerilerde anlamlı farkın nedeni yaş faktörüyle açıklanabilir. Çünkü sınıf düzeyi arttıkça doğal olarak yaşında artacağı için bu anlamda değerlendirmek yerinde olabileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin gelişim dönemlerinde yaş faktörü çok önemlidir. Bu dönemde antropometrik gelişim sistematik olarak gelişim göstereceğinden anlamlı farkın bundan kaynaklı olabileceği varsayılmaktadır.

Araştırmamızdan elde edilen diğer bir bulguya göre öğrencilerin sınıf değişkeni bakımından temel psikolojik ihtiyaçları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir.

Nigar (2014) ortaokul öğrencilerine yaptığı çalışmada, sınıf değişkeni ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılığa rastlamamıştır.

Alanyazında araştırmamızı desteklemeyen çalışmalar da bulunmaktadır.

Sarı vd., (2012) üniversite öğrencilerine yaptıkları çalışmada, sınıf değişkeni ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılığa rastlamışlardır. Temel psikolojik ihtiyaçlar alt boyutlarından özerklik ve ilişki ihtiyaçlarının sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık tespit etmişlerdir.

Yiğit (2012) Konya ilinde öğrenim gören yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine yaptığı çalışmada, sınıf değişkeni ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılığa

rastlamıştır. Temel psikolojik ihtiyaçlar alt boyutlarından özerklik ve yeterlik ihtiyaçlarının sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık tespit etmiştir.

Kaya (2018) ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerin matematiğe yönelik temel psikolojik ihtiyaçlarının düzeyini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, sınıf değişkeni ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılığa rastlamıştır. Sınıf seviyesi arttıkça matematiğe yönelik temel psikolojik ihtiyaçların karşılanmışlık düzeyi azaldığı sonucuna ulaşmıştır.

Sınıf değişkeni bakımından temel psikolojik ihtiyaçları arasında anlamlı farklılıkların görülmemesi öğrencilerin akademik olarak bir beklenti içinde olmadıkları düşüncesi olabilir.

5.8. Alt Problem 6: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Motor Beceri Düzeylerinin Türkiye’de Kalma Sürelerine Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Araştırma grubunda yer alan mülteci ve göçmen öğrencilerin Türkiye’de kalma sürelerine göre yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda eurofit test bataryası değişkenine göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Motor beceri testinde yer alan otur-eriş testinde Türkiye’de kalma sürelerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. 1-3 yıl arasında bulunan öğrenciler, 4-6 ve 7 yıl üzerinde bulunan öğrencilerden otur-eriş verilerinin daha iyi olduğu görülmektedir. Öğrencilerin Türkiye’de kaldıkları süre içerisinde esnekliklerinin azaldığını, bunun nedenini ise geldikleri ülkelerde psikomotor becerilere daha fazla maruz kaldıkları (ev işleri, küçük yaşta ev geçindirme vb), Türkiye’de ise sedanter yaşama alıştıkları gösterilebilir.

Alan yazında çalışmamızı destekleyen araştırmalar bulunmamaktadır.

Araştırmamızdan elde edilen diğer bir bulguya göre öğrencilerin Türkiye’de kalma süreleri değişkeni bakımından temel psikolojik ihtiyaçları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir.

Özçetin (2013) yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye’de bulundukları sürenin sosyal uyumları üzerinde anlamlı farklılıklara rastlamamıştır. Bu araştırma bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Kyalo ve Chumba (2011) Kenya’daki yabancı uyruklu öğrencilerin ülkede kalma sürelerinin sosyal uyumlarını etkilemediğini tespit etmişlerdir. Farklı bir sonuç olarak Zhang ve Goodson (2015) 1990-2009 yılları arasından Amerika’da yabancı uyruklu öğrencilerle ilgili 64 çalışmayı derlemiştir. Çalışma sonucuna göre öğrencilerin ülkede kalma süreleri arttıkça psikolojik sorunların azaldığını tespit etmişlerdir. Ercan (2001)

Türkiye’de kalma süresi arttıkça öğrencilerin sorunlarında bir azalma görüldüğü, birinci sınıf öğrencilerinin problem açısından daha fazla puan aldığı bildirilmiştir.

Mülteci ve göçmen çocukların Türkiye’de kalma sürelerinin temel psikolojik ihtiyaçlarını etkilememesinin sebebi, Türkiye devletinin göçmen ve mültecilere her türlü seferberliği yapmaktadır. Devlet her türlü kolaylığı sağladı için sosyal, ekonomik ve güvenlik gibi ihtiyaçların karşılanması onların refah içinde yaşamalarına neden olmaktadır. Mülteci ve göçmen çocukların temel psikolojik ihtiyaçlarını etkilememesi bu nedenden olabileceği düşünülmektedir.

5.9. Alt Problem 7: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Motor Beceri Düzeylerinin Sportif Etkinliklere Katılım Süresine Göre Farklılık Göstermekte Midir?

Araştırma grubunda yer alan mülteci ve göçmen öğrencilerin sportif etkinliklere katılım sürelerine göre yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda eurofit test bataryası değişkenine göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Temel psikolojik ihtiyaçlar değişkenine göre ise anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p>0,05$).

Motor beceri testinde yer alan 10x5 mekik koşusu, 30 sn mekik ve 20 m dayanıklılık koşusu testlerinde sportif etkinliklere katılım sürelerine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Yapılan test sonuçlarına göre spor yapan öğrencilerin yapmayan öğrencilere göre motor beceri düzeyleri daha anlamlı olduğu görülmektedir.

Motor beceri düzeyi daha iyi bir seviyede olan çocuklar, hareket kalıplarını aktive etme ve sıralamada daha iyi olduklarından, çeşitli fiziksel aktivitelere katılmak için daha fazla fırsata sahip olabilirler. Daha yüksek seviyede motor beceri çocuğun daha az enerji harcamasına, fiziksel uygunluk testlerinde daha iyi performans ve daha düşük yorgunluk seviyelerine sebep olup kendisine bir avantaj sağlamaktadır (Wrotniak vd., 2006).

Mazlumoğlu (2015) 10-12 yaş arası spor yapan ve yapmayan kız ve erkek öğrencilerin fiziksel kondisyonlarını karşılaştırdığı çalışmasında, kız ve erkeklerin ayrı ayrı mekik testinde spor yapanların puanlarının yapmayanlara oranla anlamlı oranda yüksek çıktığını tespit etmiştir.

Bilim (2013) 12-17 yaş arası spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin fiziksel uygunluklarını incelediği çalışmasında, spor yapan öğrencilerin 10x5 mekik koşusu testindeki puanlarının spor yapmayan öğrencilerden daha fazla olduğunu bulmuştur.

İri ve Aktuğ (2019) spor yapan çocuklar ile spor yapmayan çocukların motor performanslarını incelemişlerdir. Çalışmaya 24 gönüllü çocuk katılmıştır. Spor yapan çocukların motor performansları spor yapmayanlara göre daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir.

Ružbarská (2016) 436 çocuğa yaptığı çalışmada fiziksel etkinliklere katılan öğrencilerin katılmayan öğrencilere göre daha yüksek motor becerilere sahip olduklarını rapor etmiştir.

Spor, mülteci ve göçmen çocukların bulundukları ortama entegrasyonunu sağlayan önemli faktörlerden biridir. Sporun içinde yer alan karşılıklı etkileşim, aidiyet ve kaynaşma duygusunu kuvvetlendirir. Karşılıklı olarak bireylerin kültürlerinden, düşünce yapılarından etkilenmesine ve birbirlerini etkilemesine destek olur (Küçük ve Koç, 2004). İri ve Aktuğ (2017) sporun motor beceri üzerine etkisini inceledikleri bir çalışmada, motor becerinin iyileştirilmesi için, fiziksel aktivite çeşidi ya da spor branşı fark etmeksizin aktif yaşantıda bulunmanın önemli bir etken olduğunu ifade etmişlerdir. Benzer bir çalışma da yine İbiş vd., (2019) çocukların hayatında önemli bir yere sahip olan motor becerinin gelişmesi ve vücut kitle indeksinin normal düzeylere gelebilmesi için fiziksel aktivitelere yönlendirilmeleri gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmamızdan elde edilen diğer bir bulguya göre öğrencilerin sportif etkinliklere katılım süresi değişkeni bakımından temel psikolojik ihtiyaçları arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Çalışma sonuçlarına göre yeterlik alt boyutunda ve ölçek toplamında anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Yeterlik alt boyutunda, 1-3 yıl arası spor yapan öğrencilerin puanları hiç spor yapmayan öğrencilere göre daha anlamlı çıktığı görülmektedir. Ölçek toplamına göre ise, hiç spor yapmayan öğrencilerin puanlarının 1-3 yıl ve 3-4 yıl spor yapan öğrencilerden daha düşük olduğu görülmüştür.

Çırak (2017) Ağrı ve Konya ilindeki spor yapan ve yapmayan öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaç durumlarını karşılaştırmıştır. Araştırma sonuçlarına göre tüm alt boyutlarda iki il içinde anlamlı farklılıklar görülmüştür.

Kaşka (2022) Fitness egzersizi yapan bireylerin temel psikolojik ihtiyaçlarını incelemiştir. Çalışma sonuçlarına göre tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Alt boyutlara bakıldığında ise, spor geçmişi (1 ve altı, 2-3 yıl, 4-5 yıl, 6-7 yıl, 8 ve üstü) az olan bireylerin puanlarının çok olanlardan daha az olduğu görülmektedir.

Serin (2021) Ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerin beden eğitiminde temel psikolojik ihtiyaçlarını incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklara rastlanmıştır.

Yasul (2016) Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaç durumlarını incelediği çalışmasında, özerklik ve yeterlik alt boyutunda anlamlı farklılıklar rapor etmiştir. Öğrencilerin yeterlik ve özerklik ihtiyacı doyumunun aktif olarak spor yapanlar da yapmayanlara göre daha fazla karşılandığını tespit etmiştir.

Yapılan birçok çalışmada yaşam biçimi olarak egzersiz yapan bireylerin mental iyi oluşlarının artması, sosyalleşme, fiziksel uygunlukların düzelmesi ve kendilerini daha iyi hissettikleri görülmüştür. Yapılan araştırmada, spor yapan çocukların yeterliklerinin arttığı görülmektedir. Spor yapan çocuk toplum içerisinde yaptığı işlerin üstesinden gelebilir ve yaptığı işler takdir edilerek kendini fark eder. Çocuklar bu ihtiyacının karşılandığı zaman kendini daha rahat hisseder ve o topluma karşı daha fazla uyum sağlar.

5.10. Alt Problem 8: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Motor Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki Düzeyi ve Yönü Nasıldır?

Araştırma grubunun temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeğinden aldıkları toplam puanın aritmetik ortalaması ile 20 m dayanıklılık koşusu testinden aldıkları puanların aritmetik ortalamaları arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = .152$; $p < 0.05$).

Ayrıca temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarından olan özerklik alt boyutu ile el kavrama kuvveti (sol el) ($r = .122$; $p < 0.05$) ve 20 m dayanıklılık testi sonuçları ($r = .221$; $p < 0.01$) arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Bunun yanında temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarından olan yeterlik alt boyutu ile 10 x 5 mekik koşusu arasında da negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkiye ($r = -.138$; $p < 0.05$) rastlanmıştır.

Çalışma sonuçlarına göre, öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçları ile motor becerileri arasında ilişkilere rastlanmıştır. Temel psikolojik ihtiyaçları karşılanan öğrencilerin dayanıklılıklarının arttığını söyleyebiliriz.

Diğer bir sonuca göre temel psikolojik ihtiyaçlar alt boyutu olan özerklik ihtiyacının el kavrama testi (sol) testi ve 20 m dayanıklılık testi arasında anlamlı farklılıklara rastlanılmıştır. Özerklik ihtiyacı karşılanan öğrencilerin kol kuvveti ve dayanıklılıklarının arttığını söyleyebiliriz.

Bir başka sonuca göre ise temel psikolojik ihtiyaçlar alt boyutu olan yeterlik ihtiyacının 10x5 mekik koşusu arasında negatif yönde ilişkiye rastlanılmıştır. Yeterlik ihtiyacının karşılanması süratin (10x5 mekik testi) olumsuz yönde etkileneceğini söyleyebiliriz.

Elmas vd., (2021) Üniversite öğrencilerine yaptıkları çalışmada, fiziksel aktiviteye katılan öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin arttığını tespit etmişlerdir.

Başar ve Sarı (2018) düzenli yapılan egzersizlerin psikolojik iyi oluşu olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir.

Hicks vd., (2003), Şahin vd., (2012), Delextrat vd., (2016) yapılan çalışmalarda düzenli olarak yapılan fiziksel aktivitenin bireylerin hem fiziksel hem de psikolojik iyi oluş düzeylerinde önemli kazançlar sağladığını tespit etmişlerdir.

Çırak (2017) Spor yapan öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasındaki en önemli faktör olduğunu bildirmiştir.

Gürer ve Kılınç (2019) doğa sporları yapan bireylerin temel psikolojik ihtiyaçlarının spor yapmayanlara göre daha yüksek düzeyde olduğunu tespit etmişlerdir.

Spora ve fiziksel aktiviteye katılımın; fiziksel ve mental sağlığa katkıda bulunma, öz saygıyı artırma, toplumsal normlara meydan okuma ve toplumsal uyumu kolaylaştırma gibi mültecilerin yaşamına katkı sağladığı belirtilmektedir (Coalter, 2005). Spaaij vd., (2019) Zorunlu göç bağlamında göç eden kişilerin spora ve fiziksel aktiviteye katılımında engel oluşturabilecek en önemli faktörün tüm düzeylerde yaşanabilecek ayrımcılık olduğu belirtilmiştir. Mülteci ve göçmen çocukların geldikleri ülkelerde yerleşik bir spor kültürünün olmadığı yapılan çalışmalarla tespit edilmiştir. Çocukların Türkiye'ye göç ettik sonra spora olan bakış açılarının değişmesi ve farkındalıkların artması onları spor yapmaya teşvik etmiştir. Literatürde spor yapan çocukların motor becerileri yapmayan öğrencilere göre daha iyi durumda olduğunu bildiren birçok çalışma bulunmaktadır. Bundan dolayı spor yapan çocukların temel psikolojik ihtiyaçları karşılanabileceği varsayılmaktadır.

5.11. Alt Problem 9: Mülteci ve Göçmen Çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaç Alt Boyutlarına Göre İlişki Düzeyi ve Yönü Nasıldır?

Temel psikolojik ihtiyaçlar alt boyutlarından olan özerklik ihtiyacının regresyon katsayılarına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde; 20 m dayanıklılık koşusu ve bükülü kol ile asılma değişkenlerinin özerklik üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu görülmektedir.

Yeterlik alt boyutunda regresyon katsayılarına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde; 10 X 5 mekik koşusu değişkeninin yeterlik üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu görülmektedir.

Bir başka alt boyut olan ilişkili/ait olma ise değişkenlerin ilişkili/ait olma üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olmadığı ve önemli bir etkiye sahip olmadıkları görülmektedir.

Çocuklarda fiziksel gelişim ve motor etkinliklerin gelişim hızı ve esnekliği süratle artmaktadır. Kas, kemik, eklem ve sinir sistemi gelişim süreci içinde belli bir olgunluk düzeyine ulaştığı zaman, çocuk belli motor hareketleri yapabilir ve bunları tekrarlayarak beceri kazanır. Basit hareketler yavaş yavaş karmaşık becerilerle birleşir. Kişiliğin bütünleşmesi açısından, hareket sisteminin geliştirilmesinde yetişkinler önemli roller üstlenirler (Erbaş, 2012).

Temel psikolojik ihtiyaçların karşılanması motor becerilerin daha rahat ve etkin yapılabilmesini göstermektedir.

BÖLÜM VI: SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde sonuçların genel değerlendirilmesi yapılmış ve araştırmanın sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

- Mülteci ve göçmen çocukların cinsiyete göre motor beceri düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Cinsiyete göre flamingo denge testi; erkeklerin flamingo denge puanları kızlara göre daha iyi olduğu görülmektedir. Disklere dokunma testine göre erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha iyi seviyede olduğu görülmektedir. El kavrama testi (sol) göre, erkek öğrencilerin puanları kız öğrencilerden daha iyi olduğu görülmektedir. Bükülü kol ile asılma testine göre, erkek öğrencilerin puanları kız öğrencilere göre daha iyi bir sonuçta olduğu görülmüştür. Durarak uzun atlama testine göre, erkeklerin puanları kızlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. 10x5 mekik koşu testine göre, kızların puanları erkeklerin puanlarından yüksek olduğu tespit edilmiştir. Fakat 10x5 mekik testi hız testi olduğundan alınan puanların zaman bakımından az olması çok olmasına göre daha anlamlı sayılacaktır. Bundan dolayı erkeklerin 10x5 mekik testi kızlara oranla daha iyi olduğu görülmektedir. 30 sn mekik testine göre, erkeklerin 30 sn mekik testi ortalamaları kızlara göre daha iyi seviyede olduğu tespit edilmiştir. 20 m dayanıklılık testine göre, erkeklerin 20 m dayanıklılık puanları kızlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tüm bu sonuçlara göre mülteci ve göçmen çocukların cinsiyete göre motor beceri düzeyleri incelendiğinde flamingo denge testi, disklere dokunma testi, el kavrama (sol) bükülü kol ile asılma testi, durarak uzun atlama testi, 10x5 mekik koşusu testi, 30 sn mekik testi, 20 m dayanıklılık testi sonuçlarına göre erkeklerin kızlara oranla daha iyi seviyede olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Diğer motor beceri parametreleri ile cinsiyet değişkeni arasında farklılıklara rastlanmamıştır.

Temel psikolojik ihtiyaçların cinsiyete göre farklılıklar bulunmamıştır. Bunun nedenini ise öğrencilerin çoğunluğunun kardeş ya da akraba olması, sosyokültürel ve sosyoekonomik durumlarının birbirlerine yakın olması gösterilebilir.

- Mülteci ve göçmen çocukların aile gelir durumuna göre motor beceri düzeyleri ve beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçlar arasında anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

Bu sonuçlara göre aile gelir durumları çocukların motor beceri düzeylerini ve beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçlarını olumlu ya da olumsuz etkilememiştir.

- Mülteci ve göçmen çocukların mensubu olduğu uyruğa göre motor beceri düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Mensubu olduğu uyruğa göre flamingo denge testi, Iraklı ğrencilerin flamingo denge testi puanları diğer uyruklu öğrencilerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Disklere dokunma testine göre ‘‘Diğer uyruklu’’ olarak belirtilen öğrencilerin diğer uyruklu öğrencilerden daha iyi olduğu görülmüştür.
- Temel psikolojik ihtiyaçların mensubu olduğu uyruğa göre farklılık bulunmamıştır.
- Mülteci ve göçmen çocukların sınıfa göre motor beceri düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Sınıfa göre el kavrama testi (sağ), 4 yaşındaki çocukların el kavrama testi (sağ) puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir. El kavrama testi (sol) göre, 4 yaşındaki çocukların el kavrama testi (sol) puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir. 10x5 mekik testine göre, 1 yaşındaki çocukların 10x5 mekik testi puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir. 30 sn mekik testine göre, 4 yaşındaki çocukların 30 sn mekik testi puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir. Durarak uzun atlama testine göre, 4 yaşındaki çocukların durarak uzun atlama testi puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir. 20 m dayanıklılık testine göre, 4 yaşındaki çocukların 20 m dayanıklılık testi puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu görülmüştür. Disklere dokunma testine göre, 1 yaşındaki çocukların disklere dokunma testi puanları diğer yaş grubundaki çocuklardan daha iyi olduğu görülmüştür.

Tüm bu sonuçlara göre mülteci ve göçmen çocukların sınıfa göre motor beceri düzeyleri incelendiğinde el kavrama (sağ), el kavrama testi (sol), 10x5 mekik testi, 30 sn mekik testi, durarak uzun atlama, 20 m dayanıklılık testi ve disklere dokunma testi sonuçlarına göre genel olarak yaşı büyük olan çocukların belirtilen motor becerileri

küçük olanlara göre daha iyi olduğu görülmüştür. Diğer motor beceri parametreleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı farklılıklar görülmemiştir.

- Temel psikolojik ihtiyaçların yaşa göre farklılık bulunmamıştır.
- Mülteci ve göçmen çocukların Türkiye’de kalma sürelerine göre motor beceri düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Otur-eriş testinde Türkiye’de kalma sürelerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. 1-3 yıl arasında bulunan öğrenciler, 4-6 ve 7 yıl üzerinde bulunan öğrencilerden otur-eriş verilerinin daha iyi olduğu görülmektedir.
- Mülteci ve göçmen çocukların sportif etkinliklere katılım süresine göre motor beceri düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Sportif etkinliklere katılım süresine 10x5 mekik koşusu testi, hiç spor yapmayan çocukların 10x5 mekik koşusu testi puanları diğer spor yapan çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir. 30 sn mekik testine göre, 4 yıl ve üzeri spor yapan çocukların 30 sn mekik testi puanları daha az spor yapan çocuklardan daha iyi olduğu görülmüştür. 20 m dayanıklılık testine göre, 4 yıl ve üzeri spor yapan çocukların 20 m dayanıklılık puanları daha az spor yapan çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.
- Mülteci ve göçmen çocukların sportif etkinliklere katılım süresine temel psikolojik ihtiyaçlar düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Sportif etkinliklere katılım süresine yeterli ihtiyacı, hiç spor yapman çocukların yeterli ihtiyacı puanlarının diğer spor yapan çocuklara göre iyi düzeyde olduğu görülmektedir. Ölçek toplam puanlarına göre, 4 yıl ve üzeri spor yapan çocukların ölçek toplam puanları daha az spor yapan çocuklardan daha iyi olduğu tespit edilmiştir.
- Mülteci ve göçmen çocukların beden eğitimi temel psikolojik İhtiyaçlarının ve motor beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerinin düzeyi ve yönü arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Araştırma grubunun temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeğinden aldıkları toplam puanın aritmetik ortalaması ile 20 m dayanıklılık koşusu testinden aldıkları puanların aritmetik ortalamaları arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür.

Ayrıca temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarından olan özerklik alt boyutu ile el kavrama kuvveti ve 20 m dayanıklılık testi sonuçları arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Bunun yanında temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarından olan yeterlik alt boyutu ile 10 x 5 mekik koşusu arasında da negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkiye rastlanmıştır.

- Mülteci ve göçmen çocukların Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaç alt boyutlarına göre ilişki düzeyi ve yönü arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. 20 m dayanıklılık koşusu ve bükülü kol ile asılma değışkenlerinin özerklik üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu görölmektedir.

Yeterlik alt boyutuna göre, 10 X 5 mekik koşusu değışkeninin yeterlik üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu görölmektedir.

İlişkili/ait olma alt boyutuna göre, değışkenlerin ilişkili/ait olma üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olmadığı ve önemli bir etkiye sahip olmadıkları görölmektedir.

Sonuç olarak; araştırmadan elde edilen tüm veriler ışığında, motor beceri düzeylerinin temel psikolojik ihtiyaçların karşılanmasında önemli faktörlerden biri olduğu söylenebilir. Fiziksel aktiviteler, beden eğitimi dersleri ve sportif branşlara yönelik faaliyetlerin motor beceri düzeylerinin geliştirilmesi sürecinde önemli bir araç olduğu bilinmekle beraber, bu araştırma sonucunda dolaylı olarak temel psikolojik ihtiyaçların karşılanması açısından da çok önemli bir yeri olduğu düşünölmektedir. Özellikle mülteci ve göçmen çocukların ülkeye entegrasyon sürecini hızlandırmak adına fiziksel aktivite, beden eğitimi dersleri ve farklı spor branşlarına ait faaliyetlerin ön plana çıkartılabileceği ve bir araç olarak kullanılabileceği düşünölmektedir.

Öneriler:

Mülteci ve göçmen çocukların motor beceri düzeylerinin ve beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçlarının incelendiği bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre aşağıda önerilerde bulunulmuştur.

- Birçok kız ve erkek çocuk boş zamanlarında spor yapmaktadır. Ancak birçoğu da sadece beden eğitimi derslerinde spor yapmakta veya fiziksel aktivite uygulamalarına katılmaktadır. Dahası, çocukların büyük çoğunluğu farklı organize spor türleriyle ilk kez bu bağlamda tanışacak ve fiziksel aktivite ortamlarında uygulamaya koyacakları temel becerileri burada öğreneceklerdir. Bu yüzden beden eğitimi dersi bu yaş grubunda çok önemlidir. Mülteci ve göçmen öğrenciler temelli beden eğitiminde üç psikolojik ihtiyacın karşılanma derecesini değerlendirmek için yapılan bu çalışma, öğrencilerin motor becerilerinin bu üç ihtiyacın karşılanması açısından çok önemli olduğu görülmüştür.
- Araştırma, ortaokullarda öğrenim gören öğrencilere yapılmıştır. Yapılacak sonraki çalışmalarda ilkokul ve lise düzeyinde daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir.
- Başka bir araştırmada mülteci ve göçmen çocuklarla Türk çocukların karşılaştırılması yapılabilir.
- Türkiye’ de yer alan mülteci ve göçmen öğrencilerin motorik özelliklerini belirlemek ve bir norm oluşturmak için ülke genelinde geniş kapsamlı bir çalışma yapılabilir.
- Mülteci ve göçmen öğrencilerin motor becerilerini ve beden eğitimi temel psikolojik ihtiyaçlar durumunu ölçen çalışmalar artırılabilir.
- Göçün etkisiyle birlikte eğitim sistemimize farklı kültürlerden gelen farklı etnik gruplara ait öğrenciler yaygın bir şekilde yer almaya başlamıştır. Bu öğrencilerin okullarda ve eğitim sistemimiz içerisinde yer almaları onların içinde bulundukları kültüre daha kolay uyum sağlamalarına neden olacaktır. Bu konuda öğretmenlerin, idarecilerin ve öğrencilerin bu konuyla ilgili farkındalığın artırılması gerekmektedir. Okullarda beden eğitimi öğretmenlerinin düzenleyeceği sportif etkinlikler bu öğrencilerin diğer öğrencilerle kaynaşması açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Adie, J. W., Duda, J. L., & Ntoumanis, N. (2008). Autonomy support, basic need satisfaction and the optimal functioning of adult male and female sport participants: A test of basic needs theory. *Motivation and Emotion*, 32(3), 189-199.

Aidara, A. (2021). Skilled Gambians Abroad: *How Migration and Embeddedness Theories Can Explain Their Migration Choices*. (Doctoral dissertation, Universidade do Porto (Portugal)).

Akgül, H. M. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi* (Yayınlanmış Doktora Tezi), Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.

Al Ardha, M. A., Yang, C. B., Adhe, K. R., Khory, F. D., Hartoto, S., & Putra, K. P. (2018). Multiple Intelligences and Physical Education Curriculum: Application and Reflection of Every Education Level in Indonesia. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 212, 587-592.

Alamri, A.A. (2013). Participation of Muslim female students in sporting activities in Australian public high schools: The impact of religion. *Journal of muslim minority affairs*, 33(3), 418-429.

Alkan, H., ve Mutlu, A. (2019). Okul öncesi çocuklarda fiziksel uygunlukla doğum ağırlığı, gelir düzeyi ve okul süresi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(5), 37-43.

Anekar AA, Bordoni B. Palmar Kavrama Refleks. [Güncelleme 2021 Eylül 6]. İçinde: StatPearls [İnternet]. Hazine Adası (FL): StatPearls Yayıncılık; 2022 Ocak- . <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK553133/> adresinden ulaşılabilir .

Apak, S. (1989). *Gelişim Nörolojisi*. Bayrak Matbaacılık. İstanbul.

Arabacı, R. (2008). 15 yaş altı kız ve erkek badmintoncularının fiziksel uygunluklarının karşılaştırılması. *Journal of New World Sciences Academy Health Sciences Physical Education and Sport*, 3(1), 1-10.

Aral, N., Baran, G., Bulut, Ş., Çimen, S.(2001). *Çocuk Gelişimi*. Ya-Pa Yayınevi. İstanbul

Artıran, M. (2015). *Akılcı Duygucu Davranışçı Kuram ve öz-belirlenim kuramı çerçevesinde yeni bir ölçek: Akılcı-Duygucu Öz-Belirlenim (ADÖB) Ölçeğinin geliştirilmesi*. Yayınlanmış Doktora Tezi) İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Artıran, M., Simsek, O. F., & Turner, M. (2020). REBT with context of basic psychological needs: RESD-A scale. *Behavioural and cognitive psychotherapy*, 48(5), 598-614.

Ashcroft, R. T., & Bevir, M. (2019). *Multiculturalism in the British Commonwealth*. University of California Press.

Asma, M. B., & Işık, M. A. (2020). Okul sporlarına katılan ve katılmayan ortaöğretim öğrencilerinin, fiziksel uygunluklarının Eurofit test bataryası ile karşılaştırılması. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 10-26.

Atajanova Ayjahan, *Uluslararası Göçün Ekonomiye Etkisi*, (Yayınlanmış Doktora Tezi), Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2022.

Avşar, S., İbiş, S., Aktuğ, Z. B. (2017). 6-7 Yaş Grubu Erkek Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Düzeyleri İle Temel Motor Beceriler Arasındaki Farkın İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 145-153.

Aydin, H. (2020). *Spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçları ile boş zaman sıkılma algılarının karşılaştırılması*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Kars Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kars.

Baard, P. P., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2004). Intrinsic need satisfaction: a motivational basis of performance and well-being in two work settings. *Journal of applied social psychology*, 34(10), 2045-2068.

Bafralı, C. (2021). *Disleksili Çocuklarda Yaratıcı Dans Eğitiminin Motor Fonksiyonlar ve Yürütücü İşlevlere Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bağcı, E., (2017). *10 - 12 yaş grubu aerobik cimnastik branşı ile uğraşan yarışmacı bayan sporcular ile aynı yaş grubu sedanter öğrencilerin bazı fiziksel özelliklerinin eurofit test bataryası ile karşılaştırılması*. Gazi Kitabevi, Ankara.

Bakanlığı, K. (2018). *On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023). İşgücü Piyasası ve Genç İstihdamı Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara.

Balcı, Ş. S., Pekel, H. A., Karakuş, S., Pepe, H., Revan, S., & Bağcı, E. (2008). *9-11 Yaş Grubu İlköğretim Öğrencilerinin Performansla İlgili Fiziksel Uygunluklarının Değerlendirilmesi*.

Balkan, Ö., & Eliöz, M. (2020). Çocuklarda motor becerilerin problem çözme yeteneği, saldırganlık ve empati davranışları üzerine etkisi [The effect of motor skills in children to the problem solving skills, aggression and empathy behaviours]. *Turkish Studies-Social*, 15(3), 983-993.

Bartholomew, K. J., Ntoumanis, N., Ryan, R. M., Bosch, J. A., & Thøgersen-Ntoumani, C. (2011). Self-determination theory and diminished functioning: The role of interpersonal control and psychological need thwarting. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 37(11), 1459-1473.

Başak, C. (2011). *Mülteciler, sığınmacılar, yasa dışı göçmenler*. Ankara: Sonsöz Gazetecilik ve Reklamcılık.

Başar, S., Sarı, İ. (2018). Düzenli Egzersizin Depresyon, Mutluluk ve Psikolojik İyi Oluş Üzerine Etkisi. İnönü Üniversitesi, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3):25-34.

Batmaz, I., Sarıyıldız, M. A., Dilek, B., Bez, Y., Karakoç, M., & Çevik, R. (2013). Sleep quality and associated factors in ankylosing spondylitis: Relationship with disease parameters, psychological status and quality of life. *Rheumatology international*, 33(4), 1039-1045.

Bayraktar, G. (2011). Güreş Eğitim Merkezlerindeki Güreşçilerin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının ve Depresyon Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 15-23.

Bayraktar, G., Süleymanoğulları, M. (2020). *Psikomotor gelişim: Kavramlar, Kuramlar, Konular*. Ankara. Gazi Yayınevi.

Berisha, M. (2018). *Kosova'da 11-17 yaş öğrencilerin fiziksel ve biyomotorik gelişmelerinin değerlendirmesinde norm değerlerin belirlenmesi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Bilim, A. S., Çetinkaya, C., Dayı, A.. (2016). 12-17 Yaş Arası Spor Yapan ve Spor Yapmayan Öğrencilerin Fiziksel Uygunluklarının İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 53-60.

Budak S., (2000).*Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Buksur, A. (2021). *İlkokul öğrencilerinde sosyo ekonomik faktörlerin fiziksel uygunluk parametrelerine etkisinin incelenmesi (bir özel okul örneği)* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Tekirdağ.

Bulut, Ö. F. (2019). *Kırsal kesim ile şehir merkezinde yaşayan ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk durumlarının incelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

Canatan, K., Yükleyen, A., Serbest, F., & Okumuş, F. (2015). *2014 yılı Hollanda insan hakları raporu: İslamofobi ve entegrasyon arasında azınlıklar*.

Castles, S. ve Miller, M. (2008) *Göçler Çağı - Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*, İstanbul; İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Chu, T. L., Zhang, T., Thomas, K. T., Zhang, X., & Gu, X. (2019). Predictive strengths of basic psychological needs in physical education among Hispanic children: A genderbased approach. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(3), 233–240.

Ciğer, M. İ. (2016). Uluslararası Hukuka Uygun Geçici Koruma Rejiminin Unsurları Üzerine. *Göç Araştırmaları Dergisi*, (3), 62-92.

Ciğer, M. İ. (2016). Uluslararası Hukuka Uygun Geçici Koruma Rejiminin Unsurları Üzerine. *Göç Araştırmaları Dergisi* , (3), 62-92.

Clark, J. E. (2007). On the problem of motor skill development. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 78(5), 39-44.

Coalter F. (2005). *The social benefits of sport: An overview to inform the community planning process*. Glasgow, UK: Sportscotland.

Conroy, M. B., Cook, N. R., Manson, J. E., Buring, J. E., & Lee, I. M. (2005). Past physical activity, current physical activity, and risk of coronary heart disease. *Medicine and science in sports and exercise*, 37(8), 1251-1256.

Çankaya, S., Tozlu, B. (2021). Zorunlu göçmen grupların toplumsal ve spor aktivitelerinde sosyal uyum ve çok kültürlülük algısı: Samsun ili örneği, *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 264-283.

Çankaya, Z. C. (2009). *Özerklik Desteği, Temel Psikolojik İhtiyaçların Doyumu ve Öznel İyi Olma: Öz-Belirleme Kuramı. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (31), 23-31.

Çelik, A., Günay, E., ve Aksu, F. (2013). 7-9 yaş grubu ilköğretim öğrencilerinin fiziksel ve motorik özelliklerinin değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniv Tıp Fakültesi Dergisi*, 27(1), 7-13.

Çetin, G. (2019). *13 Yaş Ve Altı Erkek Çocuklarda Futbol Antrenmanlarının Motor Beceri Gelişimi Üzerine Etkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Çırak, M. F. (2017). *Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasının incelenmesi (Ağrı ve Konya ili örneği)*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

Çiçekçi, B. (2009). *Göç Terimleri Sözlüğü*. Cenevre: Uluslararası Göç Örgütü Yayınları.

Çiğdem, Ö. (2019). Egzersiz Katılımcılarının Temel Psikolojik İhtiyaçları ve Mental İyi Oluşlarının İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 159-174.

Çoknaz, H. (2020). *Psikomotor Gelişim-Doğum Öncesinden Ölüme Kadar*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Çoknaz, H. (2021). *Psikomotor Gelişim-Doğum Öncesinden Ölüme Kadar*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Dinehart, L. ve Manfra, L.(2013). Associations between low-income children's fine motor skills in preschool and academic performance in second grade. *Early Education & Development*, 24(2), 138-161.

Dagkas, S., Benn, T., Jawad, H. (2011). Multiple voices: Improving participation of Muslim girls in physical education and school sport. *Sport Education and Society*, 16(2), 223-39.

Deci, E. L., & Moller, A. C. (2005). *The concept of competence: A starting place for understanding intrinsic motivation and self-determined extrinsic motivation*. In A. J. Elliot & C. S. Dweck (Eds.), *Handbook of competence and motivation* (pp. 579–597).

- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1980). *The empirical exploration of intrinsic motivational processes. In L. Berkowitz (Ed.), Advances in experimental social psychology* (Vol. 13, pp. 39–80).
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2002). *Self-determination research: reflections and future directions. In E. L. Deci, & R. M. Ryan (Eds.), Handbook of self-determination research* (pp. 431e441). Rochester, NY: University of Rochester Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: a macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian Psychology*, 49, 182e185.
- Deci, E. L., Eghrari, H., Patrick, B. C., & Leone, D. R. (1994). Facilitating internalization: The self-determination theory perspective. *Journal of personality*, 62(1), 119-142.
- Delestrat, A. A., Warner, S., Graham, S., & Neupert, E. (2016). An 8-week exercise intervention based on Zumba improves aerobic fitness and psychological well-being in healthy women. *Journal of Physical Activity and Health*, 13(2), 131-139.
- Deniz, O. (2009). *Uluslararası Göçler ve Türkiye'ye Yansıması: Sığınmacılar, Mülteciler ve Yasadışı Göçmenler*, İstanbul: Çantay Kitap Yayınevi.
- Deniz, Orhan, (2008), “Türkiye'nin Doğu Sınırı Ve Mülteci Sorunu”, *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Başkanlığı 2005-Fed-B11 No.lu Proje Raporu*, Van.
- Dilimulati, B. (2021). *Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklarda Motor Gelişimi İle İlgili Türkiye'de Yapılan Çalışmaların İncelenmesi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Karabük.
- Dinçer, H. T. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi yatkınlık düzeyleri ile temel psikolojik ihtiyaçları arasındaki ilişki* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Dobosz, J., Mayorga-Vega, D. ve Viciano, J. (2015). Nüfusa dayalı bir çalışma olan 7 ila 19 yaş arası Polonyalı çocuklar arasında fiziksel uygunluk düzeylerinin yüzdelik değerleri. *Orta Avrupa Halk Sağlığı Dergisi*, 23 (4), 340.
- Doytcheva, M., & Akıncılar-Onmuş, T. (2009). *Çokkültürlülük*. İletişim Yayınları.
- Duda, J. L., & Allison, M. T. (1990). Cross-cultural analysis in exercise and sport psychology: a void in the field. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 12, 114e131.

Dündar, U. (2012). *Antrenman Teorisi*. Türkiye: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.

Edwards CW, Al Khalili Y. *Moro Reflex*. [Güncelleme 2021 Temmuz 31]. İçinde: StatPearls [İnternet]. Hazine Adası (FL): StatPearls Yayıncılık; 2022 Ocak-. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK542173/> adresinden ulaşılabilir.

Edwards, A. (2012), “Temporary Protection, Derogation and the 1951 Refugee Convention”, *Melbourne Journal of International Law* No:13, p. 595.

Elmas, L., YüceanT, M., Ünlü, H. Bahadır, Z. (2021). Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeyleri ile Psikolojik İyi Oluş Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Sportive*, 4(1), 1-17.

Emiroğlu, B. (2016). “Avrupa Birliği’nin Çokkültürlülük ile İmtihani”, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 44. sayı, 91-12.

Erbaş, K.M. (2012). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Anne Baba Tutumlarının, Psikomotor Beceri Düzeyleri ve Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumlarının İncelenmesi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ercan, C., Tetik, S., & Köse, S.(2001) Örgütün kültürünü oluşturan faktörler. *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 8(1), 219-242.

Erden, Z. Ş. (2021). *Covid-19 pandemi döneminde lise öğrencilerinin kaygı ve temel psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.

Erdoğan, M., 1998. *Liberal Toplum Liberal Siyaset*, Siyasal Kitapevi, Ankara.

Ergin, M. (2019). *Zihinsel engelli çocuklarda uyarlanmış fiziksel eğitim programının temel motor becerilerinin gelişimine etkisi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.

Eroğlu, İ. (2019). *Türk ve yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk düzeylerinin belirlenmesi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.

Ersöz, G., Özşaker, M., & Sasur, s. (2016). Hür İrade Kuramı Perspektifinden Egzersizde Güdülenme, Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ve Psikolojik İyi Oluş. *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(2).

- Faude, O., Meyer, T., Rosenberger, F., Fries, M., Huber, G., and Kindermann, W. (2007). Physiological characteristics of badminton match play. *European Journal of Applied Physiology*, 100(4), 479-485.
- Fjrtoft, I. (2000). Okul ncesi çocuklarda motor uygunluk: Eurofit motor uygunluk testi 5-7 yaşındaki çocuklar üzerinde araştırılmıştır. *Pediatric egzersiz bilimi*, 12 (4), 424-436.
- Freitas, D., Maia, J., Beunen, G., Claessens, A., Thomis, M., Marques, A., ... & Lefevre, J. (2007). Socio-economic status, growth, physical activity and fitness: the Madeira Growth Study. *Annals of human biology*, 34(1), 107-122.
- Futagi, Y., Toribe, Y., & Suzuki, Y. (2012). The grasp reflex and moro reflex in infants: hierarchy of primitive reflex responses. *International journal of pediatrics*, 2012.
- Gallahue DL, Ozmun JC. Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults, 6/e, *McGraw-Hill Higher Education*; 2006.
- Gallahue, D, L., Ozmun, J, C., Goodway, J, D. (2020). Motor Gelişimi Anlamak; Bebekler, ocuklar, Ergenler, Yetişkinler.
- Gallahue, D. L. (1982). Assessing motor development in young children. *Studies in Educational Evaluation*, 8(3), 247-252.
- Gallahue, D. L. and Ozmun, J. C. Goodway, J.D (2014). *Motor Gelişimi Anlamak. Bebekler, ocuklar. Ergenler, Yetişkinler* (D. S. zer, A. Aktop, ev.) Ankara: Nobel Yayınevi.
- Gen, H., Ghazwan, K., Kılınarslan, G. (2018). Comparison of Physical Fitness of Turkish and İraqi Sedentary Boys. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 20(3), 344-347.
- Gilbert AG. Brain-Compatible Dance Education 2nd Edition. Human Kinetics; 2018 Sep 10.
- Glasser, W. (1999). *Choice theory: A new psychology of personal freedom*. HarperPerennial.
- G İdaresi Başkanlığı (2013). Uluslararası Koruma, <https://www.goc.gov.tr/uluslararasi-koruma> Erişim Tarihi: 17.01.2022.
- Greenfield JP, Long CB. 2016. *Common neurosurgical conditions in the pediatric practice: recognition and management*. Berlin, Germany: Springer.
- Glver, A., Yoncalık, M. T., Sen, H. F., & Sahin, I. N. (2019). Examination of Physical and Physiological Parameters of National Level Boxers at Age Range of 11-13. *Journal of Education and Learning*, 8(5), 185-192.

Güler, D. Günay, M. (2004). Çocuklarda sosyoekonomik düzeyin fiziksel uygunluğa etkisinin aahperd fiziksel uygunluk test bataryası ile değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1).

Güler, F. (2020). *Temel psikolojik ihtiyaçlar ile egzersiz bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi: Kişisel eğitimci ile çalışan yetişkinler örneği*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Gümüşdağ, H. ve Yıldırım, M. (2018). *Spor Bilimlerinde Çocuklarda Motor Gelişim*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Gürer, B. ve Kılınç, Z. (2019). Doğa Sporları Yapanların Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Zihinsel Dayanıklılığa Etkisi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (2), 222-233.

Haibach, P., Reid, G., & Collier, D. (2017). *Motor Learning and Development 2nd Edition*. Human kinetics.

Haibach, P., Reid, G., & Collier, D. (2018). *Motor Learning and Development 2nd Edition*. Human kinetics.

Halmatov, S. (2007). *Türkiye’de eğitim görmekte olan yabancı uyruklu öğrenciler ile TC uyruklu öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Haslofça, F., Kutlay, E. ve Haslofça, E. (2017). 11-12 Yaş Arası Türk Çocuklarının Fiziksel Uygunluk Özelliklerindeki 30 Yıllık Değişimin Analizi. *Spor Hekimliği Dergisi/Türk Spor Hekimliği Dergisi* , 52 (4).

Hein, V., Emeljanovas, A., Ries, F., Valantine, I., Ekler, J. H., & Galán López, P. (2018). The perception of the autonomy supportive behaviour as a predictor of perceived effort and physical self-esteem among school students from four nations. *Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine*, 7, 21–30.

Hicks, A. L., Martin, K. A., Ditor, D. S., Latimer, A. E., Craven, C., Bugaresti, J., McCartney, N. (2003). Long-term exercise training in persons with spinal cord injury: *Effects on strength, arm ergometry performance and psychological well-being*. *Spinal cord*, 41(1), 34-43.

Izgar, N. (2018). *Özel Gereksinimli Bireylerde Beden Eğitimi Ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri Gelişimine Etkisi* (Yayınlanmış Doktora Tezi). İstanbul Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.

İbiş, S., Tepe, Z. G., & Aktuğ, Z. B. (2019). Çocuklarda vücut kitle indeksi ve fiziksel aktivite düzeyi ile motor beceri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 16(3), 823-830.

İlker, Dere., & demirci, e. (2021). Göçmenlerin ülkeye ve eğitime entegrasyonu: almanya ve kanada'nın politikalarının karşılaştırılması. *Milli eğitim dergisi*, 50(1), 1055-1080.

İltica ve Göç Mevzuatı (2005). https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/Yayinlar/Kitaplar/iltica_goc_mevzuati.pdf adresinden alınmıştır.

İmamoğlu, O., Çoknaz, H. (2022). İlköğretim Programlarında Yer Alan Beden Eğitimi Dersleri İle Öğrencilerin Fiziksel Gelişimlerinin Araştırılması (Bolu-Koln Örneği)/İlkokul ve Ortaokulda Beden Eğitimi Dersi Ve Öğrencilerin Beden Gelişimlerinin Araştırılması E. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (2).

İnce, A., Çelik, M. Cavlı, E. (2021). *Motor Gelişime Giriş*: Ankara: Atlas Yayınevi.

İri, R., Aktuğ, Z.B. (2017). Çocuklarda sporun motor beceri üzerine etkisinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 4300-4307.

İri, R., AKTUĞ, Z. B. (2019). *Spor Yapan Çocuklar İle Spor Yapmayan Çocukların Motor Performanslarının Karşılaştırılması*. Onur Kurulu, 524.

İri,R. Aktuğ, ZB ve Keskin, A. (2018). Çocuklarda bulunan nesnelerin etkinliğinin el göz koordinasyonu ve zaman aralığı üzerine örneklerini inceleyin. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16 (1), 23-28.

Kahraman ÖG. (2021). *Bebeklik Döneminde Hareket Becerileri ve Desteklenmesi: Refleksler ve İlkel Hareketler Dönemi (0-2 Yaş)*. İçinde: *Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Desteklenmesi.*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Kalkavan, A. (1996). *Çocuklarda motor gelişim*. (Yayımlanmamış Ders Notları), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Kalkavan, A. (2001). *Çocuklarda psikomotor gelişim*. Trabzon: Ders Notları. s.12-59.

Karadağ, A. (2019). Farklı Sosyo-Ekonomik Statüye Sahip 8-10 Yaş Arası Çocukların Bazı Fiziksel ve Motorsal Özelliklerinin İncelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (6), 67-75.

Kaşka, F. (2022). *Fitness Egzersizi Yapan Bireylerde Temel Psikolojik İhtiyaçlar ve Egzersiz Bağımlılığı* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.

Kaya, D.. (2018). Ortaokul öğrencilerinin matematiğe yönelik temel psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 15-30.

Kaya, E., Sarı, İ. (2016). Lise Öğrencilerinde Temel Psikolojik İhtiyaçların Tatmininin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(44), 940-944.

Kaygalak, S. (2009). Kentin mültecileri: Neoliberalizm koşullarında zorunlu göç ve kentleşme (Vol. 80).

Kılınç, Z., & Gürer, B. (2019). Doğa sporları yapanların temel psikolojik ihtiyaçlarının zihinsel dayanıklılığa etkisi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 222-233.

Kızılakşam, E. (2006). *Edirne il merkezi ilköğretim okullarındaki 12-14 yaş grubu aktif olarak spor yapan ve yapmayan (beden eğitimi dersine giren) öğrencilerin eurofit test bataryaları uygulama sonuçlarının karşılaştırılması* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trakya.

Klaperski-van der Wal, S. (2022). Spor ve egzersiz psikolojisi ve BM'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri: Düşünceler ve öneriler. *Asya Spor ve Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 2 (3), 175-181.

Koçak, G. (2020). *Esenyurt bölgesinde temel yüzme eğitimi faaliyetlerinde bulunan 8–10 yaş grubu çocukların fiziki gelişim ve fiziki uygunluk özelliklerinin incelenmesi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Koçak, V.Ç. (2019). *Çocukların Gelişim Dönemi Özellikleri Ve Sporun Gelişim Alanları Üzerindeki Etkileri*. Çocuklar için spor eğitimi (1. Baskı.) içinde (1-33). Ankara: Gazi Kitabevi.

Koruç, Z., Arsan, N. ve Kağan, S. (2012). Motor öğrenme ve performans (4. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Krombholz, H. (1997). Anaokulu ve ilkokulda yaş, cinsiyet, sosyal sınıf ve spor aktiviteleri ile ilgili fiziksel performans. *Algısal ve motor beceriler*, 84 (3_suppl), 1168-1170.

- Kurul, S. H. (2007). Nörolojik gelişme geriliği riski olan sütçocuklarının erken belirlenmesinin önemi ve klinisyenin rolü. *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 21(3), 195-205.
- Kuzgun, Y. (2000). *Meslek Danışmanlığı, Uygulamalar, Kuramlar*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Küçük, V., Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (9).
- Kyalo, PM ve Chumba, RJ (2011). Egerton Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Sosyal ve Akademik Uyumunu Etkileyen Seçilmiş Faktörler; Njoro Kampüsü. *Uluslararası İşletme ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (18).
- Kymlicka, W. (1998). *Yolumuzu bulmak: Kanada'da etnokültürel ilişkileri yeniden düşünmek* (Cilt 19, s. 20). Toronto: Oxford Üniversitesi Yayınları.
- Laar, R., Zhang, J., Yu, T., Qi, H., Ashraf, M.A. (2019). Constraints to women's participation in sports: A study of participation of Pakistani female students in physical activities. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 11(3), 385-397.
- Lange-Küttner, C. (2018). Disappearance of biased visual attention in infants: Remediated tonic neck reflex or maturing visual asymmetry?. *Perceptual and motor skills*, 125(5), 839-865.
- Lavay, B. Lasco- McCarthy, P. (1992). Adapted physical activity research: *Issues and recommendations*. 189-196.
- Lefkowitz, MM ve Tesiny, EP (1985). Çocuklarda depresyon: yaygınlık ve korelasyonlar. *Danışmanlık ve Klinik Psikoloji Dergisi*, 53 (5), 647.
- Lieshout, K. A. (2002). *Physiological profile of elite junior badminton players in south africa, Dissertation Submitted to The Department of Sport and Movement Studies*, Rand Afrikaans University, Johannesburg.
- López-Walle, J., Balaguer, I., Castillo, I., & Tristán, J. (2012). Autonomy support, basic psychological needs and well-being in Mexican athletes. *The Spanish journal of psychology*, 15(3), 1283-1292.
- Matos-Moreno, A. (2021). *Migration and The Left Behind: The Puerto Rican Exodus and The Health of Non-Migrant Older Adults* (Doctoral dissertation).

- Mazlumoglu, B. (2015). *10-12 yaş arası spor yapan ve yapmayan kız ve erkek öğrencilerin fiziksel kondisyonlarının eurofit test bataryasıyla karşılaştırılması*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- McKenzie, T. L., Alcaraz, J. E., Sallis, J. F., & Faucette, F. N. (1998). Effects of a physical education program on children's manipulative skills. *Journal of Teaching in Physical education*, 17(3), 327-341.
- McLeod, S. (2007). Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi. *Basitçe psikoloji*, 1 (1-18).
- Megep, I. I. (2013). *Cocuk Gelisimi ve Egitimi, Cocukla Iletisim I*, Milli Egitim Bakanlığı, Ankara.
- Mengütay, S. (2005). *Çocuklarda hareket gelişimi ve spor*. Ankara: Morpa Kültür Yayınları.
- Miçooğulları, B.O., Ekmekçi, R., Dağışan, Y. (2020). Üniversite sporcu öğrencilerinde kendine güven hedef belirleme ve kararlılık. *Journal of Physical Education & Sports Science*, 14(2), 133-144.
- Miguel-Etayo, P. D., Gracia-Marco, L., Ortega, F. B., Intemann, T., Foraita, R., Lissner, L., . . . Moreno, L. A. (2014). Physical Fitness Reference Standards in European Children: the IDEFICS study. *International Journal of Obesity*, 38, S57–S66.
- Mithaug, D. E., Mithaug, D. K., Agran, M., Martin, J. E., Wehmeyer, M. L. (2003). The Credibility And Worth Of Self-Determined Learning Theory. *Self-Determined Learning Theory: Construction, Verification, And Evaluation*, 223-245.
- Mithaug, D. E., Mithaug, D. K., Agran, M., Martin, J. E., Wehmeyer, M. L. (2003). The Credibility And Worth Of Self-Determined Learning Theory. *Self-Determined Learning Theory: Construction, Verification, And Evaluation*, 223-245.
- Morgan, C. (1984). *Psikolojiye giriş*. (Çev. Hüsnü Arıcı ve Ark.) Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Murray S, McKinney E. (2013). *Foundations of maternal-newborn and women's health nursing*. 6th Ed. London, UK: Elsevier.
- Niemec, C.P., & Ryan, R.M. (2009). Autonomy, competence, and relatedness in the classroom: Applying self-determination theory to educational practice. *Theory and Research in Education*, 7, 133–144.

- Nigar, F. (2014). *Ortaokul bölgeleri ile yatılı bölge Ortaokul öğrencilerinin öznel iyi oluşumları ve temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılaştırılmasının karşılaştırması* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Olçay, Z. (2012). Mülteci-göçmen belirsizliğinde iklim mültecileri. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 99(232-233), 201.
- Özbar, N. (2014). *Çocuklarda psikomotor gelişim*. İzmir: Ergun Yayınevi.
- Özçetin, S. (2013). *Yükseköğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sosyal Uyumlarını Etkileyen Etmenler*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özen, C. (2021). *Öğretmenlerin temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanma düzeyinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Özer, D. S., ve Özer, M. K. (2021). *Çocuklarda motor gelişim*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Özer, D.S. ve Aktop, A. (Ed.). (2014). *Motor gelişimi anlamak*, (7. baskı), Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Özer, İ. (2004). *Kentleşme Kentlileşme ve Kentsel Değişme*, Bursa: Ekin Kitabevi.
- Özer, M. K. (2016). *Fiziksel Uygunluk*, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Öztürk, Y. (2019). *10-12 yaş aralığındaki öğrencilerin fiziksel uygunluk ve demografik durumlarının sosyal becerileri üzerindeki etkisinin araştırılması (Van ili örneği)* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Pandır, M., Efe, İ., & Paksoy, A. F. (2015). Türk Basınında Suriyeli Sığınmacı Temsili Üzerine Bir İçerik Analizi. *Marmara İletişim Dergisi*, 24(1), 1-26.
- Parekh, B., (2002). *Çokkültürlülüğü Yeniden Düşünmek Kültürel Çeşitlilik ve Siyasal Teori*, (çev. Bilge Tanrıseven), Phoenix, Ankara.
- Pekel, H. A. (2007). *Atletizmde yetenek aramasına bağlı olarak 10-12 yaş grubu çocuklarda bazı değişkenler üzerinde normatif çalışma (Ankara ili örneği)*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Petray, C. K. (1989). Classroom Teachers as Partners Teaching Health-Related Physical Fitness. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 60(7), 64-66.

Platform, L. L., & Maletic, A. (2016). Integrating refugees and migrants through education. *European Civil Society for Education*.

Poston, B. (2009). Maslow's hierarchy of needs. *Surgical Technologist*, 41(8), 347-353.

Ramos Alvarez, J. J., Del Castillo, C., Polo, P., Ramon, R., and Bosch, M. (2013). Analysis of the physiological parameters of young spanish badminton players. *Exercise Physiology Sports Medicine*, (11), 1-10.

Reeve, J. ve Jang, H. (2006). Bir öğrenme etkinliği sırasında öğrencilerin özerkliğini desteklemek için öğretmenlerin söyledikleri ve yaptıkları. *Eğitim psikolojisi dergisi* , 98 (1), 209.

Ritchie, L. D., Ivey, S. L., Woodward-Lopez, G., & Crawford, P. B. (2003). Alarming trends in pediatric overweight in the United States. *Sozial-und Präventivmedizin/Social and Preventive Medicine*, 48(3), 168-177.

Ružbarská, I. (2016). Physical fitness of primary school children in the reflection of different levels of gross motor coordination. *Acta Gymnica*, 46(4), 184-192.

Ryan, R. (2009). Self determination theory and well being. *Social Psychology*, 84(822), 848.

Ryan, R. M., & Moller, A. C. (2016). *Competence as a necessary but not sufficient condition for high quality motivation: A self-determination theory perspective*. In A. Elliot, C. Dweck, & D. Yeager, *Handbook of competence and motivation* (2nd ed.). New York: Guilford Press.

Ryan, R. M., & Stiller, J. (1991). *The social contexts of internalization: Parent and teacher influences on autonomy, motivation and learning*. In P. R. Pintrich & M. L. Maehr (Eds.), *Advances In Motivation And Achievement*, Vol. 7. Greenwich, CT: JAI Press.

Ryan, R. M., Lynch, J. H. (1989). Emotional Autonomy Versus Detachment: Revisiting The Vicissitudes Of Adolescence And Young Adulthood, *Child Development*.340-356.

Ryan, R.M., & Deci, E. L. (2017). *Hür İrade Kuramı: Motivasyon, gelişim ve sağlıklı yaşamda temel psikolojik ihtiyaçlar*. Guilford Yayınları.

Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *The American Psychologist*, 55, 68–78.

Ryan, RM, Patrick, H., Deci, EL ve Williams, GC (2008). Sağlık davranışı değişikliğini kolaylaştırma ve sürdürme: Kendi kaderini tayin teorisine dayalı müdahaleler. *Avrupa Sağlık Psikoloğu* , 10 (1), 2-5.

Sağiroğlu, A. Z., Ünsal, R. ve Özenci, F. (2022). *Türkiye Göç ve İnsan Hareketlilikleri Yıllık Raporu-2021*. Ankara: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Göç Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi.

Sakız, H., & Apak, H. (2019). *Türkiye’de göçmen kapsayıcılığı*. Ankara: Pegem Akademi.

Salandy, S., Rai, R., Gutierrez, S., Ishak, B., & Tubbs, RS (2019). Bebeğin nörolojik muayenesi: Kapsamlı Bir İnceleme. *Klinik Anatomi* , 32 (6), 770-777.

Sarı, İ., Yenigün, Ö., Altıncı, E., &Öztürk, A. (2011). Temel Psikolojik İhtiyaçların Tatmininin Genel Öz Yeterlik ve Sürekli Kaygı Üzerine Etkisi. *Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(4), 149-156.

Say, Ö. (2013). *21. yüzyılda ulus, çokkültürlülük ve etnisite*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Scheid V (1994). Motorische Entwicklung in der frühen Kindheit. *Motorische Entwicklung. Ein Handbuch*, 260-275.

Schmidt, R. A., & Wrisberg, C. A. (2020). *Motor Learning And Performance: A Situation-Based Learning Approach*. Human Kinetics.

Serin, A.H, (2021). *Beden Eğitiminde Temel Psikolojik İhtiyaçlar İle Algılanan Nedensellik Odağı Arasındaki İlişkinin Mutluluk Düzeyine Etkisi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

Sever, K. (2017). *Genç voleybol ve basketbol sporcuların fiziksel uygunluklarının seçilmiş değişkenlere göre karşılaştırılması*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Sheldon, KM, Ryan, R. ve Reis, HT (1996). İyi bir gün için ne yapar? Gündüz ve kişide yeterlilik ve özerklik. *Kişilik ve Sosyal Psikoloji Bülteni*, 22 (12), 1270-1279.

Song, Q. (2017). Facing “Double Jeopardy”? Depressive Symptoms in Left-Behind Elderly in Rural China. *Journal of Aging and Health*, 29(7), 1182-1213.

Sorhan, G. (2014). *Üniversite Öğrencilerinin Düşünme İhtiyaçlarının Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Doyumuna Göre İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Spaaij R, Broerse J, Oxford S, Luguetti C, McLachlan F, McDonald B, Klepac B, Lymbery L, Bishara J, Pankowiak A. (2019). Sport Refugees and Forced Migration: A critical Review of the literature. *Frontiers in Sports and Active Living*. 1: 47.

Suleymanov, S. (2021). *Spor Yapan ve Yapmayan Yabancı Uyruklu Öğrencilerin İletişim Kurma Ve Psikolojik İyi Oluşlarının İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.

Şahin, M. (2019). Yenidoğan bebeklerde doğum refleksi dağılımının incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü).

Şahin, M., Yetim, A. A. ve Çelik, A. (2012). Psikolojik Sağlamlığın Gelişiminde Koruyucu Bir Faktör Olarak Spor ve Fiziksel Aktivite. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(8): 373-380.

Şahin, S. (2016). *0-6 Yaş Arası Çocukların Temel Gelişimsel Özellikleri: Fiziksel ve Sosyal-Duygusal Gelişim*. H. İ. Diken (Ed.), *Erken Çocukluk Eğitimi* (4.Baskı, ss. 170–208). Ankara: Pegem Yayıncılık.

Şahinler, Y. ve Ersoy, A. (2019). Sporcuların zihinsel dayanıklılıklarının farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5 (2), 168-177.

Şeker, R. (2017). *Elit sporcularda hedef yöneliminin, temel psikolojik ihtiyaçlar ile başarısızlık korkusu üzerine etkisi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çorum.

Şen, M.. (2004). *Anaokuluna Devam Eden Altı Yaş Çocukların Motor Gelişimlerine Beden Eğitimi Çalışmalarının Etkisinin İncelenmesi*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Taylor, I. M., & Lonsdale, C. (2010). Cultural differences in the relationships among autonomy support, psychological need satisfaction, subjective vitality, and effort in British and Chinese physical education. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 32, 655–673.

T.C.İ.B. (2013). *Türkiye ve Göç*. Ankara: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_tasarim_icler.pdf.

Tek, T.B. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin fiziksel uygunluk düzeyleri ile fiziksel uygunluk bilgi düzeylerinin karşılaştırılması*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Tekelioğlu, A. (1999). *Devlet okulu ve özel okulda okuyan 11-13 yaş grubu kız ve erkek çocukların fiziksel uygunlukları*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Telama, R., Yang, X., Viikari, J., Välimäki, I., Wanne, O., & Raitakari, O. (2005). Physical activity from childhood to adulthood: a 21-year tracking study. *American journal of preventive medicine*, 28(3), 267-273.
- Tepe, Z. G. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Dordel-Koch-Test ile Motor Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi ve Norm Veri Çalışması Kütahya ili örneği. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Thelen E, Fisher DM, Ridley-Johnson R, Griffin NJ. 1982. Effects of body build and arousal on newborn infant stepping. *Dev Psychobiol* 15:447–453.
- Tınazcı, C., Emiroğlu, O., & Burgul, N. (2004). *KKTC 7-11Yaş Kız ve Erkek İlkokul Öğrencilerinin EUROFIT Test Bataryası Değerlendirilmesi*, VIII. Spor Bilimleri Kongresi Özet Kitapçığı, Antalya (17-20 Kasım), 124.
- Tiryaki, K., Pehlivan, M., & Hande, B. A. B. A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Tedbirleri Kapsamında Evde Kalan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Belirlenmesi (Düzce Üniversitesi Örneği). *Spor Eğitim Dergisi*, 4(3), 43-53.
- Top, E. & Yıldız, M. 11-14 Yaş Grubu Çocukların Sosyo-Demografik Özellikleri, Motor Performans Düzeyleriyle Yaşam Kaliteleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(1), 41-56.
- Turkay, H., Mumcu, H.E., Çeviker, A., Güngöz, E., ve Özlü, K. (2019). Beden eğitiminde temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(2), 1135-1155.
- Uluslararası Göç Örgütü (IOM). (2009). *Uluslararası göç hukuku göç terimler sözlüğü*. Yayın No: 18, Cenevre.
- Uzun, M. S., ve Bakioğlu, F. Ortaokul Öğrencilerinin Okuldaki Temel Psikolojik İhtiyaçları İle Okula Bağlanma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (64), 220-241.
- Ülker, G. (2019). *Ergen işitme engelli öğrencilerin motor beceri düzeyleri ile beden eğitimi dersine yatkınlık düzeyleri arasındaki ilişkisi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Ünlü, H.. (2009). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Temel Psikolojik İhtiyaçları. *Sport Sciences*, 4(3), 210-217.

- Vlachopoulos, S. P., Katartzi, E. S., Kontou, M. G., Moustaka, F. C., & Goudas, M. (2011). The revised perceived locus of causality in physical education scale: Psychometric evaluation among youth. *Psychology of Sport and Exercise*, 12(6), 583-592.
- Warburton, D. E., Nicol, C. W., & Bredin, S. S. (2006). *Health benefits of physical activity: The evidence*. Cmaj, 174(6), 801-809.
- Wehmeyer, M. L., Shogren, K. A., Little, T. D., & Lopez, S. J. (Eds.). (2017). *Development of self-determination through the life-course*. Springer.
- Wrotniak, B. H., Epstein, L. H., Dorn, J. M., Jones, K. E., & Kondilis, V. A. (2006). The relationship between motor proficiency and physical activity in children. *Pediatrics*, 118(6), e1758-e1765.
- Yalçın, C. (2004), *Göç Sosyolojisi*, Ankara, Anı Yayıncılık.
- Yalçın, H. (2010). *Çocuk Gelişimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yalçın, Ö. (2021). *Hareket eğitimi etkinliklerinin okul öncesi dönem çocuklarının (5-6 yaş) motor beceri gelişimine etkisi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bolu.
- Yan, Y. (2007). *10 - 13 yaş çocuklarda sosyo-ekonomik yapının fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk düzeyine etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yanık, C. (2012). *Dünyadaki çokkültürlülük tartışmaları bağlamında Türkiye'de çokkültürlülük eleştirel bir bakış* (Yayınlanmış Doktora Tezi), Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Yasul Y (2016). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Yıldız, E., & Çetin, Z. (2018). Sporun psiko-motor gelişim ve sosyal gelişime etkisi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 5(2), 54-66.
- Yıldız, İ. (2018). *Türkiye'ye uluslararası göçler ve Türkiye'nin göç politikası*. Ankara: Kırmızı Çatı Yayınları.

Yılmaz, H. (2006). ‘‘Türkiye’ de Mülteci Hukuku ve Uygulaması: Sorunlar ve çözüm önerisi’’ *Uluslararası Göç Sempozyumu Bildirileri*, İstanbul: Zeytinburnu Belediye Başkanlığı Yayın No:6, s.294.

Yılmaz, O. (2017). *Çocuklarda Motor Beceri ve İmgeleme Çalışmalarının Psikomotor Gelişime Etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kocaeli.

Yiğit, R. (2012). Konya ilinde öğrenim gören yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçlarının bir kısım değişkenler bakımından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 317-326.

Yüceant, M. (2022) *Tenisçilerde Optimal Duygu Aralıklarının Belirlenmesi: Izof Modeli*, (Yayınlanmış Doktora Tezi), Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.

Yüksel, M. F. (2015). *Gölge badmintonu antrenmanlarının 8-10 yaş grubu badmintoncuların performansları üzerine etkisinin araştırılması* (Yayınlanmış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Zhang J, Goodson P. Predictors of International Students’ Psychosocial Adjustment to Life in the United States: A Systematic Review. *International Journal of Intercultural Relations*. 2011; 35(2): 139-62.

EKLER

Ek 1: Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Uygunluk Onayı

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Konu : Başvurunuz Hk.

Sayın: Öğr. Gör. Ali Rıza ATICI

“Ortaokullarda Öğrenim Gören Mülteci ve Göçmen Çocukların Motor Beceri Düzeyleri ve Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının İncelenmesi” başlıklı 2020/13-20 protokol numaralı başvuru 18.12.2020 tarihli toplantıda kurulumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Yönergesi’nde belirtilen etik ilkelere **uygun olduğuna** toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Necmettin AYGÜN
Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları
Etik Kurul Başkanı

Ek 2: Tez Öneri Kabul Onayı

	T.C. AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ YÖNETİM KURULU KARARI	Doküman No	KYS-FRM-102	
		İlk Yayın Tarihi	30.04.2018	
		Revizyon Tarihi	30.04.2018	
		Revizyon No	00	
		Sayfa No	8/2	

Tarih	Toplantı Sayısı	Karar No	Saat	Özü
19.11.2020	49		14.30	

Karar No:2020/49-07

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı'nın, 19.11.2020 tarih ve 561213 sayılı yazısına istinaden, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Programı 192243202 numaralı öğrencisi **Ali Rıza ATICI' nın**, 12.11.2020 tarihinde yapılan Doktora Tez Önerisi Savunmasına istinaden doktora tez önerisi görüşüldü.

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Programı 192243202 numaralı öğrencisi **Ali Rıza ATICI' nın**, tez izleme komitesi tarafından 19.11.2020 tarihinde yapılan doktora tez konusunu incelenmiş ve öğrencinin yapmış olduğu sözlü savunma sınavı sonucunda tez başlığının Anabilim Dalı Başkanının da uygun görüşleri ile **"Ortaokullarda Öğrenim Gören Mülteci ve Göçmen Çocukların Motor Beceri Düzeyleri ve Beden Eğitimi Temel Psikolojik İhtiyaçlarının İncelenmesi"** olmasının Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 50. Maddesine istinaden kabulünün uygun olduğuna ve öğrencinin tez önerisini Ulusal Tez Merkezi tez veri giriş bölümüne yüklemesine katılanların oy birliğiyle karar verilmiştir.

Ek 3: Araştırmada Kullanılan Ölçek

BEDEN EĞİTİMİNDE TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLAR ÖLÇEĞİ

Cinsiyet: Kız () Erkek () Yaş:..... Kardeş Sayısı:

Anne Eğitim Durumu: Okur Yazar Değil () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite ()

Baba Eğitim Durumu: Okur Yazar Değil () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite ()

Aile Gelir Düzeyi: Çok Düşük () Düşük () Orta () Yüksek () Çok Yüksek ()

Anne Çalışma Durumu: Çalışıyor () Çalışmıyor ()

Anne Çalışma Durumu: Çalışıyor () Çalışmıyor ()

Kaç Yıldır Türkiye’desiniz? Kaç Yıldır Spor Yapıyorsunuz?

		Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Biraz Uygun Değil	Karasızım	Biraz Uygun	Uygun	Tamamen Uygun
		1	2	3	4	5	6	7
1	Çoğu çocuğun zor bulduğu görevleri yaparken bile geliştiğimi hissediyorum.							
2	Sınıf arkadaşlarımla ilişkilerim arkadaşça.							
3	İlgimi çeken fiziksel etkinlikler yapıyoruz.							
4	Çoğu çocuğun zor bulduğu görevleri doğru yaptığımı hissediyorum.							
5	Sınıf arkadaşlarımla yakın bir bağım olduğunu hissediyorum.							
6	Fiziksel eğitim istediğim gibi öğretiliyor.							
7	Çoğu çocuğun zor bulduğu görevlerde çok iyi olduğumu hissediyorum.							
8	Kendimi yakın arkadaşlardan oluşan bir grubun değerli bir üyesi gibi hissediyorum.							
9	Derslerin öğretilme yöntemi kim olduğumun gerçek bir göstergesi.							
10	Çoğu çocuğun zor bulduğu derslerde bile başarılıyım.							
11	Kendimi yakın arkadaşlardan oluşan büyük bir gruba ait hissediyorum.							
12	Yaptığımız etkinlikleri kendim seçtiğimi hissediyorum.							

Ek 4: Eurofit Testi Takip Formu

EUROFİT TEST TAKİP FORMU

Uyruk :

Kilo :

Boy :

TESTLER	1. Ölçüm	2. Ölçüm
Flamingo Denge Testi		
Disklere Dokunma Testi		
Otur-Eriş Testi		
El Dinamometresi (Sağ)		
El Dinamometresi (Sol)		
Durarak Uzun Atlama Testi		
Bükülü Kol Asılma Testi		
10x5 Mekik Koşusu Testi		
30 sn Mekik Testi		
20 m Dayanıklılık Testi		
Dikey Sıçrama Testi		

TEZ DEĞERLENDİRME FORMU

Ek 5: Aksaray Üniversitesi Tez Değerlendirme Formu

Aksaray Üniversitesi Tez Değerlendirme Formu		
Öğrencinin Adı Soyadı: Ali Rıza ATICI		Evet
Kapak		
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?	
2	Kapaktaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?	
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?	
İçindekiler		
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?	
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?	
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?	
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?	
Giriş		
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?	
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?	
Özet/Abstract		
11	Kılavuza uygun mu?	
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?	
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldı mı?	
Kaynakça		
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?	
16	Kaynak formatı Kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?	
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?	
Atıf Yöntemi APA 6 ☐ CMS ☐ ISNAD ☐		
Genel Değerlendirme		
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?	
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?	
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?	
21	Sayfa kenar boşluklar ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygun mu?	
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmiş mi?	
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?	
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygun mu?	
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?	

Bu tezin tarafımdan “Tez yazım kuralları” okunarak dikkatlice hazırlanmış olduğunu ve doğabilecek her olumsuzluktan sorumlu olacağımı kabul ederim.

Ali Rıza ATICI